Закордонне видання

Оборона України

Укр. Нар. Рев. Армія стоїть на становищі безкомпромісової боротьби з кожним загарбником України.

1947 Париж №1

Видає Політичний Відділ УНРА

Український Партизан не знає, що таке вчинок,
котрий би соромив його самого, його армію,
його рід, його Націю та
ім'я його Славних
Предків-Лицарів.
Х. В.
Христос Воскрес!

Христос Воскрес!

Єднаймо дух і зброю,
— чекає нас рішальний бій!

Смерть комуні і московській імперії!
Хай живе Самостійна Україна!

Оборона України

(Закордонне видання)

№ 1 ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ АРМІЇ 10.4.1947

ДО ЧИТАЧІВ!

З уваги на поштово-транспортові обмеження повоєнної Европи ми, як нелегальне в-во, не маємо змоги масово обслужити своїм журналом всіх осередків української еміґрації в цілому світі. Тим часом ідеї, що їх несе „Оборона України", повинні розходитися якнайширше не тільки серед українців, але й серед чужинців. Щоб сприяти цьому, дозволяємо українським видавництвам і приватним особам в цілому світі, де є свобода преси:

1) розмножувати редакційний матеріял нашого журналу через передруки в цілому, — або частинно;

2) перевидавати довільним тиражем увесь журнал в ориґіналі світлодруком (найкращий спосіб);

3) передруковувати наші статті в чужих часописах, подаючи джерело;

4) перевидавати в перекладах увесь журнал із його ориґінальним змістом та ілюстрованим матеріялом.

5) популяризувати „Оборону України" в чужинецькій пресі всіх країн.

Редакція „Оборони України".

Демократія в полоні

Отаман Тарас Бульба-Боровець

Шукаючи союзників за всяку ціну в боротьбі з фашистівсько - націстською „віссю", світова демократія крок за кроком робила компромісні поступки на користь советської Росії. Політика постійного компромісу і легковаження російською небезпекою має свою кількасотлітню традицію. Та коли вона мала, або могла мати, якісь підстави у відношенні до Росії Петра І чи Миколи II, то в теперішніх часах обставини кардинально змінилися. Сталін і його партія зуміли з відсталої Росії зробити справді „передову" країну. Ця „передовість" теперішньої Росії не має нічого спільного з прогресом науки, культури, техніки, чи чогось іншого, що моглоб служити інтересам людства. У цьому відношенні Росія традиційно перебуває у відсталості на добрих 50-100 років, штикульгаючи, як і завжди, по заду цілого світу. Сталін зробив із Росії передову країну безсоромної брехні та брутального завойовництва. Через „чародійне" сполучення свого старого завойовницького імперіялізму з новими „пацифістичними" ідеями компартії — Росія несподівано виросла в одну з наймогутніших потуг, що розмістилася на велетенських просторах двох континентів — Евроазії.

В чому ж полягає офензивна могутність теперішньої Росії? В „чуді" тов. Сталіна.

На вчорашню Росію дивилися, зовсім оправдано, як на найгіршого реакціонера Европи. На Росію Сталіна пролетаріят цілого світу дивиться, як на „Месію" своєї свободи. Вчорашня Росія була справжньою тюрмою народів. Росія Сталіна — це „архидемократичний рай" на землі. Вчорашня Росія загрузала в манджурських сопках та мазурських болотах, а Росія Сталіна завоювала не тільки Токіо і Берлін, а без кораблів та авіяції форсує всі суходоли, перепливаючи через найширші води океанів. Вчорашня Росія воювала одним багнетом у руках тільки свого салдата. Росія Сталіна воює передусім найсильнішою політичною зброєю, що ефектно, як бачимо, діє на всяку

бажану віддаль, до того ж **чужими руками**. Коротко кажучи, Росія Сталіна зробилася такою потугою, що сьогодні або її справді боїться, або покладає на неї всі свої надії **цілий світ**. А світова демократія, замість того, щоб рішуче поставитися проти явної агресії, ховає голову в пісок, виставляючи цілий світ на безкарне господарювання в ньому **компартії та Советської Росії**. Бо чим, як не отою стравсівською стратегією, можна пояснити всі капітуляційні кроки демократичного світу останніх воєнних і повоєнних літ у відношенні до цієї нової російської імперії?

Чи віддання до рук Росії цілої Европи та пів-Азії, не є капітуляцією світової демократії? Чи такі явища, як створення „демократичних" на советське копито Монголії, Манджурії, Кореї, Азербайджану, Китаю, Фінляндії, Прибалтики, Польщі, Чехословакії, Румунії Болгарії, Югославії, Албанії, Австрії та пів Німеччини, не є доказом, що світова демократія крок за кроком відступає під натиском Росії? Чи ліквідація, або невизнання законних екзильних урядів усіх поневолених Росією та компартією націй, на домагання їх завойовника Москви, не є початком навіть морального банкротства світової демократії? Чи, нарешті, заборона ОН багатоміліонним жертвам комуністичного терору та брутального завойовництва московської імперії навіть скаржиться перед світовою опінією на свою трагедію, не є доказом, що ціла світова демократія, разом з її Трибуналом-ОН, не є **вфактичному полоні у Сталіна**? І це тоді, коли світова демократія має технічно-матеріяльну перевагу над Росією! Тоді коли вона продукує більше атомових бомб, ніж советський „Атомград" за Уралом!

На яку ж „амнестію" розраховує „демократичний страус"? На що він чекає? На те, коли „Атомград" за допомогою німецьких інженерів і техників дожене й пережене його в своїй продукції, а 5-ті колони компартії підмінують цілий світ? Це ж явне сприяння наближуванню головної мети червоної Москви — **світової комуністичної революції**! Революції робленої всіма правилами большевицької моралі: **з горами трупів і з океанами полум'я**. Так, це було в Україні та на Кавказі. Так, як це вже починається сьогодні в Прибалтиці, Польщі, на Балканах і в цілій Европі.

Чи світова демократія цього всього не бачить? Чи світова демократія не помічає, що пропаганда та явно агресивна політика СССР пляново й послідовно **підриває та компромітує навіть її престіж і авторитет**?

Чому ж світова демократія, маючи в руках такі „козирі„, як ОН та абсолютну матеріяльно-технічну перевагу над СССР, не примусить того світового „Махна" респектувати справжній правопорядок світу? Чому вона перед ним згинає хребет, а не поставить справу **руба**?

Відповідь на це може бути одна: **тому, що вся демократія перебуває в ідеологічно-психологічному полоні советської Росії**. Одна її частина явно боїться, друга—явно симпатизує комунізмові, третя — ставиться до всього зовсім байдуже. **А вся демократія вкупі, діє на користь Сталіна**. Маючи в руках зброю і хліб капітулює тільки той, кому бракує—**бойового духа**. Тобто той, кому бракує морально-ідеологічних основ, що породжують глибоку віру в правоту справи та її перемогу, що дають йому відвагу, рішучість та завзяття до **боротьби за свої ідеали**. А яку ж ідеологічно-програмову зброю виставляє сьогодні світова демократія, проти основного постуляту компартії: „**граб награблене**"? Чотири свободи? Де ж вони? Світ їх не бачить.

Звідси висновок, що високо-моральні ідеологічно-програмові основи демократії, в дзеркалі пропаганди противника та багатьох компромісових заходів самої демократії опинилися в досить скомплікованому і не для всіх зрозумілому становищі. Теперішня демократія та її засади — це порожня абстракція. Коли большевицькі гасла: „граб награблене", „ріж експлуататора", „все твоє", „бери владу в свої руки",„сьогодні голод завтра люксус", — це такі переконливі ідеї, які однаково п'янять голови і „культурного" професора, і „примітивного" пролетаря; коли вони дали можливість захопити владу над одною шостою світу; коли вони сьогодні загрожують існуванню всього світу — то що цим гаслам протиставляє світова демократія?

Хто думає, що большевизм річ можлива тільки в „примітивно-відсталій" Росії, той фатально помиляється. Так думали спочатку навіть самі росіяни, так думали деякі українці, кавказькі й інші нації з російської тюрми народів. Так думають сьогодні ще деякі поляки, румуни, болгари, мадяри, балтійці, югославці, французи, німці, італійці, англійці, американці. Проте послідовна практика Сталіна показує щось зовсім інше. Большевизація високо-культурних країн провадиться так само легко, як і цілком відсталих. „Примітиви" знаходяться дуже легко всюди. Їх не бракує ніде. Саме до серця тих „примітивів" найпростішу дорогу мають не „чотири свободи" на словах а большевицькі гасла - **на ділі**. Не стримають їх у побідному поході ні релігійна мораль, ні інші старі ідеї демократії. Ми вже бачили недавно, як фанатично-католицькі „примітиви" висаджували в повітря церкви, руйнували цвинтарі з гробами, на очах юрб насилували черниць в Еспанії. Ми бачимо сьогодні, як на один „кивок" Сталіна в цілій Америці у продовж цілого півроку всі кораблі та інші машини зводяться до стану купи нерухомого заліза. Маю цього — ми є свідками нечуваних в історії світу курйозів, коли „страйкують"... **військові частини на окупаційній службі**, коли поліція „кидає" свою службу на вулицях Парижа, коли французька преса друкується поза межами своєї країни...

По другій світовій війні увесь світ виразно поділився на два **протилежні табори**: „голодних" пролетарів та „проклятих акул капіталізму". „Голодні пролетарії" — це Росія Сталіна, а „прокляті акули" капіталізму — це світова демократія. З закінченням другої світової війни боротьба цих двох діяметрально протилежних бігунів не слабне, а навпаки: **на очах у всіх активизується і безмірно загострюється**. Отож той хто сьогодні думає і говорить про мир, той **ошукує сам себе, своє середовище, свій край, увесь світ**.

А може демократія думає, що для „культурних" пролетарів, з країн невідсталих, вистане одного магічного слова „демократія"? Що самої цієї солідної фірми вистане,щоб трудові маси всього світу взялися боронити справжній правопорядок на землі?

Світова демократія в такому разі гірко помиляється. Тов. Сталін зуміє бути спритним педагогом не тільки для „відсталого" Сходу, але й для „культурного" Заходу і всього „Розумного" світу. Наглядний початок, експериментований сьогодні на високо культурних націях (німецька, французька, югославська) найкращий доказ „педагогічних" спроможностей компартії та Росії Сталіна.

Ми переконуємось, що світова демократія переживає **морально-духову кризу**. Ця криза та розкладові процеси моральних основ світової демократії наглядно виступають перед-усім у ділянці **міжнародного права**. Під тиском ворога та цих розкладових процесів світова демократія сьогодні топче і руйнує ті основи, які вчора сама підводила під свій фундамент. Нас цікавить у першу чергу відношення світової демократії до великих і до малих націй, яким вона однаково „гарантує" „**чотири свободи**". А де та свобода, коли на половині Европи панує явне насильство, акцептоване трибуналом світової демократії — ОН? Чи ОН не знає, як виглядає „свобода„ за большевицькою залізною завісою? На яких же основах міжнародного права ОН дозволяє своєму членові—советській Росії, гнобити інші нації? Для чого ж тоді взагалі існує ця інституція? Для оборони прав і свободи всіх націй, чи для прикривання демократичним параваном одвертого тоталітарно-завойовницького бандитизму одного агресора?

Чи в порядку законні основи демократичної ОН, коли на її очах „законопослушний" агент червоної Москви маршал Тіто, з наказу Сталіна вішає свого політичного противника, великого національного патріота та героя визвольної боротьби Югославії—ген. Михайловіча? Чи в порядку те, що всі окуповані европейські країни грабує Сталін та вивозить до Росії їх майно, а голодні маси під чоботом СССР мусить годувати світова демократія під німу мовчанку ОН?

Чи в порядку законні основи французької демократії, коли вона засуджує на смерть, такого патріота та героя Франції, як Маршал Петтен?

Чи в порядку законні основи світової демократії, коли на місце поняття „політичний еміґрант", „азиль", освячених міжнародніми законами, повстають якісь нові ганебні терміни „коляборант", „квіслінг" та організується полювання на них з активною участю їх ворога? Хто з ким „коляборував"? Українські, польські, білоруські, балтійські, югославські та всі інші національні патріоти з їх окупантом Гітлером? Коли це було? Треба було б, щоб „демократичні" законодавці побували в окупаційних обставинах та закоштували, як смакує хліб щоразу іншого „визволителя". Тоді вони зналиб, чи мають право комусь причеплювати ганебні епітети та допомагати окупантам добивати свої жертви, замість того, щоб на найсвятіших основах демократичної етики їх за всяку ціну рятувати.

Чи може Великий Герой Америки Вашінгтон, борячись проти Англії за свободу своеї країни використовуючи засоби Франції був теж „коляборантом" і „зрадник"?

Чому ж компетентні чинники ОН не займають у цій справі виразного становища. Чому сотням тисяч нещасних скитальців, жертв політичного бандитизму червоної від крови імперії Сталіна, не дають змоги стати на свої ноги в широкому світі? Чому їх душать у безділлі за дротами на півголодному пайку, під постійним терором та розкладовою акцією агентурних банд сталінського НКВД? Чи під великим сонцем нема малого місця длякількох сот тисяч людей, що прагнуть визволення і справжньої свободи?

Куди ж вивітрюються міжнародні закони? Де основи гуманности та справедливости? Чому переслідують переслідуваних, а не тих, хто переслідує переможених та безборонних.

Всю таємницю цих незчисленн х „чому" пояснює реальна сила совєтської Росії. Дарма, що вона брутально-диктатурна, антидемократична, абсолютистично-тиранська. Демократичні „закони" визнають та респектують її, пю потворно-протизаконну узурпаторську владу, а не законні права поневолених націй. Що тов. Сталін, ставши узурпатором, уже „забув" про ті закони міжнародного права, що дозволяли йому свобідно робити все, що він хотів, поза межами царської реакції на еміґрації, це нас не дивує. Тов. Сталін „забув" ще багато дечого. Але чому про це „забуває" світова демократія?

Так виглядає життєва основа людства—мораль і законність в інтерпретації теперішньої світової демократії! Тим-то й не диво, що ідеї демократії на очах у всього світу катастрофально банкротують.

Реасумуючи все сказане демократія борсається в тенетах ідеологічно-психологічного полону, та починає навіть механічно ходити тільки так і там, як і де, їй наказує її диктатор-компартія та російська імперія.

Світова демократія, не сподіваючись так наглої агресії новоповсталої політично-мілітарної сили, не підготовилась завчасно до самооборони і тому сьогодні мусить згинати хребет. Іншого виходу вона поки-що не має. Її технично-матеріяльна перевага над СССР—це ніщо. Коли якийсь уряд не має певности, чи саллат його країни буде воювати проти ворога, чи проти свого уряду, тоді він тому салдатові не може давати в руки зброї. В цьому міститься розгадка всіх капітуляційно - компромісових маніпуляцій світової демократії перед агресією Росії. Коли до рук Сталіна дістаються всі ті чинники, що витворюють всю продукцію світу, то трудно домагатися від демократії рішучої постави проти того ж самого Сталіна.

Справа вимагає довшого часу на підготову оборони. Але ж тоді цей самий час і є найбільшим союзником ворога. Коли совєтській Росії дати змогу десяток років так тотально розвивати її ґігантичну мілітарну індустрію, яку вона вже заплянувала, та перевести в життя її шалено розкладову, революційно-підземну акцію в зруйнованому війною світі, світова большевицька революція гарантована наче в банку.

Де ж шукати виходу з такої загрозливої ситуації для всього людства?

Всюди, тільки не в дальших капітуляційних компромісах. Ми, українська революційна демократія, на превеликий жаль, не маємо змоги сьогодні безпосередньо впливати на політику світової демократії. Політична ініціятива нашої нації на Рідних Землях та її відростків на скитальщині, зовсім паралізується нашим ворогом та світовою демократією. Проте наш народ не капітулює, а безперестанно бореться, не визначаючи ніяких компромісів. Боротьба стала основою основ нашої національної політики. Обов'язком нашим є проповідувати на кожному кроці та всюди гідно висувати ідею в міжнародніх маштабах, навіть тоді, коли б за це нам пришивали назву „підбурювачів до війни". Українська Народня Республіка, відколи на її суверенну територію увірвалися завойовницькі банди червоної Москви в 1918 р., перебуває в стані постійної війни з Росією. Ніякі „мирові" трактати, уложені іншими народами, нас не зобов'язують.

Чи до нашого голосу буде хтось сьогодні прислухуватися, чи ні — це нас з нашої дороги не зіб'є. Ми вже впродовж цілих століть звикли до байдужого відношення всього світу до нашої життєвої справи. Не зважаючи на це, ми постійно боремося за свої життєві права й ідеали. І ми глибоко переконані, що вже близька та пора, коли ми не будемо даремно „добиватися" до віконця широкого світу, а ще прийде час, коли цей широкий світ сам шукатиме нас, як націю з великою практикою антикомуністичної боротьби. Тов. Сталін вивчить солідарності ще не одну малу і велику націю.

Порятунок для всієї світової демократії у її смертельно загрозливій ситуації, українська революційна демократія вбачає лише в негайній рішучій ідеологічно-політичній та мілітарній контр-офензиві, а не в пасивній дефензиві. Цивілізований світ мусить знову стати на свою „стару" позицію справжньої демократії з усіма її правно моральними засадами абсолютної лицарської солідарности, абсолютної правди та законности, а не спускатися в багно фальшу, безхребетного шулерства та моральної гнилі. Проти облудних псевдо-ідей комуністичної партії та її основного гасла „граб награблене", світова демократія мусить негайно виставити цілий арсенал високо- етичних, політично-програмових ідей та переводити ці ідеї в життя не лише красними словами, а пробоєвим чином. Соціяльна програма світової демократії мусить бути нова, а до того така прогресивна, щоб її гасла могли реально змагатися з брехливою демагогією компартії, що все обіцює світові, а нічого не дає.

За допомогою всіх поневолених підсовєтських націй, пропаганда світової демократії може доказати баламученим трудовим масам світу, що проклятою „акулою" є не демократія з її широкою політичною свободою, народовластям, рівноправством, вільною економікою та повною духовою незалежністю кожної людини, а саме ляборатορія са изму, організованого тоталітарного хаосу, безконтрольної корупції й аморальної гнилі, яка має збірну назву — комунізму. Хто хоче проповідувати в своїй країні комунізм, мусить спершу або сам пожити кілька літ в сталінському „раю", або запитати про нього тих, хто там жив. В противному разі він є ніхто інший як агент 5-ої колони російської імперії.

Комуністичні ідеї перед Сталіном були теоретичною утопією. „Соціялізм на практиці" Сталіна — це дивовижно божевільний катаклізм, що затопить у морі крови та океанах полум'я всю теперішню цивілізацію. Хто на цю дійсність сьогодні заплющує очі той є злочинцем супроти людства і ідеї світового миру. Комунізм Сталіна — це особливий боляк на тілі всього людства. Бакцилі цього боляка у формі брутальних 5-их колон та безсоромно перфідної пропаганди, що на очах тисяч людей, серед білого дня, робить з обдрипаної тамбовської кози чистокровного бенгальського слона безкарно точать організм цілого світу.

Комунізм Сталіна через сполучення фантастично-теоретичних „ідей" з брутальною матеріялістичною практикою, творить зовсім нове соціяльне явище 20-го століття. Через свою боротьбу з „гнилою реакцією" за „прогрес людства" це явище стає силою, що буде очолювати потужний змаг „нового світогляду" людства.

Комунізм — це соціяльно-політична концепція, яка в своїй засаді не визнає жодних інших ідеологій поруч себе. Отже— або комунізм знищить демократію, або демократія мусить знищити комунізм. Інших можливостей нема.

Росія Сталіна тому стала така сильна та грізна, що воює всіма засобами. „Ціль оправдовує всі засоби" — це не пуста фраза, а практична основа її злочинної роботи від першого дня існування. В ім'я цієї засади компартія потоптала всі святощі людства. Оплюгавлено по-варварськи Бога. Обпльовано „гнилу культуру". Обкидано болотом поняття націй (крім російської). Знищено святая святих людства — родину. Саму людину зведено до рівня бездушної худоби та безвільного автомата, ограбованого від духових і матеріяльних вартостей. Цій безвольній худобині та садистичному автоматові, що зветься большевиком, зовсім байдуже кого різати. Він спочатку ріже „буржуя", потім „куркуля", потім „середняка", потім „бідняка", потім „ворога народу" — трудового інтелігента, „зрадника" революції посеред своїх партійців, а вкінці ріже — свою рідну матір. Діти пишуть доноси на своїх батьків до поліції, батько не довіряє синові, а син батькові, брат катує брата, сусід сусіда обходить поза горами. Взаємне шпигунство серед найближчих товаришів — для контролі, в ім'я „великої ідеї". Найгіршої марки денунціяторство — це основна мораль большевизму. Такою зброєю воює компартія проти морально-життєвих основ людства.

І чим далі від СССР, тим більший успіх має ця ганебно-безсоромна брехня. Чим переконаєте американського безробітного, який за допомогою безробітним їде своїм власним автом, що в „раю" Сталіна навіть директор найбільшого заводу не має не тільки свого авта, а сухореброї кобили для їзди? Чим ви переконаєте французького урядовця, який „кидає" службу, домагаючись собі помешкання з 4-х кімнат, що в „раю" Сталіна таке помешкання мають хіба тільки високі комісари та криваві палачі з НКВД, а решта народу тиняється по брудних нарах „собачих ям" та касарняних-гуртожитках. Мало того, вас ще зроблять „винуватим" за те, що советський робітник за 30 літ „своєї" влади не має ні помешкання, ні одягу, ні чобота, ні достатнього харчування, хоч буржуазну „прокляту акулу" він давно задушив, захоплюючи в свої руки владу та все майно країни, і далі ніж був за царської реакції! Хто ж винен, коли робітник в СССР сам собі пан сам господар? Хто? А „буржуазне оточення"! Тільки по знищенні тієї буржуазно-капіталістичної „світової гієни,"на всій земній кулі буде справжній комуністичний „рай"! Тоді будуть чоботи. Буде одяг. Буде хліб. Буде авто. А до того часу — „соцзмагання", боротьба за „владу трудящих"у цілому світі! В цьому — вся сила Сталіна.

Беручи потворну дійсність такою, якою вона є тепер на світі, навіть найдурнішому в світі стає ясно, що чи хоче сьогодні хто війни, чи не хоче, а вона завтра буде, і мусить бути. Сталін одною рукою будує „демократію" та підписує „мир" і „роззброєння", а другою кує панцери, атомові бомби та підкладає гніт під правопорядок цілого світу. Чому нема мирної атмосфери по закінченні другої світової війни, коли в світі має „перемогу" демократія? Бо ту атмосферу затрує „пацифістична" політика червоної Москви. Від маршала Чан-Кай-Шека Москва вже загарбала пів-країни. Москва лізе в Персію, пробиваючи собі дорогу до нових джерел горючого та до Індії. Москва лізе до Дарданел, пробиваючи собі дорогу в Арабію, до Суезького каналу та Африки Москва атакує Норвегію, будуючи „мирні споруди" в Арктиці на Шпіцбергені, Москва будує воєнні бази на берегах Балтійського моря. Москва замість демілітаризації, мілітаризує „демократичну" Німеччину та саботує справу мирного договору з цією країною. Москва провокує та підпирає збройне повстання „демократії" в Греції проти влади, яку сам собі обрав грецький народ загальним плебісцитом. Москва посилає до кожної країни замість одного десятка дипломатів, по кілька сот шпигунів, що тримають в своїх руках багатотисячні легіони 5-х колон, іспірують страйки, фінансують дампінги, підкопують світову економіку, перево'ять морди провідників усіх націй... По такій „пацифістичній" підготові світу, червоній армії лишиться тільки — „завести лад".

Без збройного знищення універсальної бази компартії, якою є советська Росія, та без упорядкування її просторів на основах справедливого політичного будівництва з прогресивною соціяльною програмою — нема іншого порятунку для світової цивілізації. Як довго існуватиме червона імперія Сталіна і його компартії, так довго не може бути мови не тільки про тривалий, але взагалі про якийбудь мир на землі. Ліквідацією німецько-японських імперіялізмів проблема тривалого миру не розв'язується. Ці рухи одної якоїсь держави, з обмеженими матеріяльними ресурсами та коротким засягом їх політичних аспірацій не були і ніколи не можуть бути головними розсадниками війни. Головна режисерія світопідпалювання та воєн із засягом політичної зброї на ввесь світ міститься у Кремлі. А звідси само собою виникає, що місце Сталіна, Молотова та Вишинського не в демократичній ОН, а в новому Нюрнберзі, бо це—найбільші злочинці і вороги світового миру, людства та всякого поняття людської законности.

Коли Гітлер почав воювати ракетною зброєю (Ф),що загрожувала знищенням не тільки Лондонові, але й усій Англії, оборона тільки одна: знищити вихідні бази цієї зброї. Як стратосферочних бомб не могла знищити ніяка місцева оборона, так і шаленної пропаганди компартії та злочинної політики советської Росії не вгамує мирною дорогою ніяка сила світу. Або світова демократія викреше з себе стільки духової і матеріяльної сили, щоб людство, яке вона сьогодні веде, від цього катаклізму охоронити, або вона свій вік уже віджила і разом з її цивілізацією піде слідами своїх прототипів: Вавилону старої Греції та Риму. Іншої можливости під сонцем нема.

22 січня

О. Дроздовський
полковник

Проголошення самостійности Української Держави 22 січня 1918 р. у Києві та соборности українських земель те ж 22 січня 1919 р. не було відокремленим спорадичним явищем на історичному тлі Европи. Це була наскрізь природна, льогічна послідовність того процесу, що відбувався в Европі по першій світовій війні, процесу, що завершився перебранням кожним народом керми державного життя на своїх етнографічних територіях у власні руки. Імперіялістичний підклад, який ліг в основу першої світової війни, перетворився в революційне зрушення европейських народів, що почали гарячково реалізувати свої права за вільне суверенне життя. Оборона ідеї, яка колись горіла в словах поетів-пророків, що будили свої народи з віковічного сну до живого життя, взяли тепер в свої руки збройні полки національних армій. Цей стихійний рух, знаний загально під назвою „Весни Народів", розбурхав приспану віками свідомість і національне сумління мас, виносячи на поверхню історичного буття ідею національно-державного відродження. Політична карта Европи цілком змінила свій образ. Впали старі і потворилися нові державні кордони, розвалилися колись могутні імперії, а на їх місце повстали нові національні держави.

В цьому революційному здвизі европейських народів одно з найліпших місць зайняв український народ. В революційному процесі національно-державного ренесансу йому довелося перейти чи не найтяжчий, криваво-геройчний шлях. Цей шлях, позначений яскравими, знаменно- історичними подіями, свідчить, з одного боку, про силу і незнищимість козацької гідности українського народу та слушність його правових змагань, а з другого — дають повну підставу твердити, що український народ завжди був авангардом в історичних процесах боротьби за вселюдські ідеали національної і соціяльної свободи. Він

завжди підносив першим клич боротьби не тільки тоді, коли треба було голосити нові ідеї, але й тоді, коли справа йшла про оборону людської справедливости.

Нав'язуючи, як що-року, до дати 22 січня свої міркування, робимо це не чисто формально, віддаючи належну данину великій у нашій історії події, не з холодною кров'ю історика, а проаналізуємо її з биттям гарячого серця, як вояки-революціонери. Для нас подія 22 січня — не формальна дата новітньої нашої історії, а день, яким ми живемо до сьогодні й який розбуджує в нашій крові вояцький потяг до будови того величного святого храму Української Соборної Незалежної Держави, що його ідею архітектично намітив пам'ятної дати 1919 року провід українського народу.

Ми нещодавно пережили другу світову війну і стоїмо на порозі нового етапу нескінченої запеклої боротьби. Процес війни, процес формування нових обставин, нового ладу, нового обличчя світу не завершений. Він перебуває в стадії нового творення. І нас, як вояків-революціонерів, застає він в готовності що-хвилини вирушити на перший поклик національного проводу.

Це переживаємо не тільки ми. Усе людство, цілий світ не бачить миру і не переживає умов спокою, хоч минуло вже два роки від часу останнього пострілу на континенті Европи по цій війні. Усі надії західних аліянтів на дотримання людської етики з боку комуністичної Москви, як одного з співагентів побудови „нового світу", не виправдалися. Доки існуватиме комуністична диктатура, доки існуватиме варварська деспотія, якій не було рівних у світовій історії, доки живе Кремль із кривавою тиранією НКВД та нечуваним нелюдським режимом, перед якими Дантоване пекло виглядає, із солодкий рай — доти не може у народів світу зв'язатися навіть найменшої ілюзії на стабілізацію світових відносин і який буде спокій на землі. Не для того пролився океан людської крови, моря жіночих і дитячих сліз та перенісся над людством бурун страшної пожежі, щоб керманичі комуністичного дуросвітства безкарно розпускали по світу підналювачів повстало повоєнного ладу. На місці впалого фашистівсько-націстівського аґресора повстав новий аґресор — ще гірший, комуністичний. Дипломатичний світ опинився в безвихідному куті даремних і смішних політичних суперечок, з якого видно тільки дві можливості:

1) не марнуючи часу, розпочати нову, третю, вже останню світову війну, що принесла б новий тривалий лад людству, або;

2) незначними послабленнями у вирішенні безпринципових питань одної із сторін вигравати час на впорядкування своєї економіки, на розбудову організаційно міцної армії, на приготування всіма засобами пропаганди своїх народів до неминучої війни, на організацію міцних бльоків і могутніх сфер впливу.

Яку з цих можливостей прийме демократичний світ — сказати тепер тяжко. Одно певно; в тому, чи в іншому випадку землю обхопить у недалекому часі третя світова війна.

Які ж завдання стоять перед українським народом, а в першій мірі перед його військовиками, як один із найпотужніших факторів майбутньої визвольної боротьби?

Аналізуючи співвідношення політичних чинників у загальному житті народів, ми повинні розважно ствердити, що ніяких зовсім сил, що допомогли б нашому народові добитися своєї мети, на світі нема. Світ зайнятий вирішенням проблем комунізму, фашизму, націонал - соціялізму, світ стоїть перед розв'язанням питань, що зарисовує привид третьої світової війни і загрози атомового знищення, він — нарешті — задивляється на майбутнє людства в цілому, не передрішуючи льокальних форм життя окремих країн і націй. Отже своє нове життя може збудувати український народ лише сам, тільки своїми власними силами. Цією вирішною силою, одухотвореною любов'ю до свого минулого, до своїх традицій, до всього, виплеканого віками укладу свого народу — є його військовість. Повні ідеї зберегти всю самобутність національних прикмет свого народу, ця військовість у процесі визвольних змагань і боротьби за Самостійну Соборну Українську Державу завершила лише перший етап визвольного руху. У неминучому зударі двох полюсів людства за право життя на землі українське вояцтво вступає в другий етап визвольної боротьби.

Активні сили для вияву збройної волі українського народу на другому етапі боротьби знайдуться. Еміграція, де є більше можливостей вільної праці, створює особливо сприятливі умови для вихову цих активних сил. [illegible], ці активні сили, повинні органічно вирости і згуртуватися в могутнє ядро, що стане наріжним каменем у вирішенні долі свого народу. Тісний контакт із визвольною боротьбою в краю, висвітлення цієї боротьби перед усім світом, гартування нашої молоді довкола єдиного національного центру — це основні завдання еміграційного буття.

Дальший, уже останній етап визвольної боротьби, а саме, мобілізація всіх сил народу на випадок міжнародніх зривів чи поширення світової боротьби — не повинен застати нас непідготованими, а тому в онову успішної нашої праці мусить бути положено:

1) об'єднання всіх військовиків довкола основної ідеї: визволення народу з-під ворожої окупації;

2) відкинення всяких і особистих і політичних суперечок як злочину, під кличем: „усе для народу";

3) дисципліна і суворa відповідальність усіх перед нашим національним центром, як українським представництвом.

[П]ам'ятаймо, що шлях до реалізації тої святої ідеї, яка була вложена в четвертий універсал Центральної Ради 22 січня 1918 року, лишився той самий, а саме: революційна боротьба.

Наші брати з рядів Української Народньо - Революційної Армії (УНРА), вірні/великій ідеї українського державного ренесансу, ідучи шляхом революційно-збройного змагу, боронять по сьогоднішній день у нерівному герці із найзапеклішим ворогом — московським комуністичним наїздником — найзаконніші права українського народу на незалежне державне життя.

Під золотосяйним небом великої дати 22 січня ми, українські вояки, відновлюємо свою урочисту святу присягу. Нехай пам'ять про 22 січня буде для нас новим бойовим наказом, а його велика ідея — нашою великою метою.

Становище України

Чорноморська котловина — це земля, яка не тільки дає „мед та молоко". Ті часи вже минули. В модерних міжнародніх відносинах ця територія, положена між Балтикою та хребтами Карпатських та Кавказьких гір, становить особливу, політично-стратегічну позицію.

Коли Захід хоче атакувати Схід, мусить в першу чергу будь-яким способом здобути для себе балтійсько-чорноморську котловину. І навпаки, те саме мусить робити Схід в його експансії на Захід.

Друга світова війна, що її головні дії розігравались саме на цих просторах, пророчисто це стверджує. І хоч Німеччина та Росія намагалися показувати назовні, що земля, на якій вони воюють, „не має" вирішального впливу на хід воєнних подій, все ж таки факти виявляли своє: як довго балтійсько-чорноморська котловина об'єктивно сприяла німецькій армії, так довго ця армія йшла

вперед. Коли ж ці простори поставили Гітлерові на кожному кроці запеклий спротив, німецька армія почала свій катастрофальний відступ.

Те, що Москва записує виключно на своє „конто" перемогу над Гітлером, справи не змінює. Історія скаже про ці події дещо інше. А, головне, вона мусить врахувати до тієї перемоги посередню технічно - матеріяльну допомогу аліянтів і безпосередній вплив на цю війну самого терену бойових операцій.

Такі питання, як контроля постачання цілого фронту та полісько-волинський прорив за допомогою партизан, що дав червоній армії вільну дорогу на Варшаву взимі 1943-44 р., історія воєн мовчанкою не пояснить. Вона буде примушена висвітлити ролю даної території в цих подіях. Тобто мусить врахувати вплив потенціяльних сил балтійсько-чорноморського простору раз на перемогу німецької, а другий на перемогу російської армії. Історія мусить об'єктивно ці всі явища пояснити та дати кожному з них своє місце.

В чому ж криється та „змінність орієнтацій" балтійсько-чорноморського простору? В „германофільстві" чи в „москофільстві"?

Ні в одному, ні в другому. Цей простір не є жодним „філом". Він має свою власну життєву концепцію. І цю свою концепцію перебуваючи вічно між молотом і ковалом, він боронить своєю особливо гнучкою стратегією.

Та чи інша „орієнтація" — це тільки тактична гра. Цей простір буде чесно співпрацювати тільки з тим, хто буде до нього ставитися чесно та прихильно.

Ніхто не збирається заперечувати, що ревізіоністичні ідеї Гітлера у відношенні до „версальської Европи" мали деякий вплив на ці простори. Навіть така „дитина" Версалю, як Польща, лиш в часі перед самою своєю смертю (в 1938 р.) чинно допомагала Гітлерові ліквідувати свою „посестру" Чехословаччину. Що ж тоді говорити про Україну, яку Версаль взагалі віддала на безкарне катування її ворогам?

Україна була „ворогом" Версалю. Україна й сьогодні є „ворогом" ОН. Україна буде вічним „ворогом" цілого демократичного світу так довго, як довго цей світ буде в союзі з ворогами України.

України і, сподіваємось, цілого балтійсько-чорноморського простору не гріють гарні слова про „демократію", „чотири свободи" та всі інші „гарантії" записані в Атлантійській Хартії та всіх „пактах" і статутах ОН, коли наглядом того самого ОН на цих просторах сьогодні шаліє найжахливіший терор та брутальне насильство чужого окупанта.

Ті чи інші „орієнтації" балтійсько-чорноморського простору мають своє коріння куди глибше від наклепно-пасквільного „германофільства", „фашистофільства", "москофільства", „комунофільства" чи „демократофільства"! Головну ролю тут грають життєві інтереси самого цього простору.

Коли цей простір об'єктивно допомагав німцям, його ціль була ясна: знищити Росію, як свого відвічного окупанта. А коли він за деякий час почав громити німців, чим знову ж таки об'єктивно допомогав росіянам, то тут також була виразна ціль: знищити гітлерівську Німеччину, як свого нового окупанта. Тобто діяти так, щоб війна знищила ці обидві імперії. Кожна куля, спрямована в бік Берліну і Москви—це чергова цеглина в побудові храму свободи наших просторів.

Політично -стратегічна позиція балтійсько - чорноморського простору, як „брама" поміж Сходом та Заходом, дуже важлива,

Московська імперія упродовж останніх 3-ох століть багато разів завойовувала ці простори, але не опанувала й не опанує їх ніколи.

Становище України, як найбільшої нації на цьому просторі, особливо важливе, Україна мусить вести дуже розважну та кришталево чесну політику у відношенні до всіх націй балтійсько-чорноморського простору. Всі ці нації без огляду на те, що між ними й Україною було вчора і може бути завтра, сьогодні змушені самим життям бути союзниками України.

На базі цього примусового союзу перед московською загладою треба плекати здорові основи для добровільного союзу та справжніх братньо-сусідських відносин на вічні часи проти всякої зовнішньої небезпеки.

Туреччина, Кавказ, Козакія, Україна, Болгарія, Угорщина, Румунія, Чехословаччина, Польща, Білорусь і Прибалтика—це мусить бути один мур. Мур, побудований не на насильстві будь-якої в цих націй, а на основах чесної та солідарної співпраці. Співпраці Суверенних Держав.

Балтійсько - чорноморський простір сьогодні будучи під ворожою окупацією, не має змоги повно і безпосередньо впливати на хід світової політики. Ми не можемо сьогодні ані приспішувати ані затримувати стрілок від годинника міжнародніх подій. Це робиться поза нами. Проте, коли виб'є відповідна година, тоді напевно ситуація зміниться. Кожна нація цього простору буде примушена писати свою історію не тільки сама, але й з іншими націями.

Становище України щодо всіх націй балтійсько-чорноморського простору уже від найдавніших часів було в принципі приязне та чесне. Україна ніколи не проявляла у відношенні до котроїсь із цих країн агресивно-ворожої політики. Це було не тому, що вона до таких подвигів не була здібна. Навпаки, наша держава княжої доби була одною з найпотужніших держав тогочасного світу. А все ж мілітарні заходи тієї держави мали характер виключно оборонний, а не завойовницько -агресивний. Правдоподібно, цей психологічний момент і став причиною занепаду тієї держави. Не наше діло тут займатися цим питатанням. Ми тільки константуємо голі факти. Сьогодні, коли процеси формування племен та націй закінчені, це не має вже такого значення. Ми живемо в добі, коли не держави творять нації, а нації будують держави.

Навіть незаперечні історичні факти, що ... держава рабо-феодальної, або якоїсь іншої доби сягала чи сюди чи туди, сьогодні не мають ніякого значення. Ми живемо в добі народовластя, де держави будуються не за законом рабовласницького насильства, а за принципом етнографії.

Кожен народ мусить мати свою суверенну державу на своїй рідній землі

Отже всі територіяльні суперечки, які Україна будь-коли мала з іншими націями балтійсько-чорноморського простору — це річ минулого І сьогодні ми не бачимо ніяких причин ці суперечки відновлювати.

Кожна нація сьогоднішнього дня має точно означений свій життевий простір, який виробила собі упродовж тисячоліть. І всякі спроби навіть багато сильніших націй шукати собі „колоній" на балтійсько-чорноморському просторі дадуть тільки ті ефекти, що їх мав Гітлер.

Український народ не палає до ніякого іншого народу жадобою помсти або завойовництва. Україна шукає основ для якнайсолідарнішої співпраці з усіма поневоленими Москвою націями для спільної визвольної боротьби і для конструктивного будівництва на майбутні мирні часи.

Це своє становище Українська Народня Республіка задеклярувала своїми демократичними законами та ретельною внутрішньою і зовнішньою політикою у перших днях свого славного відродження в 1917 році. За ці свої ідеали український народ заплатив численними гекатомбами крови та абсолютною руїною цілої країни.

І незважаючи на те, як будуть виглядати завтрішні політичні події світу, чи вони будуть для України приязні чи ворожі, український народ далі буде твердо й непохитно стояти на своїх раз зайнятих уже позиціях.

Позиції України — це позиції всіх націй балтійсько-чорноморського простору. А позиція цих усіх націй — це позиції та закони вірного їх союзника — України.

Таке становище і така мораль України в відношенні до самої себе і до своїх сусідів та широкого світу. Україна бореться за справжню, а не за фальшиву демократію. Україна бореться за чотири свободи для всього балтійсько-чорноморського простору не на словах, а на ділі.

Вояцький стан і національна політика

Сотн. О. Зінченко.

Вояцький стан у кожної нації має особливий пієтет пошану. Це люди, які самою вже природою своєї професії служать всеціло загально-національній справі. Вони перші складають своє життя на жертвенник Батьківщини не пустими словами, а **лицарським чином**. Не дурма навіть у релігійних основах віри деяких націй кожен вояк, що впав на полі слави в боротьбі за свою Батьківщину, автоматично зараховується не тільки до героїв, але й до святих. Увесь вояцький стан—це вічний **пантеон святих кожної нації**.

Вояцький стан—це основний чинник державного будівництва. Тобто перший фактор національної політики. Історія ще не знає ані одного прикладу, щоб хтось побудував або втримав свою державу без національної армії.

Тому й не диво, що навіть сьогодні в таких пацифістичних країнах, як США, доручується керма закордонної політики генералам. Наші деякі політичні „цадики" на еміграції, замість річево популяризувати нашу військову справу, займаються тільки одною „високою політикою". Мало того, дається відчути, що вояцький стан дехто намагається підтягати під категорію чогось в роді „військових злочинців". Така, бачте, тепер „мода". Раз світова демократія поборює мілітаризм, як найбільше зло, значить і українська „політика" не може робити інакше. Як 1917 р. ця політика не могла бути „не соціялістичною", так і сьогодні не може бути „не демократичною".

Звідки випливає цей комплекс рабського наслідування мод в українській політиці? Чи це загальна характеристична риса нашої нації?

Ні. Це намул чужого окупаційного над Україною. Це наслідки послідовного „перевиховування" українського народу—так, як цього потребують окупанти. Це вони сотнями літ вбивають у нашу психіку страх і пошану до всього чужого, „вищого" та зневагу й погорду, а навіть і ненависть, до всього, рідного, „нижчого", „меншвартісного" й зовсім „зайвого".

Головним розсадником мілітарофобства серед деяких прошарків українського громадянства є, очевидно, чужа, ворожа та осоружна нам салдатчина, як головний фактор нашої національної неволі. Власне наслідки її дії, як на тих, хто примусом заганяється в її ряди, так і тих, хто ці наслідки відчуває на собі посередньо та загально, зроджують серед менш критичних елементів деякі **антимілітаристичні почування**.

Натомість український народ у своїй основній масі інтуїтивно відчуває різницю поміж чужою імперіялістичною солдатчиною і своєю рідною визвольно-оборонною силою. Ідея мілітаризму, як головного гаранта національної свободи, непорушно живе в народі. Що воно так а не інакше, свідчать факти гірких сліз української жінки підчас чужих мобілізацій та радісне благословенство своїх синів, коли вони вибираються козакувати. Так було за часів Богдана Хмельницького та Мазепи. Так було в 1917-25-х роках. Так було в 1938-45-х роках. Так є й сьогодні. Та так буде вічно.

Думаємо, що кращої відповіді засліпленим мілітарофобам з української „високої політики" не треба. Відповідь дає сам народ—не філософічною схоластикою, а повною глибиною своєї душі. Тут нема рабського нахилу до ніяких чужих „модних ідей". Тут нема страху перед жодною чужою силою. Навпаки, тут панує природна погорда та заслужена ненависть до ворожої салдафонії з рівночасною великою пошаною та **палкою любов'ю до своєї рідної збройної сили**. Тут також неподільно панує не зневага, а спонтанний пієтизм, побожна пошана до всього вояцького стану, як до свого головного оборонця й захисника від усякої напасти.

Ми констатуємо ці факти не з бажання фетишизувати вояцький стан. Ми ж же далекі від таких нерозважних тенденцій. Кожен стан, як складова частина, кров від крови та плоть від плоті, одної національної спільноти, повинен мати своє місце. Повинен знати свої обов'язки, свої права й свою питому вагу в рамах нації. Ми, українські вояки, це своє місце та свої обов'язки знаємо і хочемо, щоб об'єктивно знали їх також інші наші брати, а особливо про ці істини не сміє забувати наша „висока політика".

Як свідомі співгромадяни поневоленої країни, де ворог все знищив, ми сьогодні на скитальщині не можемо ставити до свого громадянства ніяких вимог матеріяльного порядку щодо регулярної опіки над інвалідами, старцями, вояцькою вдовою чи сиротою. Такі речі може робити тільки своя держава. Проте, кожне свідоме патріотичне громадянство, де б, та в яких умовах вона не опинилась, мусить про ці свої справи дбати **бодай морально**.

На жаль, мусимо ствердити, що саме таких тенденцій серед нашої, мало не півміліонової еміграції майже не помічається. Дяка Богові, ми маємо аж два уряди. Маємо силу-силенну політичних партій, „союзів", „об'єднань", „комітетів", „бльоків". „коаліцій", „опозицій", „визвольних концепцій", „проводів", „керівництв", „генштабів", „представництв", „репрезентацій", „товариств", „опік", „допомог", „служб", „братств", „сестрицтв", і т. п. організацій, а відвідати одного нашого вояка (повстанця з Полісся), що від травня 1945 р. лежить в одному німецькому шпиталі американської зони, **нема кому!?**

Чим же ж займається „висока політика"? Чи не її обов'язком є, між іншим, звернутися до громадянства із закликом переглянути листи хворих по всіх лазаретах, таборах полонених та інтернованих? Відшукати там українців та заопікуватися ними? Їх там напевно є дуже багато. І то, в першу чергу, **вояків**. Так отих „воєнних злочинців!". Їх усюди найбільше їх великі тисячі були в повстанчих арміях, УВВ, УНА, навіть в РОА та при німецьких частинах, в українській поліції, в протипожежних та робочих командах і т. п. Це все — **наше вояцтво**. Люди, що боролися проти головного ворога України — **червоної Москви**.

Може сьогодні хтось чужий, через свою слабу поінформованість, називає тих людей „коляборантами" Гітлера. Трудно. Увесь український народ в очах Сталіна— це загальний „коляборант". Отже обов'язком цього народу є носити цей огидний ярлик збірно. Спільно, солідарно та героїчно, а не рабським відхрещуванням одного брата від другого.

Коли ми завтра будемо комусь потрібні до того чи іншого союзу, то він не дивитиметься, з ким вчора „коляборували". А коли ми сьогодні нікому непотрібні, то не поможе „посвідка чистоти" навіть від самого Господа Бога. Отже як в одному, так і в другому випадку наша національна гідність та братня солідарність однаково мусять бути **непорушні**. Тільки тоді з нами будуть рахуватися і наші вороги, і евентуальні приятелі та, взагалі, широкий світ. Хай нас вважають навіть за найгірших злочинців, але ми самі не маємо права давати причини зараховувати себе до **безхребетньої отари**.

Український вояцький стан не претендує на ніяку „керму" ні „вождівство„ в українській національній політиці. Це концепція та обов'язок політичних чинників. Вояки завжди виконували, виконують і вічно будуть виконувати тільки свої обов'язки, як чесні чорноробы. Проте це неозначае, що тим самим чорноробам було б зовсім байдуже , чим займається „висока політика. Звідси висновок, що вояцтво повинно уважно стежити за курсом всенаціональної політики та на цей курс так чи інакше впливати, щоб він був нормальний.

Під теперішню пору— та й не тільки тепер! — існування двох українських „урядів" та кількох „репрезентацій" України на зовні ми вважаемо явищем анормальним і шкідливим для української національної політики. Тому ми визнаємо тільки один Уряд — уряд Української Народньої Республіки, що повстав з волі цілого українського народу в 1918 році й був останньою законною владою нашої суверенної держави, і цьому урядові підпорядковуемо себе. Всякі інші „уряди" чи „репрезентації" — це анархічне самозванство та дилетанська компромітація нашої найбільшої національної святині, якою є державність.

До всіх українських національно-політичних організацій, партій та угруповань ми ставимося з належною пошаною. Вважаемо їх наявність необхідною, як чинників, що організують, кристалізують та оформлюють українську національно-політичну думку. До обов'язків політичних організацій належить через чесну та солідну братню самокритику оздоровлювати наше політичне життя, а також активною підтримкою допомагати Урядові в його репрезентаційній акції нашої національно-державної справи в широкому світі.

Акція Уряду Української Народньої Республіки не зважаючи на те, де б він не опинявся та як проти нього не виступали б наші окупанти, мусить бути вічно активна, рішуча та відважна.

Ми стоїмо за безнастанну активну боротьбу за наші святі ідеали всього українського народу на Рідних Землях і на чужині На те доля кинула на чужину сотні тисяч українців, щоб вони під кермою свого законного Уряду заступали інтереси своєї Батьківщини. Українська еміграція — це неофіціальний амбасадор України в цілому світі. Як тебе бачать так і пишуть.

Нажаль, ані політичні партії, ані здекомплектований тяжким часом Уряд Української Народньої Республіки цього особливого завдання належно не виконують. Партії висувають щодня нові „визвольні концепції", а Уряд через таку акцію безрадний.

Таке становище ми вважаємо тільки водою на млин Сталіна. Відповідальність за його наслідки буде нести, не на словах, а на ділі, „висока політика" тобто Уряд та політичні партії. Ось скоро буде два роки, як закінчилась війна в Европі. Чому досі не сформований новий життєздатний Уряд, зложений із представників усіх тих партій, що визнають демократичний світогляд? Чому, замість одної репрезентації назовні, пишуть „меморіали" до ОН щоденно нові „делегати", а то й по кілька нараз? Хто ж цю дипломатичну „махновщину" буде шанувати? Чому досі не впорядковано навіть реєстру молодого вояцтва? Чому досі це молоде лицарство не нагороджене за проливану кров вУНРА чи УПА заслуженими орденами Української Народньої Республіки? Чому всі інші національні екзильні уряди (поляки, югославці) подібну акцію перевели у перших днях по війні, а наш Уряд не зробив цього досі?

Уряд скаржиться на партії, що вони підривають, саботують його акцію. Партії, або зовсім Уряд ігнорують, або обвинувачують, що він герметично „замкнувся" в своєму складі з 1920-х років і до себе абсолютно ніякого нового не допускає. Тому вони примушені видвигати нові „визвольні концепції".

Ми, українські вояки, таке „пояснення" причини бездіяля наших національно-політичних чинників уважаємо за безпідставне. Політичні партії мусять якнайтісніше співпрацювати з єдиним законним українським державним центром. Державний центр мусить відчинити якнайширше свої двері для нових, молодих політичних сил. В противному разі партії стануть гробом нашої державної традиції. УНР не є жодною політичною „групою". Це технічний державний апарат, що мусить складатися з усіх партій.

Визвольна концепція України—це державна концепція демократичної УНР. Ця концепція вічно жива в Україні. За цю концепцію Україна заплатила й далі платить міліонами жертв. Ворог знищив саму УНР, але її воістину народньої прогресивної політичної концепції він не переможе ніколи. Так, як ворог ніколи не міг знищити „мазепинства", так жодна сила не знищить „петлюрівщини". Щоб знищити петлюрівщину, треба фізично знищити увесь наш 40 000 000-й народ. На це не допустить сама природа людства.

Сила та політична вага УНР в Краю і в широкому світі не полягає на тих чи інших її дієвих особах, а на її вічно живій ідеї та законній традиції. УНР з її кришталево чистою всенародньою ідеєю та демократичною програмою, які формулюються в словах: „суверенність, народовласть, соціяльна справедливість"— це епохальний твір нашої нації. Міліони нас, молодих українських вояків, що були й далі перебувають в рядах ворожої, чужої нам збройної сили, ніколи на очі не бачили „живого петлюрівця", але ми всі з великою гордістю називали й вічно будемо себе називати тільки петлюрівцями. Цього нас навчили і далі навчають багатоти ячні братні могили наших Батьків та Братів, що полягли героями на полі слави за Українську Народню Республіку.

Політичні партії повинні зрозуміти одну просту істину: хто сьогодні так чи інакше поборює УНР, той союзник Сталіна. Дарма, що він видвигає „самостійницькі концепції". Хто зневажае ідеї УНР, той топче найсвятіші почування всього українського народу. Можна, а для добра справ треба, мати критичні претенсії до тих чи інших людей з Уряду, але не до самої УНР та її основної концепції. Можна і конче треба шукати нових людей, нових ідей, нових програм, нових тактик боротьби, нового підходу до тих чи інших проблем, але все це мусить базуватися на державно-законних основах вічно живої в душі всього нашого народу УНР.

Може бути цілий десяток окремих партій, але національний уряд мусить бути тільки один. Таким урядом, аж до моменту скликання установчих зборів та устійнення волею цілого народу тої чи іншої форми влади має право бути —тільки законний уряд УНР

Боротьба партій за „владу" без держави — це примітивне безглуздя дилетантів, а не політика державних мужів. Забава таких дильєтантів в „політику", „військо", „державу" — це злочин, за який їх своєчасно осудить юстиція української держави. Украинська держава та її діловий уряд повстануть тільки через національну революцію зпутра, а не тою чи іншою еміграційною „владою" з зовні. Завданням еміграції є тільки скромно всюди репрезентувати свою націю та в міру спроможности допомагати нашій Справі, а не бундючо „проголошувати" щотижня нову „державу" на чужих смітниках.

Таку „високу політику" саме життя нації викине за борт.

Найрішуче осуджуємо безглузду гризню між партіями, які плюгавленням противників та обороною своїх „єдино справедливих концепцій" приносять велику ганьбу та сором доброму імені нашого шляхетного, але нещасного народу. „Виновні й нерозумні", буквально ми всі, бо ми всі програли визвольні змагання. Найсправедливішим є тільки один Сталін, бо він виграв для Росії дві війни. І має всі данні на те, щоб виграти й третю. Він же ж у й „генієм над геніями". Так українська „висока політика"! Так воно є. І цього факту плюгавленням одних другими — незмінимо.

Коли переглянути українську еміграційну політичну публіцистику всього останнього чвертьстоліття, то від неї віє самим жахом. Безперервне поборювання одної партії другою. Монархісти-гетьманці „криють" республіканців. Республіканці—монархістів. Націоналісти „криють" одних і других. Одні й другі — третіх і четвертих. Вся преса переповнена одною огидною повінню лайки проти

всяких "івшин", „ізмів". „яв" та „переяв", а про такого „партнера" України, як Сталін, російська імперія, компартія, комсомол, червона армія, „уряд" УССР та ще декого з наших „добрих сусідів" — майже ні слова. На ці "маловажні" проблеми заюшена міжусобицями „висока політика" не має ні часу, ні місця в своїй, так тяжко віджилій на чужині публіцистиці.

Чи це не є явна та злочинна служба нашої „високої політики" зовнішнім ворогам України, а головним чином Росії?

Цікаво, кому ця вся „правда" потрібна?

Ніхто нікому нічого не відбирає. Ніхто не зменшує кому будь менших чи більших заслуг для національної революції. Ніхто нікому не боронить вести як його політичну, так і воєнну акцію. Навпаки цілий СССР аж проситься на таке діло. А свобода слова в демократичних країнах також є не на те, щоб її використовувати на безтолкове самоплюгавлення, або ганебне самообпльовування і самовинищення.

ЩО ПИШЕ СОВЕТСЬКА ПРЕСА:

ДВОХЛІТТЯ „АСВАБАЖДЕНІЯ" УКРАЇНИ

Під цим наголовком московська газета „Труд" у числі 243 з 15 жовтня 1946 року містить звідомлення свого кореспондента з Києва про відзначення другої річниці звільнення України від німецько-фашистівських загарбників.

Як звичайно, в тому звідомленні годі шукати хоть кількох слів про ролю самих українців, зокрема відважних українських повстанців, у боротьбі проти ворога. Навіть не використано нагоди полаятись на їхню адресу; немов би їх і не було зовсім на світі.

З нагоди річниці зубожіле і зголодніле населення дістало позачерговий приділ „доповідей, бесід і лекцій присвячених... завданням робітників, колхозників та інтелігенції у відбудові народнього господарства, зруйнованого окупантами, в виконанні нової п'ятілетки"...

Хм, добрим хлібом годує СССР своє голодне населення! Доповідями і бесідами! Ну-ну, годуйте — може догодується вже раз і на завжди!

НА БІЛОМОРСЬКО-БАЛТІЙСЬКОМУ КАНАЛІ

Інженер-майор військ НКВД В. Кіреєв пише в „Правді" (25 грудня 1946): „Трохи більше, як два місяці тому, відроджений канал знову вступив у експлуатацію. Відбудовникам довелося немало потрудитись, щоб вернути до життя чудовий водний шлях. (підкреслення наше)".

Нам не тяжко уявити, що криється за тою лякнічною фразою енкаведиста: „Прішлось немало потрудіться", бо з історичних документів про будову цього каналу увесь світ довідався про небуване до того в історії мордування сталінською клікою своїх політичних противників, яке стало проклятим, зразком для німецьких вандалів. Ми цікаві знати, скільком іще міліонам „відбудовників" цього „чудового" каналу довелося не вернутись уже до життя та скільком сотням тисяч українських родин відібрано їх найдорожчих за час відбудови цього сталінського водного шляху, де їм наказано було „потрудитися"? Нас не здивує, коли ми почуємо, що в СССР не тільки відбудовують, а копають нові „чудові" канали, ну — хоч би канал між Москвою і Владівостоком! Чим не „чудовий" буде цей новий канал?

„ХЛЄБ ҐАСУДАРСТВУ"

вимагає кожна сторінка московських видань. Забріхана преса московських окупантів із шкури рветься, щоб доказати, яка то висока свідомість під'яремних людей, що „добровільно" і „понад плян" прирікають себе на неминучий голод. „Правда" від 15 листопада 1946 року аж глумиться із „трудових крестян Советської Літви", пишучи, як вони „продовжують вивозити хліб „ґасударству" на державні пункти та ще й „краснимі абозамі", тобто з червоними прапорами, з музикою і піснями.

Тяжко повірити в подібну свідомість колхозників та селян Рава-Руського, Ново-Яричівського, Сокольницького та інших районів Львівської области, що за півмісяця ніби „добровільно" здали понад плян до 70.000 пудів

СПРАВЖНЯ ДЕМОКРАТІЯ

Дев'ятого лютого цього року трудящі під'яремної України переживали, якщо вірити советській пресі, „Всенародне свято" — день виборів до Верховного Совета УССР. Як і слід було чекати, стахановці ще раз понатужилися і подарували країні астрономічні цифри виробничих перемог: врубовий машиніст Запорожець, наприклад, протягом зміни вирубав 876 000 кг вугілля, виконавши завдання на 300%, токар Знам'янського вагонного депо Василь Семенков виконав своє змінне завдання на 2 400 процентів; машиніст полтавського депо Михайло Яцина проїхав своїм паровозом безперервно 1 509 км. Словом, постарались.

Працюючи так віддано напередодні в неділю, 9 лютого, вони могли ВІЛЬНО подумати навіть над такими ось критичними раніше питаннями: „Що зробила для мене і для мого народу партія большевиків?", „Куди веде мене і мій народ партія большевиків?", „Хто вони, кандидати сталінського блоку комуністів і безпартійних?" — Так, принаймні, рекомендує зробити газета „Советська Україна" в числі 31-А що „справжня демократія" гарантує свободу думки і слова, то та ж таки газета радить: „Одне і тільки одне рішення може бути сьогодні у радянської людини:". — Більш того — „вона вже прийняла його" — „продемонструвати свою безмежну відданість любов до партії". Іншої ради, як кажуть, нема... Для нас — нез'ясованим залишається одне наївне питання: „Звідки ж візьметься очікувана ПЕРЕМОГА блоку комуністів і безпартійних. „Де ж та боротьба, що має увінчатися перемогою, коли люди заздалегідь уже намовлені не боротися.

ДАТСЬКИЙ КОРОЛЬ І ... КОЛГОСПНИЦЯ МАРІЯ КОЗИРЕВИЧ

„День всенародного свята" викликав на відвертість і нашого колегу-журналіста Олександра Гуторовича. І ми безмірно радіємо, що пан-товариш Гуторович може погуторити хоч свято.

„Ми живемо в роки, коли двері широко розчинені в світ" — такою патетичною парафразою Яновського („ і світ розчинено, як двері") починає колега свою гутірку в уже названому числі „Советської України" під заголовком „Свій уряд". Забуваючи про колоду в своєму оці, Гуторович смакує з того, що давно втратило смак і є звичайнісінькою порошинкою. Але в тому то й таємниця стилю советських журналістів.

Що ж побачили в тому широко розкритому світі советські люди?

Читаємо: „Наші салдати, пройшовши Европу, дивилися на неї очима радянської людини. Розчиняючи багнетами ворота палаців і парляментів, королівських резиденцій і райхстагу, вони помічали, що задовго до штурму чужих столиць — першими з них утікали уряди." Оце й усе. Зовсім вистачить, як на советського громадянина.

Елементарна журналістська етика вимагала б деякої відвертості і щодо т. зв. уряду советської України, що лихої пам'яті 1941 року дуже нагадував ті „буржуазні" уряди, але ми знаємо; від товарища Гугоровича цього вимагати всує.

Але війна відгриміла. Очевидно, що ті широко розкриті ворота перетворились в залізну заслону. „Советський простой человек", не побачивши більше нічого порядного в Европі, прибрів додому. І все ж таки гнітюча картина розкрилась перед очима „українського пастуха", що сідав за ноти на подив диким европейчикам; непривабливий краєвид прослався і перед шахтарем із Горлівки, що читав монолог Отелло „густим басом", як картинно каже про те Гуторович. Вони сподівались побачи і хоч і бідну, що плаче понад Дніпром, але все ж таки Україну—де жавну націю, рівноправного члена Об'єднаних націй. І побачили; „І ось перед нами Росія, та Росія, яку бачили з глибини віків декабристи на Сенатській площі і російські революціонери на каторзі в Сибірі; Росія, яку бачили в пророчих мріях Герцен і Чернишевський; Росія про яку палко мріяв Ленін.

Петро Перший, який прорубав вікно в Европу, був би тепер здивований, як багато нових вікон прорубала в Европу радянська піхота."

Отже—ніякої України... А так, як у Тичини: „І Белий, і Блок, і Єсенін, і Клюєв, Росіє, Росіє, Росіє моя..."

Три відповіді на питання: „Чому Сталін наказав Васілєвському подарувати шапку Монтгомері?"

1) Щоб зняти мірку з його голови, щоб проти нього призначити більш головатого сов. маршала—„освободітеля трудящихся Англії".

2) Щоб потроху привчати й англійців до шапок всесвітньої советської імперії.

3) Щоб незалежні ще нації пам'ятали, що „отец народов" їх не забуває; Як до них советські шапки не підійдуть, то перешиють їм голови, ак полякам перешили вже...

... У хуртовину поїзд привіз мене на Лозову. Вокзалу не було, і тисячі пасажирів ховалися від вітру за руїнами стін. Вчорашній солдат повів нас через місто на ночівлю. Ніде ні вог ика. В темряві місто видалося нам дуже великим, і лище вранці ми побачили, що ніякого міста немає. „Ясно... Вчорашній салдат, що так багато вікон прорубав у Европу, що відвоював славу Петровсько-катерининській Росії („Ось і дожила Росія до тих часів, коли посли з усіх кутків земної кулі віддають чолом Кремлю".), той салдат після двох років мирної праці бродить темним містом, шукаючи нічлігу... кореспондентові республіканської газети.

...„Ваш народ робить помилку, висуваючи в уряд свинарок і пастухів, — сказав мені англієць. — Ви принижуєте тим самим престиж свого уряду в очах цивілізованого світу. Член уряду повинен бути і тонким дипломатом, і великим державним діячем, і знати хоч пару іноземних мов, щоб бути корисним членом уряду. А який же авторитет може мати в парляменті рядова колгоспниця. При цьому англієць послався на ерудицію і солідні знання короля, з яким я не зустрічався і тому не згадуватиму його ім'я. Нехай мій колега по шеру з Лондона не вважає це за агітацію, але коли б сьогодні біля виборчої урни мені запропонували бюлетень, в якому по іронії долі стояли б поруч імена короля Данії Хрістіана Х і звичайної колгоспниці Марії Козиревич, я викреслив б Короля і проголосував за просту селянку".
— Зі співчуттям за бідну душу нашого колеги,—віримо. Але в тому то й річ, що, поперше, він не в Данії, а в країні „справжньої демократії", де в бюлетенях стоїть лише одне ім'я, а, подруге, скреслювати, хоч би й королів, не зовсім безпечно...

„РАБИ, ПІДНІЖКИ, ГРЯЗЬ МОСКВИ..."

Настільки має бути нищою істота, навіть якщо це і знаний поет або народний а тист СССР, щоб заявити: „Сталін зводиться над світом, як недосяжна „вершина мудрости". Настільки цинічною має бути натура, що з непорушним спокоєм сприймає ці блазенства.

Тільки незмірне і трагічно хоробливе падіння гідности підказує народньому Артистові СССР Іванові Паторжинському такі слова: „Ми мали щастя віч-на-віч зустрічатися, розмовляти, ділитися думками з найгеніальнішою людиною світу... 24 березня 1936 року — незабутній день у моєму житті. Мені й кільком іншим українським співцям випала радість побувати в гостях у товариша Сталіна... Товариш Сталін говорив з нами як батько, що бажає добра своїм дітям..."

Як справді небагато треба для щастя і як швидко дитиніють старі...

„Я іду до урни"... —
роблено веселим ритмом твердить Володимир Сосюра те, що колись передчував Архип Тесленко своїм „поганяй до ями". Тепер нові часи і замість ям існують урни... Різні урни... Але у вірші Сосюри відчувається також передчуття близькости виборчої урни і урни з прахом „раба Сталінового" Володимира, бо ж не даром:

„У червону урну, щоб життя шуміло,
З бюлетенем білим серце я кладу..."

Ой, понесуть Ваше серце в урні!
І во-вік не забудуть про Ваше „СЕРЦЕ!" х)

ЗАНИК ПАМ'ЯТІ...

5 лютого ц. р. сам голова Совету міністрів савєтської України Нікіта Хрущов виступив із довжелезною промовою перед виборцями міста Києва. Згадавши, між іншим, і про посуху минулого року, товаріщ Нікіта ясно впав у забуття, бо ж тільки ним можна пояснити такі історичні „паралелі":

„1946 рік виявився винятково несприятливим щодо кліматичних умов. Таких несприятливих кліматичних умов Україна не знала більше 50 років. Територія, охоплена посухою в 1946 році, виявилася більшою, ніж у 1921 році.

Коли б така посуха спіткала сільське господарство за старого капіталістичного ладу, в умовах одноосібного господарства, це було б катастрофічним стихійним лихом

х) „Серце" — збірка В. Сосюри, що принесла авторові чимало клопотів і зробила його обектом НКВД-івських „експериментів"

для народу. В царській Росії навіть коли бувала невелика посуха, селяни цілих губерній були приречені на голод. Голодні роки були частим явищем того часу. Тоді кожний селянин, господарюючи на своєму клаптику землі, був залишений сам на себе. Перед стихійними силами природи, трудящий селянин був беззахисний в одноосібному господарстві, в якому він жив по вовчому закону і моралі капіталістичного суспільства..."

Не збираючись виправдувати „вовчі закони і морал капіталістичного суспільства" та удокументовувати шкоди заподіяні посухами за часів царської Росії, ми покликані душами семи мільйонів загиблих від голоду пагадати товаріщу Нікіте: „Коли б така посуха спіткала сільське господарство в 1933 році в умовах одноосібного господарства, так зненавидженого большевиками, ми могли б якось зрозуміти причини голоду в Україні, що позначився масовим людожерством. А то ж рік був урожайний, одноосібне господарство було ліквідоване як кляса на базі суцільної колективізації, в Москві і Ленінграді пшеничними булочками діти гралися „у футбола", а українські селяни їли собак, кішок, пацюків і ріжні відпадки. Невже у цьому була винна „міровая буржуазія?"

„ПРО СПРАВЖНЄ НАРОДОВЛАДДЯ"...

Інше місце промови Хрущов присвятив характеристиці складу совєтського парляменту України: „Про справжнє народовладдя в нашій країні, про найпередовішу в світі радянську демократію переконливо говорить склад депутатів, які обираються радянським народом. Ось кого послав український народ 10 лютого 1946 року до верховного органу нашої Батьківщини — Верховного Совету СССР.

Серед 161 депутата, обраного від України, ми бачимо 52 робітників і вихідців з робітників, 62 селян і 47 інтелігентів і ихідців з середовища трудової інтеліґенції.

До революції жінки в нашій країні, як і тепер у багатьох інших країнах, були позбавлені виборчого права. Тепер серед депутатів від України у Верховнім Советі СССР – 40 жінок. Ось це і є, товариші, справжнє народоволаддя, справжня демократія." Що тут коментувати?

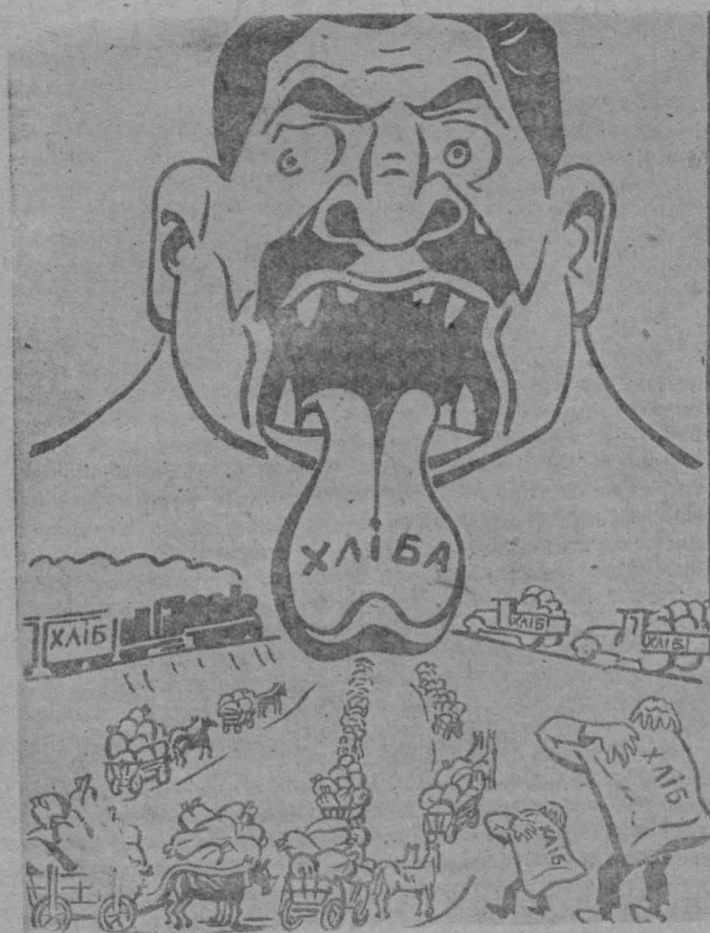

„СТВОРИМО НАСІННІ ФОНДИ... З ВЛАСНИХ ЗАПАСІВ"

Так закликає кожна совєтська газета, що виходить тепер в Україні. Такі заклики свідчать про дуже сумний харчовий стан наших земляків, відданих на поталу московському молохові. Бо ж хто знає порядок розподілу наслідків господарювання в колгоспах, той пригадає, що найперше створюються ріжні фонди, зокрема насінньовий, і аж потім—з решти установляють норми видачі на трудодні. Що ж одержали колгоспники на трудодень, коли тепер із власних (яких?) запасів доводиться творити насіннєві фонди? І яким зерном мають засіяти колгоспні масиви?

„Совєтська Україна" від 6 лютого без найменшого сорому похваляє тих колгоспників, що позичають горьовані кілограми проса і гречки. 80-літній дідусь Федір Антонович Мирвода з артілі ім. Шевченка Амвросіївського району мусів був „добровільно" внести у насіньовий фонд 2 пуди зерна. Розуміється, що він викликав на соцзмагання інших злидарів. Колгоспники артілі ім. Калініна Овруцького району позичили сусідньому колгоспові... 6 пудів проса та 18 пудів гречки."

Що й не кажіть, а урожай заповідається добрий!

М. Ратай

Пародія.

(З партизанських пісень)

Із-за гір, із-за високих
Хижий беркут наліта,
З України кров і соки
П'є він довгії літа.
Всюди горе, тяжкі муки,
У неволі люд стона,
Закував нам Сталін руки
І тримає в кайданах.

Час вже грянути на ката;
Щоб позбулись рабство ми!
„Воля" сталінська проклята
Гірше тяжкої тюрми.
Лине — лине час-година,
Прийде ще смертельний бій,
Встане Україна
В славі, у красі своїй.

(Дещо про залоги бомбардувальників)

„Вдячність кожної родини на нашому острові, вдячність цілої нашої Імперії в вдячність цілого світу, виключаючи оселі винуватців війни, лине до британських летунів, що не зважаючи на перевагу противника, не зломлені постійною боротьбою і смертельною небезпекою, своєю відвагою і посвятою святому ділу перехиляють терези світової війни. Ніколи перед тим у часах людських змагань так багато людей не завдячували таким нечисленним". Цими словами так високо оцінив заслуги британської авіації Вінстон Черчіль. Ми самі були й є живими свідками того, яку величезну ролю у вирішенні перемоги альянтів відограла авіація взагалі, а бомбове летунство зокрема. Можна сміливо сказати, що Німеччину та Японію остаточно поклали на обидві лопатки ескадри бомбовиків, які розтрощили індустріяльні осередки та комукаційні лінії держав осі. Інакше кажучи, переміг той, хто був сильний у повітрі.

Але при цьому слід зауважити, що поняття „сильний", повітрі" ніяк не вимірюється лише кількістю тих чи інших типів літаків хочби й наймодернішої конструкції. Цього ще рішуче замало. До найкраще збудованих і наймодерніше устаткованих машин потрібні ще люди із залізними нервами, лисячою хитрістю та львиною відвагою—ті люди, що бойову машину спрямовують туди, куди треба. Але було б помилкою думати також, що в бомбовику пільот є богом. Треба поняття кермування літаком обійняти трохи ширше та засвоїти собі поняття команди і обсади (дружини) літака.

Поняття „команданта обсади" є дуже важливе і його значення мусить бути належно оцінене. Розуміти це треба дослівно. Бомбовиком, у протилежність до ловецького літака, кермує не тільки пільот, а також обсерватор, радіотелеграфіст та бортовий стрілець. Вони творять цілість і вдача чи невдача лету залежить від скоординованости дій всієї дружини. Командант та другий пільот ведуть машину, обсерватор виконує навіґаційні чинності та бомбардує, радіотелеґрафіст допомагає обсерваторові і разом із бортовим стрільцем обслуґовує зброю. Від залоги вимагається скоординованість праці в такій самій мірі, як від 11-ти грачів підчас гри в копаного м'яча або від дружини веслярів у пливацьких перегонах.

Гасла цих людей є: „З'єднані—долетимо, роз'єднані—впадемо". Саме вояки летунства вчаться цього від самого початку своєї служби. В цьому передусім, полягає вся таємниця їх успіхів. Летун уже в перших фазах вишколу піддається селекції для виявлення, чи даний летун краще надаватиметься для бомбовика, чи для ловецького літака. Вони обидва будуть провадити літак, обидва будуть носити однаковий одностріій та відзнаки пільота, обидва до деякої мірі будуть контрольовані через радіо або з літака команданта ескадрилі. Проте їх дороги розходяться. Пільот ловецького літака бере участь в акції, що триває найбільше півтори годин, або й коротше супроводники бомбовиків бувають в повітрі довше. Звичайно веде його до бою командант групи. Коли бій розпочнеться, тоді лиш кожен відповідальний сам за себе.

Зовсім інших, хоч так само важних прикмет, вимагається і від бомбового пільота. Він мусить бути фізично та моралбно витривалішим, бо обставини змушують його перебувати в повітрі 9-10, а часом і дванадцять годин та перелітати більшу частину того часу понад ворожим тереном, або над грізною морською безоднею. Літак його часто буде об'єктом атаки ворожих ловецьких літаків, що часто мають значно більшу швидкість і краще озброєння, а також ціллю протилетунської артилерії. Його противники, завдяки більшій швидкості, можуть переривати напади та знову атакувати, використовуючи той рід зброї, яка найкраще відповідає ситуації. Пільот бомбовика мусить переборювати всі перешкоди, користаючи з атмосферичної оборони (хмари), темнотою ночі та (в самій машині) із зручності обсади підчас обслуговування бортової зброї. Пільот бомбовика не сміє забувати, що він є членом залоги та що його співтовариші не летять на інших машинах, а знаходяться разом із ним на тому самому літаку, схилені над столиком навіґатора або зігнуті в стрілецькій вежі.

Летунам бомбового летунства доручаються не зовсім звичайні завдання. Їх життя не є життям звичайних людей, а навіть і товаришів з інших родів тієї самої летунської служби. Самі умови їх життя відмінні від умов життя і праці інших робітників авіації. Для них, звичайно більша частина ночі—то день праці, більша частина дня—то час на сон і відпочинок. Сувора, але гнучка дисципліна впливає на те, що ці свідомо розвивають у собі здібність дивитися на життя, як на щось дороге і миле, яке не один раз вимагає аж занадто багато, але завжди є однаково радісним у спільному співжитті і співдії всієї дружини

Спільно тріюмфує вона по перемозі і спільно переносить усі нещастя поразки чи невдачі. Коли доля пошле те перше то піднесення і радість розділяється однаково між усіма членами обсади. Коли ж „колесо часу" обертається

в другу сторону та приходить те друге, вони спільно несуть тягар фіяска і спільно терплять його до кінця. Ця здібність однаково не захоплюватися владою та відчитувати спільну відповідальність, в якій беруть живу участь витвор є стан, коли підстаршина може провадити літак, на якому бортовим стрільцем може бути офіцер, або полковник буде помічником пільота-сотника. Коли хто бачив обсаду підчас обговор вання маршруту або цілі налету перед стартом чи підчас здавання інформаційного звіту команді після лету — відразу він відчуває, що властиво так воно є.

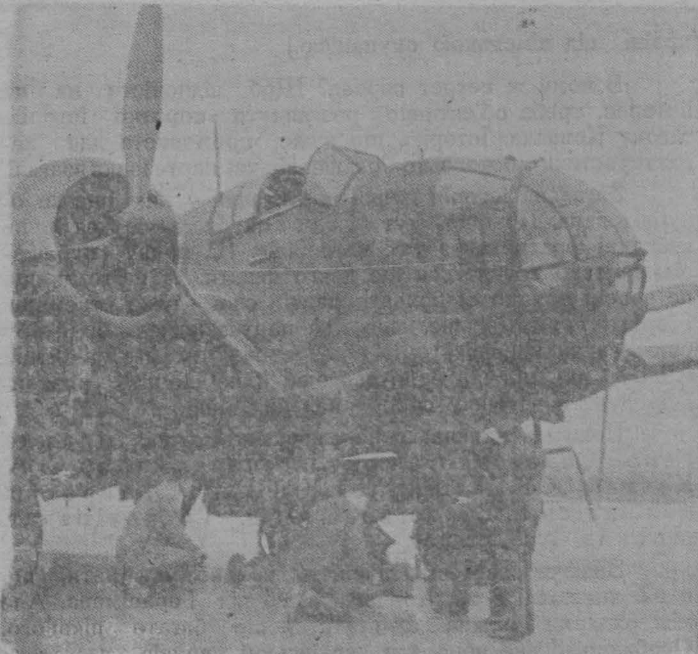

Ці люди не люблять тиші. Можливо, що гуркіт моторів став вже інтегральною частиною їх життя і що тиша видається їм ненатуральною пусткою? Живуть вони з конечності у вічному напруженні нервів, яке відповідає їхньому життю. Переважно це люди дуже молоді, для яких смерть і життя представляютьтя, як щось зовсім абстрактне. Тяжко було б знайти місце, менш пересякнуте атмосферою непокою, як база бомбового летунства. Порівняння буде не цілком на місці, проте подібний настрій існує в високогірськім схоронищі. Група туристів вибирається на здобуття високого, тяжкого шпиля гори. Життя кожного з них залежатиме в кожній хвилині від зручності та відваги співтов ришів, зв'язаних взаємно линвою. Необережний рух одного з них—і всі вони падають в жахливу безодню. Години, спі ьно перебуті при поборюванні перешкод, що ними борониться природа, заки осніжений шпиль буде здобутий, родить серед них почуття близькості, незнане іншим людям. Подібним духом, очищеним та вигостреним в огні боротьби та в свідомості завдання, перепоєні обсади бомбового летунства.

Навігатор найважнішою людиною на бомбовику. Він має потрійні завдання. Мусить надавати потрібні відомості (інструкції) пілотові, щоб довести літак у відповідному часі до цілі; мусить випілювати та скидати бомби і, врешті мусить допровадити літак та його обслугу безпечно до своєї бази. В ідеальних обставинах завдання його, не було б тяжке. Проте обставини рідко коли бувають ідеальними. Він мусить поборювати перешкоди темноти (ніч), хмар, течій повітря, а іноді й усе це вкуп. Головною перешкодою є завжди течії повітря. Коли вітер не віє прямо з чола або хвоста літака, то ставить його в становище чоловіка, що бажає переплисти ріку по простій лінії.

Отож підчас лету швидкість та напрямок вітру треба обчислювати та брати завжди під увагу.

Навігатор має різні допоміжні прилади до обчислювання та окреслювання положення літака: радіо, топографічні карти та карти астромічної навігації. Перший спосіб є обмежений віддаллю, другий часто лишається без ужитку, коли не видно характеристичних пунктів терену, третій може бути вжитий лише в ясну зоряну ніч. Досвідчений навігатор використовує всі три способи одночасно.

Завданням його є довести відповідно літак до цілі та скинути влучно бомби. Скидають їх, звільнюючи за допомогою електрики притримувачі. Бомби випадають із літака, який не є нерухомо в повітрі, але летить із величною швидкістю. У відповідній хвилині бомба буде мати таку саму швидкість, що й літак, пізніше по кривій лінії (рівночасно наперед і вниз) бомба падає. Отож вона мусить бути випущена перед пунктом цілі.

Атакуючи ціль малих розмірів, нпр. високий міст, навігатор скидає серію бомб, тобто кілька бомб одна за одною. Цим способом збільшується правдоподібність поцілення та знищення об'єкту.

Обсади поодиноких бомбових літаків не діють самочинно та самі не вибирають цілі бомбардування. Тут хоч дуже коротко, мусимо проаналізувати всі дії, що відбуваються перед тим, коли нарешті дістане наказ бомбардувати об'єкт.

Головна Квартира дає основні напрямні для повітряних дій якогось фронтового відтинку. Впроваджування в життя тих напрямних належить уже до обов'язків Головного Командування Бомбовими Силами. Воно разом із шефом штабу та оперативним старшиною вибирає цілі налету на підставі відомостей, здобутих летунською розвідкою. Остаточний вибір цілі узалежнюється також від атмосферних умов і тому досить поважний голос при намічуванні цілі має метеорольог.

Від Головної Команди накази переходять службовим порядком до найнижчих клітин — бомбових ескадриль, звідтам до поодиноких бомбових ланок. Командант призначає поодинокі злоги до лету. Перед летом відбувається відправа залог, на якій залоги одержують найдокладніші інструкції та інформації. Навігатор дістає упрощену карту цілі, виконану в кількох барвах для ліпшої орієнтації. Залоги мають можливість познайомитись із фотографіями цілі. Старшина зв'язку подає довжину радіохвиль для нормаль их розмов та сигналів. Остаточно метеорольог подає атмосферичні відомості.

Під час відправи залог на летовищі відбувається детальний огляд усього бомбовика. Наземна летунська служба оглядає та контролює мотор, крила, фюзеляж літака, викидачі бомб, дію стерів і льоток, зброї та всіх апаратів. Після цього, коли все в найкращому порядку, наповнюються збірники пальним та підвішуються бомби.

Після відправи залоги поодиноких літаків обговорюють між собою деталі лету, всідають до літака, ще раз бігло контролюють дію всіх апаратів. В означений годині дається сигнал до старту. Стартують один за одним у міжчасі 2-5 хвилин кілька рунд над летовищем для набрання відповідної вишини. Першу телефонічну розмову починає навігатор: „Гальо, пілот курс X", відповідь: „Гальо, навігатор курс є X".

Пізніше настає мовчанка, переривана час-від-часу запитаннями або наказами навігатора.

Так у загальних рисах обрисували ми тяжку працю бомбової обсади, що має також свої тяжкі переживання, які поборюються променистою славою відваги, упертістю та витривалістю пілотів і обсад.

Вони відважно йдуть на життя і на смерть.

СОТН. О. КОРШУН

РЕЙД Ковпака

(Дещо про советську партизанку в Україні під німецькою окупацією.)

Коли сьогодні, хоч і з дуже близької перспективи, розглядаємо наше недавне минуле, коли аналізуємо події української партизансько-повстанської боротьби проти німецького окупанта, то мимоволі насувається питання: як же виглядала подібна боротьба в інших? На цю тему майбутні історики писатимуть великі томи. Але ми сучасники його і живі співучасники, не можемо попри це питання перейти мовчки, залишаючи його майбутнім історикам.

Позаукраїнська боротьба проти німців проходила переважно на українській землі, завдаючи Україні дуже багато глибоких ран. Проходила вона під гаслом „визволення" України, хоч у дійсності вона була знарядям ворожих нам імперіялізмів. Та найтрагічніше це те, як нераз уже бувало подібне в нашій історії, що ці імперіялизми послуговувались у великій мірі також українськими руками.

Щодо польської партизанки в Україні, то вона себе, як самостійна польська партизанка, майже не проявляла. Поляки в Україні діяли по двох лініях: інтелігенція працювала, як перекладачі та всякі урядовці в німецьких урядах, а ширші маси польського елементу переважно були в рядах німецьких антиукраїнських шуцбатальонів; друга частина активного польського елементу, головно в Західній Україні, творила польські партизанські відділи, що були у тісному контакті з московсько-большевицькою партизанкою, одержуючи від большевиків зброю та оперативні пляни. Отже, коли говорити про неукраїнську партизанку в Україні, то фактично треба мати на увазі суто-московську большевицьку партизанку, хоч її людський склад був різноманітний.

Розглядати цілість большевицької партизанки в Україні сьогодні, очевидно, ще досить тяжко. Перш за все тому, що нема під рукою вистарчальних об'єктивних про те матеріялів. Але виявити деякі її характеристичні ознаки, як організації, хоч і ворожої, але яка билася разом із нами на одному фронті проти того самого спільного ворога, стоячи тільки з другого боку барикади і схрещуючи нераз із нами шпаду — вже останній час. Це потрібне, головним чином, на те, щоб бодай започаткувати насвітлювання цієї теми збиранням матеріялів.

Хто з тих що були незабутнього грозового 1943 року в Україні, не чув про славного большевицького партизана Ковпака? Про нього оповідали легенди свої і вороги, ним гордилося московське Командування, його кляли, проливаючи гіркі сльози, українські жінки, з ним досить часто перестрілювалась українська партизанка, його панічно боялися бундючні німці. Коротко говорячи, одні називали його найвизначнішим партизаном, а другі дивились на нього, як на німе знаряддя в руках компартії та московського командування.

Коли говорити об'єктивно, то Ковпак, будучи безперечно дуже здібним партизанським вождем, як в очах своїх хлібодавців, так і в очах широких мас населення, легендарною постаттю ніколи не був. Незвичайно ризиковний рейд його великої групи від брянських лісів до Карпат — це безперечно не буденне явище. Зокрема, коли взяти під увагу, що від Прип'яті до Карпат він пробирався тереном, повністю опанованим українською національною партизанкою. Цього не зробив би мабуть другий після Ковпака відомий червоний партизан Чернігівщини, теперішній генерал-майор Фьодоров. Такими великими групами не робили подібних довгих рейдів ані українські повстанці, ані інші партизанські групи.

В чому ж секрет справи? Щоб відповісти на це питання, треба об'єктивно розглянути коротко історію загону Ковпака. Історію, що дуже промовиста для характеристики московсько-большевицької партизанки взагалі.

Загальна історія їхньої партизанки у них іще не опублікована. Покищо тут і там опубліковуються лише незначні фрагменти з тих матеріялів. На повну публікацію напевно доведеться ще довго чекати. А це тому, що не зовсім зручно відкривати деякі свої дуже таємничі сторінки. Тим більше, що на партизанську боротьбу большевики у великій мірі розраховують в майбутній війні. З цих причин вони сьогодні й не хочуть розконспіровувати важливу спробу ведення війни.

Поки що появилася невеличка книжечка: Двазди Герой Советського Союза, генерал-майор С. А. Ковпак: „ОТ ПУТІВЛЯ ДО КАРПАТ". Літературная запісь Е. Герасімова. Огіз. Госполітіздат. Москва, 1945, ст. 134.

Знаючи советську дійсність, трудно устійнити, що в цій книжечці є від Ковпака, а що від Герасімова. Але між рядками можна вичитати дещо багато цікавого. Особливо цікаве воно для українських вояків взагалі, а для партизан зокрема. На всю широчінь стає перед очима різниця між тактикою боротьби української партизанки і партизанки московської, що була врешті складовою частиною червоної армії та виконувала її оперативні пляни.

Ця різниця видна вже в самих початках цих двох партизанських рухів. Українська національна партизанка, хоч і була випливом того чи іншого пляну політичних організацій, повстала стихійно. Тобто вона була відруховим явищем самооборони українського народу, як чергове звено в постійній боротьбі проти кожного окупанта, без розрахунку на швидкий кінець війни та на яку-будь допомогу чужих сил іззовні. Натомість большевицька партизанка повстала з наказу компартії за наперед виробленим пляном генерального штабу червоної армії, хоч початково й виконувала цей плян дуже хаотично, нераз в обставинах панічної і хаотичної втечі червоної армії під тиском німців.

В цей плян і під цей наказ попав і Ковпак, незначний член путівльського райкому. Ковпак, як це сказано в його книжечці, з походження українець, нащадок запорожських козаків, у першій світовій війні звичайний салдат на німецькому фронті, а по революції старшина в дивізії Чапаєва.

„Ми прийшли в райком на телефонічний виклик секретаря, як на призивний пункт" — каже Ковпак (ст. 8-9). Тут їм оголосили постанову ЦК КП(б)У про створення партизанських груп на теренах, яким загрожує німецька окупація. Далі говориться про те, як із засобів регулярної армії створено партизанські бази харчів, медикаментів, зброї, боєприпасів, як висилано до Сум людей на курси мінування і т. д.

Большевики справі майбутньої партизанки надавали величезне значення. В Україні відповідальним за здійснення цієї акції був „сам" тов. Хрущов. Плян підготовки був широко розроблений, але скоєчасно не виконаний, бо політичні обставини були для большевиків початково катастрофальні. Скандальна поразка червоної армії з блискавичною ліквідацією цілого фронту від Балтики до Чорного моря підкосила моральний стан навіть найфанатичніших комуністів. Вони спочатку втратили всяку

віру в який-будь рятунок Совєтського Союзу.

Коли Ковпак оповідає про покликання його до організування партизанки, він (а може то літредактор?) патетично вигукує: „Партія, Сталін кличуть нас, большевиків, очолити народ, що повстає до боротьби" (ст. 9.) Але вже з дальшого ми бачимо, що цей народ скоріше брався за самооборону своїми власними силами і ніяких наказів партії чи Сталіна взагалі виконувати не збирався. До групи Ковпака не зголошувалися ніякі добровольці з посеред українського населення. Упродовж довгих трьох місяців своєї організаційної акції Ковпак назбирав заледве 70 чоловік. Це були переважно московські червоноармійці, що відстали від своїх частин, але боялися попасти до німецького полону на явну смерть, про яку вже в перших днях війни розійшлася широка й голосна слава по цілому світу.

Ковпак багато говорить про підтримання большевицької партизанки українським населенням, але на ділі того не було. В дійсності населення ставилося зовсім байдуже, а навіть вороже як до самої московської большевицької диктатури, так і до її агентурної партизанки. Навпаки, Ковпак в Україні почувався, як на ворожій території. Тому не було випадком, що після перших боїв із німцями він 1. 12. 41 залишає Спадщанський Ліс біля Путивля і переносить свій осередок до брянських непрохідних лісів (сторінка 38).

На краю брянських лісів, у т. зв. Хінельському лісі, знайшов він багато партизанських груп, які, тішачись, що їх ніхто не зачіпає, побудували собі землянки й сиділи без усякого діла. Що вони могли робити, коли навіть патронів у них не було, як говорили вони (ст. 40). Ні ці групи, ні Ковпак досі не мали ніякого зв'язку з командуванням розбитої Червоної Армії. Ще восени 1941 році Ковпак передав до Харкова свої координати, і йому кілька разів обіцяли скинути з літака „рацію" (радіостанцію), але хто міг щиро поцікавитися нікому невідомим тоді Ковпаком, коли все навколо тріщало і на очах у всіх валилася ціла червона імперія?

Лише вістка про затримання німців під Москвою та зв'язок із командуванням дали Ковпакові змогу з активізувати партизан. Група почала міцно зростати і 10. 1. 42 знов зробила рейд до меж путивльського ройону. Але й тепер в Україні ніхто не йшов на боротьбу за Сталіна. Ковпак зустічає на українських землях кілька партизанських груп із таких самих червоноармійців, що своїм числом не перевищували десятка людей. Ковпак їх підбирає і на березень повертаються знов до Хинельського лісу, бо, як це він сам каже, „тут ближче до Москви і народ почувається певніше" (ст. 57).

Тільки 9. 4. 42. скинули їм із літака першу радіостанцію, але, через недовір'я, до них скинуто також при тому радистів із політруками, що тримали зв'язок із Москвою. З цих признань самого Ковпака ясно видно, що Москва нідокого не мала довір'я. Москва наказувала групі негайно перевишколитись за плянами, привезеними з Москви, і на травень знов рушити в околиці Путивля. Москві, як бачимо, залежало на тому, щоб за всяку ціну підняти проти німців Україну, як ключ до перемоги.

Тепер група Ковпака вже має понад 700 чоловік (ст. 72) та обхоплює своїми діями райони: Путивль, Конотіп, Кролевець, Глухів, а головним завданням має атакувати німецькі транспорти на конотіпській залізниці (ст. 67), але й цим разом Ковпак не може втриматись в Україні. Населення його не підтримує. Він каже, що бракувало набоїв. Тим часом тоді ж без зброї і набоїв витримувала і зростала на силі українська національна партизанка, бо вона мала за собою симпатії населення. Ковпак на 24. 7. 42. знову опинився в Хінельському лісі, де тоді не було регулярних німецьких частин. Тут червоні заложили своє летовище, на якому почали регулярно приземлюватися літаки з Москви В половині серпня Ковпака везуть до Сталіна. Українському партизанові цей розділ найболючіше читати. Тут саме видно, як будується і утримується московська імперія руками „інородчеських" ренегатів типу Ковпака. Сталін, Молотов, Ворошилов дуже „приязно" трактують Ковпака та запобігають його ласки, бо у них саме горить земля під ногами. З другого боку український партизан не може позбутися почуття, так би мовити, професійної заздрости до цього ренегата. Цей Ковпак у своїй акції має на кого спертися. За його плечима стоїть ціла держава, велика армія та величезні магазини й арсенали. Це тоді, коли нам доводилося здобувати кожну рушницю і кожен набій тільки в бою та платити за це кривавими жертвами. Не було й нема кому нам сказати: „Тепер ми вам допоможемо. Напишіть про все, що вам треба" (ст.83). Не було й нема кому видати диспозицію, як це зробив Сталін, щоб замовлення на бойовий припас Ковпака збільшити в три рази.

На цьому побаченні Ковпак дістав наказ „вийти в райони житомирської і київської областей", щоб як найсильніше вдарити по німецькому транспорті до Волгі та Кавказу. Одночасно дістає він завдання перевести розвідку укріплень, що їх будували німці на правому березі Дніпра (ст. 85).

В цей рейд Ковпак пускається з групою в силі 1300 чоловік, добре вишколених, озброєних та забезпечених різним припасом. Коло Старої Гути з літаків йому вивантажено гармати, протитанкові рушниці, автомати, гарматну амуніцію, медикаменти, одяг, взуття та літературу. (ст. 83). Вночі з 4 на 5. 10. 42., прорвавши ворожу бльокаду, група вирушила в рейд. Перейшовши попри Ямпіль, Чернігів і Лоїв, група вже 18. 11. 42. форсувала Прип'ять і пішла в напрямку на Сарни-Олевськ. Відтепер цей вимріяний для партизанки лісисто-багнистий терен стає вигідною базою большевицької партизанки.

Ковпак у безперервних діях намагається паралізувати залізничні шляхи сарненського вузла. Рве мости на лініях: Сарни-Лунінець, Сарни-Ковель, Сарни-Рівне, Сарни-Коростень. Німцям він тут накоїв багато клопоту, але шляхів зовсім не спаралізував. Цілу зиму 1942-43 ходили нормально поїзди з Ковеля на Сарни, Коростень на Київ, з малими хіба винятками. Правда, рух вантажних поїздів на цих лініях був значно затриманий.

На озері Князь біля Ляхович закладено було нове летовище і вподовж цілої зими воно було регулярною базою постачання Ковпака. Сюди навіть прилітав кореспондент „Правди" та привозив ордени совєтським партизанам від Хрущова.

На весні цю базу Ковпака розбивають німці, бомбардуючи летовище на озері Князь. У березні 1940 року Ковпак відсувається на долішню Прип'ять. Тут до його відділу прибуває секретар ЦК КП(б)У Коротченко, що мав, очевидно, завдання придивитися до формації, та оцінити її боєздатність для ще ризиковніших операцій — походу в Карпати.

Відомий рейд Ковпака до Карпат почався 12. 6 43. У таке ризиковане підприємство тов. Коротченко очевидно не пішов. Для нього вистарчало дати інструкції

Щодо завданя рейду, то Ковпак каже, що вони мали наказ знищити нафтовий промисел дрогобичського басейну. Але він каже правду, як і взагалі в цілій книжечці про цей рейд говориться дуже мало.

Ясно, що для підготови диверсійного рейду не потребував Коротченко-секретар ЦК КП(б)У — сидіти при відділі аж цілих три місяці, навіть більше. Ціль була інша. Та й сам ефект рейду (а його можна було передбачати) не був співмірний із втратами, які також командування повинно було передбачати. У своїй статті „Потилам врага" („Огоньок," ч. 24 1946) Ковпак каже, що в тому рейді знищено 54,5 тисячи тон плинного палива, зате пропала ціла група. З приблизно 2500 людей, що вирушили в рейд, повернулося лише кілька сотень, втративши всю свою важку зброю та цілий табір. Але це так. В дійсності цей рейд ніякої шкоди дрогобичському нафтовому промислові не завдав, а з рейду повернулося не кілька сотень як каже Ковпак, а всього кільканадцять людей, яких бачимо на фотографії учасників — поворотців із рейду у тій самій книжечці. Чому ж не фотаграфували усіх тих кілька сотень? Може через брак клішів? О, їх ніколи не бракує для совєтської пропаганди! Ні, їх нема на фотах тому, що не повернулися. Натомість дрогобицький нафтовий басейн спокійно постачав німцям горюче аж до половини літа 1944 р, коли його збомбардували американські літаки з полтавської бази.

Справжнім завданням рейду Ковпака було в основному робити совєтську пропаганду та вести розвідку про український партизанський рух у Західній Україні з кін-

новим завданням перекинути большевицький партизанський рій у карпатські гори. Тут большевики за всяку ціну намагалися закласти свою нову базу для пляновомї диверсійної акції на теренах Словаччини, Мадярщини та Румунії. Проте цього кінцевого завдання Ковпак уже не міг виконати, бо на це в нього не було ніякої змоги. Уся Західна Україна була в руках українських національно-повстанських груп. Тут Ковпак проходив як по ворожій території. Він про це, зрозуміла річ, не пише. А на ділі воно було так. Щоб проскочити через Західню Україну, не розгубивши своїх сил, Ковпак увесь час підкреслював, що він „брат українець" і проти нас не воює. Справді, відділи Ковпака, де тільки зустрічалися з нашими відділами, за всяку ціну намагалися не допустити до боїв. А коли й доходило до деяких сутичок між українськими партиз нами та ковпаковцями, то це було тільки внаслідок льокальних непорозумінь. Головне командування Українських Повстанчих Військ постановило цю пробоєву групу Ковпака перепустити через українську територію на інші чужі землі, щоб не сам м нам мати діло з „визволителями Сталіна". Ця група, безперечно, переважала деякі наші загони як своїм зорганізованим та високо й фахово вишколеним людським матеріялом, так і всебічним оснащенням, провіянтурою. Нашим атутом була лише своя територія та ліпші можливості розвідки й маневру. Коротко говорячи, українські повстанці перепустили через свою терито ію відділ Ковпака з таких причин:

1) нам було на руку, щоб німці билися з большевицькими формаціями, бо цим відтягалося від нас чимало німецьких частин;

2) ми собі здавали справу з того, що так чи інакше, а через знищення одної, або й кількох таких груп, як Ковпакова, походу Червоної Армії за німцями, що вже втікали, ніхто не затримає;

3) наші бої з такими сильними большевицькими загонами були б тільки марною витратою наших сил та бодай хвилево діяли б на користь німців.

Німці саме на це й розраховували. Вони були цілком певні, що українські повстанці частину Ковпака через свою територію не перепустять. Тому, хоч вони й знали дуже докладно про силу та курс загону Ковпака, спочатку йому зовсім не перешкоджали, слідкуючи за його курсом, але поважних заходів проти нього не роблячи. Складалося враження, що Ковпак є партизаном на німецьке замовлення. Навіть самі большевики називали його тоді „уголовним провокатором". Таким чином Ковпак дуже зручно маневруючи, зрезигнував навіть із диверсійних акцій, якнайс оріше пробирався, наперед. І тільки в Карпатах, коли німці побачили, що українці групу Ковпака навмисне пропускають — знищили його самі.

Отже, як бачимо, Ковпак пробирався явно ворожим тереном, що з всяких особливих міркувань трактував його нейтрально.

Обійшовши Рівне дорогою на клеванські ліси, він спрямував свій курс на Польщу, але круто повернув на Крем'янеччину, Тарнопільщину і Станіславів. Тут почалися вже бої з німцями, які загнали його під Коломию в гори. Тепер виразно виявилося, як советська влада дбає про „людину". було очевидним, що рейд такої великої групи в гористий терен є самогубством. Така велика група, обтяжена гарматами й обозом у горах, була позбавлена всякої можливости партизанського маневру. Нормально перед тим група переходила за ніч 30-40 кілометрів, а на день замасковувалася в лісі. Натомість по гірських стежках і доріжках під обстрілом літаків вона мала можливість просуватися ледве 3-6 км. Стягати з дороги нагору гармати й коні було абсолютно неможливо. Один забитий кінь затримував цілу колону. Літаки пришпилили Ковпака до гірських доріжок і серед гірських масивів знищили всю його групу.

Ковпак каже, що він для того, щоб вирватися з оточення, розбив групу на „малі відділи. Сам він із загоном числом 60 чоловік автоматчиків на 1. 10. 43 уже був на місці збірки: хутір Конотоп біля Олевська але група не вернулася, полягши в Карпатах.

Отже бачимо, що за політично-пропагандивний рейд Ковпак заплатив дуже дорого. Своїх завдань, поза пропагандивним, він не виконав. До Словаччини встиг Ковпак вислати лише кільканадцять людей, але й їхня доля невідома.

Після невдалого рейду Ковпак перевів поповнення своєї групи примусовою мобілізацією. Між іншим, про мобілізацію він нічого не згадує. Проте кожна дитина в Україні знає, що советські партизани силою мобілізували в свої ряди не тільки чоловіків, але й жінок. Хто від їхньої мобілізації так чи інакше ухилявся того „особотдел" відразу винищував цілими родинами. А коли з якогось села більша кількість людей нехотіла йти разом із ними, тоді большевицькі партизани, так само, як і німецьке гестапо, несподівано налітали та вистрілювали й випалювали цілі села.

Переорганізувавшись, Ковпак взимі вдарив на станції Сновидичі-Рокитно та Олевськ. Фронт уже підсунувся на 120 км. Ковпак дістав наказ за всяку ціну втримати Олевськ. В 21-денних боях місто переходило з рук до рук, доки не прийшла Червона Армія. Тоді Ковпак дістав наказ перевести тотальну мобілізацію. Це дало йому 4500 люда і він сформував за допомогою штабових старшин нову групу, що дістала назву „Перша Українська Партизанська Дивізія". Але Ковпак, хоч він є генерал-майор та „дважди герой", уже тією дивізією не командував. Командування перебрав Вершигора. Дивізію знов перекинули за фронт для виконування стисло - означених прифронтових завдань, які вже були не партизанськими, а скоріше десантними.

Так мобілізовані „українські зрадники" повинні відплачуватись своєю кров'ю московській імперії за те, що вона, ограбувавши Україну, ганебно її зрадила та віддала в руки німців пару літ перед тим. Чия це вина була в тому, що українська територія не була своєчасно оборонена Советським Союзом перед чужою агресією? Українського населення чи російського командування? І хто був зрадник? Український народ чи банда Сталіна?

Ковпак так само, як багато інших подібних прислужників червоної Москви, як бачимо не користає з дальшого довір'я Москви, щоб не мати популярного впливу в Україні, а особливо в рядах армії. Згенералізований та орденований, наче лялька Ковпак, замість дальшої праці для війська, до чого він безперечно має великі здібності зробився кандидатом у депутати до всіх советів Сумської области. Проте й тепер це не шкодить большевикам возити його, як показового звіря, навіть до Білгороду. Так кінчаються кар'єри отуманених, дуже здібних українців на службі віковічного ворога України.

У концентраційному таборі Саксенгавзен під осінь 1944 року хтось із советських полонених подавався за Ковпака. Хто це був, ми й досі не знаємо. Крім того там іще був один советський комісар, що доказував немов би Ковпак—„уголовний провокатор".

Книжка Ковпака, хоч до неї долучено багато мап, схем і шкіців, має характер не військовий, а наскрізь пропагандивний. Але між її рядками можна вичитати багато даних про московську-советську партизанку, її завдання, організацію і характер та побачити, як большевицька пропаганда перекручує і промовчує багато всяких фактів, особливо про їхні звірські грабунки, реакцію на це населення, тощо. Передусім ця пропаганда сьогодні замовчує, як большевики намагалися втягнути під свої накази українські національно-повстанські сили та як на ці всі зазіхання український повстанський рух завжди давав облудній Москві таку відповідь, на яку вона заслуговувала і заслуговує.

„Горяча любов" до Сталіна, до партії та до цілого СССР, як в Україні, так і в інших країнах, що їх знов „визволяє" СССР, закріплювалася і закріплюється тільки тоді, коли дану територію насильно окупує Червона Армія та передає її в руки Ком-партії.

Коли ж та любов була десь не зовсім така горяча як про це хваляться Ковпаки та Герасімови, тоді досвідчені „кочегари" з НКВД бралися за всі засоби, щоб її належно підогріти.

КОЛИ НАС ЗРОЗУМІЮТЬ?

Трагедія української національної політики полягає **в тому**, що цілий цивілізований світ не може або, скоріш, **не хоче нас зрозуміти.**

Нерозуміння широким світом життєвої справи українського народу — річ не нова. Коли тільки Київ перестав посилати ворогам своє славне „Іду на ви", тоді всі наші „приятелі" автоматично перестали нас „розуміти". І так це „нерозуміння" тягнеться неперервним ланцюгом цілими віками. Нас не розуміли ні за татарського лихоліття, яке започаткувалося калкською трагедією 1223 року, ні після берестейської, полтавської, базарської,ризької, ні після карпатської та поліської трагедії України. І всюди „виновниками" були ми. Українці були „бандитами", бо, доведені до одчаю сваволлям феодальних варварів — окупантів України, вічними повстаннями із зброєю в руках, або, як це кажуть наші вороги, „вогнем і мечем" добивалися своїх прав на своїй рідній землі. Українці були „зрадниками", бо збройно виступали проти „благочестивих богопомазаників" — російських царів та польських королів. Про те ж, що ті „богопомазаники" вічно грабували нашу землю, а українців садовили на палі, дерли з них паси, колесували, роздирали кіньми, відрубували руки й ноги, виривали язики та випалювали гарячим залізом очі й живцем пряжили людей у печах та на особливих пательнях — **ані слова.**

Ні папи, ні патріярхи, ні царі, ні королі решти світу про ці всі „благодарства" своїх „богопомазаних братів" абсолютно не хотіли слухати. Їх це все зовсім не торкалося. Так ставилася тоді до нас сучасна публічна опінія.

Тому нехай нас і не дивує, що та ж сама світова опінія так само ставиться до нас і сьогодні, коли цивілізація так високо „ублагороднила" світ.

Цей „цивілізований" світ докотився в своїй „справедливості" до того, що давно визнав право на своє самоозначення таких країв, як Нігерія, Албанія та Люксембург, а у найбільшої східньо-европейської нашої нації такого права як не було так і нема.

Даремно добивався український народ простягти на нього „найсправедливіші" пункти Вільсона. Даремно добивається український народ і сьогодні, щоб справедливі ідеї „Атлантійської Хартії" торкал... також і України — **не на словах, а на ділі.**

На жаль, всі ці заходи українського народу безуспішні. Справжнього голосу катованої ворогами української землі цивілізований світ не хотів слухати на всіх мирових конференціях у часах по першій імперіялістичній війні, так само вперто не хоче його слухати й сьогодні. Цивілізований світ, що великим генієм його найкращих представників видав „Атлантійську Хартію", чомусь схильний вислухати „голос України", трансмітований Москвою, не про те, як Росія в мирному часі між першою і другою світовою війною фізично винищила жахливим терором понад 10.000.000 українського народу, а слухає про те, які „страхіття" виробляють англо-американські війська в Китаї, Індонезії та... Греції.

Таким чином і сьогодні цивілізований світ скоріше прислухується до голосу нового свого „бо... помазаного брата", хоч сам бачить, що цей „богопомазаник" намазаний не "святим миром", а чимсь іншим — смердячою смолою. І тому саме цивілізований світ абсолютно не реагує на те, коли бачить, що той „богопомазаний", гукаючи „Держи злодія!", явно намагається посадити український народ на **лаву обвинувачених**, замість того, щоб засісти там самому, перед трибуналом міжнародної публічної опінії. Українці, як це сказав ще сам Маркс, „неісторична" нація, а український національно-визвольний рух — це не „політика", а „бандитизм„. А міліонні гекатомби українського народу — це не національне геройство, а "погромництво". Українці винні в тому, що окупанти маючи абсолютну владу над цілою їх країною, самі там нас провокують та нами режисерують.

Коли вже йде про очорнювання української нації, то тут зроблено великий „прогрес". Нас сьогодні вже обвинувачують не тільки за „неісторичні бандитизми", але

Червоний ведмідь: — „Залізна заслона" мені, як бачите, помогає, — та чи поможе вам ваша „паперова заслона?!..."

навіть за великі „**політичні злочини**". От хоч би взяти обвинувачення українського народу упродовж останніх 25 літ за „нацухили", „буржуазухили", „фашизм", „германофільство" і т. п.

Коли Росія, будучи головним розсадником війни та смертельним ворогом людської цивілізації, змінює, наче „буржуй рукавички", своїх союзників, щоб таким чином винищувати то одних, то других своїх противників чужими руками, то це є „законна дипльоматія". Коли український народ пробує використати наростаючі конфлікти, щоб таким чином підкошувати силу своїх окупантів, то це „злочин".

А опінія цивілізованого світу й собі потакує за московською трубою: „германофіли", „коляборанти", „фашиста", „погромники", „бандити", „злочинці"!

Чому публична опінія цілого світу така чутлива на найменші замішання, які часом вибухають серед доведених до одчаю та провокованих ворогами широких мас українського народу, де виб'ється пара вікон та потурбується кількох людей, а на те, що російська „цивілізована“ та „найдемократичніша“ держава зовсім явним порядком фізично винищує десятки міліонів своїх рабів у двадцятому столітті, та опінія абсолютно глуха. Чи вже ж там проливається вода, а не кров? Таке становище світової опінії виглядає дивовижніш ще й тому, що сама Москва зовсім не криється з фактом своєї руїнницької політики у відношенні до всіх поневолених народів. Навпаки, вона в своїх офіційних статистиках хвалиться тою ганебною та вандалістичною акцією, як найбільшим „досягненням соціялізму“.

Де криється тайна такої "сліпоти" публічної опінії цивілізованого світу та хто поносить за це все відповідальність?

Німці на віддаль, а росіяни зблизька „доказують“ нам, що це все робота... світового жидівського капіталу. Російський народ нічого „не винен“ взагалі. Все, що сьогодні діється в Росії та по цілому світі це „робота жидів“. Можливо, що таке „пояснення“ як для менш критично думаючих людей в Україні, так і, тенденційно наставленого закордону, може бути вистарчальним. Натомість тим людям, що дивляться на справи трохи глибше, а також тим, що жили в СССР і бачили, як там жидівський капітал пішов в бездонну кишеню нового шовіністичного російського грабіжника — державного капіталізму, так само, як і наш та кожен інший капітал, таке пояснення не вистарчальне. Тяжко вірити, щоб „всемогутній“ світовий жидівський капітал добровільно підготовляв сам на себе московський депозит. Цей сумнів про „рішальне становище“ жидівства збільшується в нас ще й тим фактом, що в „м'ясорубках“ Чеки каралися і далі караються разом із нами десятки тисяч жидів за „нацухили“, сіонізм та всяку іншу „ворожнечу народу“.

Фактом є, що в перших днях свого існування СССР у великій мірі послуговувався в своїй політиці жидівськими елементами, проте, в міру того, як ця нова російська імперія обростала в пір'я, жидівський елемент консеквентно випихався і далі випихається на задній план. в СССР сьогодні рішальний голос мають не жиди, і навіть не грузини, хоч вони дали Сталіна, а виключно росіяни. Загарбницький російський імперіялізм тільки формально замаскувався під нові чужі ідеї та дієві особи, а, по суті, залишився „атечеством Суворова“.

Таким чином, не хто інший, а тільки сам московський „Молох“, перемальовуючи час-від-часу то на-біло, то на-червоно свій колір, пожирає однаково всіх, хто попадає в його обійми. Цей самий „Молох“ димом своєї пропаганди отуманює публічну опінію цілого світу. М'яса на „дим“ в резервуарі прокази, що йому на ім'я СССР — вистачає. Все „інородне“ населення СССР вимирає з голоду, як „зрадники батьківщини“, а його кривавиця безкарно грабується на потреби „Молоха“,

Ось де причина того, чому нас сьогодні цивілізований світ "не розуміє." Вся тайна цього питання дуже сильно зберігається в Москві. Дарма росіяни звалюють вину за всі варварства їх держави на когось іншого, — то на царів, то на жидів, то ще на декого. Вся вина лежить на росіянах. Російський „пролетаріят“ клявся перед нами в 1917-20 рр., що вся трагедія в царському самодержавію; а сьогодні знов кажуть, що вся трагедія в жидах. Ні, вся трагедія в зажерливості московського „Молоха“, без огляду на його колір. Коли ж цивілізований світ цього не хоче розуміти, то буде за це платити так, як платимо ми. І всі наслідки такого фальшивого формування публічної опінії світу, як не сьогодні, то завтра буде змушений поносити той же самий цивілізований світ. Підсумовуючи все сказане, наболіла українська душа, поминаючи навіть найбільш цинічний реалізм, все таки на кожному кроці ставить питання: чи справді та публічна світова опінія ніколи не зрозуміє нашої національної трагедії?

На це питння ми можемо зовсім сміло відповісти, що такий факт мусить наступити. І що цей факт наступить не тоді, коли українська національна трагедія промовить до „благородности“ цивілізованого світу, а тільки тоді, коли московський „Молох“, вслід за проглинутою Европою почне вгарбувати в своє „жертвопожираніе“ не окремі нації та держави, а цілі континенти. Всі признаки неба і землі вказують на те, що такі події вже не за горами.

Апетит московського „Молоха“, призвичаєного до свіжої крови кожного дня, зростає „з їдою“ не годинами, а хвилинами. Хоч як Москва не „кадить“ димом „архидемократії“ та „миролюбія“, все ж таки факти показують своє. Цілий світ уже починає добачувати велику загрозу в його сторону від Москви. Для цілого світу вже не є тайною, що шляхом заключеного союзу між Росією та світовою комуністичною партією на евразійському континенті виростає зовсім нова, жахлива мілітарно-політична потуга. Потуга, яка знає, чого хоче, і знає якими методами та засобами прямувати до своєї мети. Тією метою є варварська жадоба опанувати цілий світ.

Цілий світ вже починає добачувати, як на його очах доконалося найбільше „чудо“ ХХ-то століття. Тобто, що найреакційніша держава світу Росія, вчорашній „жандарм Европи“, нагло зробилася „найпоступовішою“. Мало того, вона зробилася „Меккою“, на яку сьогодні скеровує свої очі фанатизований "димом Молоха" правовірний пролетаріят цілого світу. Скопромітований вічним завойовництвом, старий російський імперіялізм зовсім дешевим коштом набув невичерпний „розсадник“ нових, дуже популярних ідей із засягом їх дії всесвітнього маштабу. Натомість комуністична партія, не резигнуючи із світової революції, одним махом придбала в одній державі безграничну універсальну базу в людях, території та матеріяльних засобах. Та ще до того з усіма абсолютно диктатурними та безконтрольними атрибутами.

Зрозуміння української справи широким світом узалежнюється в основному від двох моментів:

1). коли на це прийде відповідна кон'юнктура та перегрупування сил в міжнародній політиці;

2). коли український народ на тлі того перегрупування сил потрапить своєю гідною поставою та героїчним чином примусити той цивілізований світ розуміти його так, як його розуміли за часів „Іду на ви“.

Маємо поважні підстави глибоко вірити, що ці обидва моменти не є тільки нашою мрією, а що вони є скорше реальністю недалекого майбутнього. Сьогодні в боротьбі проти московського „Молоха“ український народ уже не є самітним так, як це було 300, 200, 100 і 25 літ тому. Число поневолених та загрожених московським поневоленням націй зростає з кожним днем. Це і є наші союзники. І це є головний фактор кон'юнктурного перегрупування сил світової політики.

Наше безкомпромісне становище до кожної великоросійської насильно-завойовницької політики, не означає зоологічної ненависти до російського народу, як нашого етнографічного сусіда. Український народ завсігди шукав і буде шукати добросусідських відносин, побудованих на здорових основах з усіма націями. Тип демократично-поступових росіян, котрі не є засліпленими шовіністами московського реакційного імперіалізму, шанують наші національно-державні ідеали, ми так само шануємо. Коли росіяни, перестануть трактувати Україну як „свою“ колонію, тоді українці будуть рахувати їх не ворогами, а нормально-сусідньою нацією. На цій платформі, коли ходить про боротьбу з комунізмом, як історичною болячкою цілого людства, ми готові всеціло співпрацювати з росіянами так само, як з кожною іншою нацією, що їх винищує большевизм.

Що ж до другого моменту, то хоч історія, а навіть і сьогоднішній день українського народу має дуже багато темних сторінок міжусобиць та саморуїни, все ж таки сам факт, що цей народ 300 літ живе і бореться, бореться і живе як окрема національна одиниця, є найкращим доказом, що він здібний до геройчного чину та має всі дані й повне право на абсолютне самоозначення.

Це своє самоозначення український народ може осягти тільки своїми власними силами шляхом національної революції.

Тарас Бульба-Боровець

Лісове лицарство

(Спомин лісовика з недалекого минулого).

Моєму незабутньому начальникові та вірному другові Отаманові Леонідові Зубатому-Щербатюкові присв'ячую.

Автор

Стояв холодний лютий 1943 року.

Хорунжий Повстанчої Армії Кваша - Рибачок саме повернувся з службової поїздки. Він їздив до Білої Криниці коло Крем'янця на переговори з командуванням 105-го Українського Поліційного Баталіону. Баталіон був готовий що-хвилини перейти в „ліс" із своїм майном. Там було багато зброї, вогнеприпасів, верхових коней із сідлами, одягу, взуття, харчів.

Хорунжий Кваша зложив звіт Отаманові Бульбі Отаман Бульба видав наказ начальникові штабу отаманові Зубатому-Щербатюкові опрацювати плян акції, наказавши першій сотні корецького куреня, негайно перевести в ліс цей баталіон.

З командуванням баталіону хорунжий Кваша договорився, що одна наша сотня вночі „окружить" Білу Криницю. Пообтинає всі телефонні сполучення. Сигнальними ракетами започаткує „наступ". Десять кулеметів та п'ять „бочкогавбиць" (обріз і дерев'яна бочка) відкриють вогонь. У цей час українські „шуцмани" перестрілюють ґестапівське командування баталіону. Унешкідливлюють деяких сексотів. Мобілізують фіри в довколишніх селах. Забирають усе майно. Баталіон капітулює перед „переважаючою силою ворога". Він відходить у ліс згідно з виробленим маршрутом, спершу на Славутщину, а потім швидким рейдом переходить на Полісся. З'єднується з головними силами УПА. Складає присягу. Дістає дальші накази.

На превеликий жаль, цей плян, хоч і був добре продуманий, несподівано натрапив на непередбачену перешкоду. Цією перешкодою стали большевики.

У нас був установлений із ними невтралітет та існував умовлений пароль. Переговори представників советської партизанки з Головною Командою УПА не довели до так бажаного большевикам злиття наших сил із ними, але обидві сторони постановили не перешкоджати одні другим у боротьбі проти німців, як спільного ворога. Проте большевикам цього було замало. Вони постановили за всяку ціну стати повними панами ситуації. І коли зорієнтувалися, що УПА ніколи під їх пропор не стане, вирішили нашу партизанку зліквідувати. Дарма, що ще вчора советська преса і московське радіо вихваляло Отамана Бульбу, як „великого героя України„ що „беспащадна ґраміт немецко-фашістскіх захватчікоф". Сьогодні він нагло став „враґом народа".. УПА, бачте, відмовилося боротися за московсько-комуністичну імперію. Виставила гасло Самостійної України.

19 лютого 1943 року отаман Зубатий із хорунжим Квашою зустрілися по дорозі до Корця в лісі з большевицькою стежею. Порозумілися за допомогою встановленого паролю. Цей пароль давав змогу нашим відділам без боїв розминатися на дорогах з советськими партизанами. Підступно і віроломно зломивши домовленість про невтралітет, большевики запропонували отаманові Зубатому зустріч із їхнім командиром для „устійнення нового паролю". Досі з цілого терену не було ще ані одного донесення про явно ворожу акцію большевиків проти наших людей.

По дуже „сердечній" розмові советського команданта з отаманом Зубатим цей „лицар" монгольського Кремля за звичаєм своїх „доблесних" предків дав несподівано умовлений знак і десяток автоматів раптом звернули свої цівки проти отамана та хорунжого Кваші. Міцні кліщі вхопили обох іззаду за руки. Те саме зроблено і з іншими товаришами в сусідній кімнаті.

—Н-ну-с... Што же ви, сукіни сини, распра... вашу в серце мать? Долго єщо ваш бандіт Бульба будет вадіть за нос нашева велікава Сталіна?

Ви думаете, ми не знаєм, куда ви ґньоте? Ми вам пакажем вашу самастейную „Вкраїну!"

—Ха-ха-ха!..—заревло все навколо.

—Слихано-ль, штоб такая буржуазна-фашістская дрянь, как бандіт Бульба, требовал ат СССР прізнанія самастейной України? Мала таво, он требует, штоб єво доґавар с Савєтскім Саюзам ґарантіровалі всє наші аліанти!..

—Ха-ха-ха!..

—Ми вот вам сейчас дадім „ґарантію", таку вашу мать! Ґаварі, ґде твой бандіт Бульба.

—Ваш Сталін бандіт, а не Бульба... Наш отаман тут недалеко.

Ґде? Ґаварі, сабака!

Сам ти собака! Не турбуйся—не ти нашого батька маєш шукати, а він тебе знайде! . . Я вже бачу, що мене тут чекає. Стріляй, гадюко зрадлива!..

—Малчать!!

—Та што ти, таваріщ камандір, будешь с нім разґаварівать долґа?! Нам спешіть нада... Здесь апасна долґа аставаться...

—Н-да... Ти прав. Їх банди недалеко... Жалка, што нет времені...

—В штаб Духоніна всех!

Почали поодинці виводити всіх у лісові хаші по-під вікнами лісничівки. Сутеніло.

Враз залускали стріли. Почулася біганина. Повисли в повітрі матюки.

—Давай!.. Следующава!..

Отамана Зубатого вивели останнім, тримаючи за руки. Цівки автоматів та пістолів штовхали його з усік боків.

—Сапаґі, май!

—Нет, май! Вішь-я босий.

—Малчать! Живее там! Давай вперьод!

Отамана Зубатого в одну мить прошиває думка: „Кінець"! Але слідом за нею набігає друга: „А може якось тее?.."

Ні!.. Так!.. Ні!.. Так!..

—Так! Він миттю „спотикається". Блискавично обома ліктями б'є двох найближчих москалів просто в лице. Переднього валить чоботом в „хвостик". Скаче через нього в хащі.

—Стой, т-твою мать!.. Стой!.. Тр-р-р... Тр-р-р... Пах!.. Пах!.. Панах!..

Гасаючи поміж деревами, отаман Зубатий нагло западає з головою в засипану снігом канаву. Прокляття!.. Зривається на ноги, але приклад фінки в потилицю валить його знову з ніг.

Тр-р-ра... Тр-р-ра... Па-па-пах!..

Зубатий зривається ще кілька разів. Відбивається на всі боки руками й ногами. Тр-рр...Тр-р-р... Пах!..Пах!..Пах!..

Отаман мертвий.

—Где сані?.. Дайош сані!.. Живей!

Скривавлений труп ще з гарячою кров'ю миттю роздягають. Стягають чоботи, шкарпетки, навіть сорочку. Усе тут же ділять між собою „герої" „велікава Сталіна". Скінчено.

Під'їжджають сани. Вбитого кидають на пленінку. Під'їждажають до другого, третього... шостого, сьомого.

—А где же єщо два?

—Удралі сволочі.

—Ета плохо... Может бить пагоня.., Живеє!

Коні чвалом рушили з місця. Зарили копитами під криницею.

—Валі сволоч на дно! Скарей!

Один, два, три, п'ять, сім.

Один — останній.

—Сєна сверху!.. Канец!.. Вперьод!

І кілька десятків саней, переповнених „героями Совєтського Союзу", погналися з Корецького в Бережницький ліс. За річку Случ.

* * *

Один ранений козак насилу доволікся до другої лісничівки.

Стукіт у вікно.

—Хто там?

—Василь.

Двері відчинилися. Пані лісничa втягає хлопця в хату. Він, знепритомнівши, падає.

—Сину, що з тобою?

—Бр-р-р...

—Ти ранений? Боже!.. А де Ярко?

—Т-там...

—Де там? Де?

—З З-зуб... Із Зубом...

—А де Зуб? Де батько?

Василь похитнувся і впав під материні ноги.

Колишній сотник Армії УНР, потім лісничий у Корецьких лісах, інженер Х. тепер курінний командант УПА. Разом із батьком у курені чотирі його сини. Старша донька, вчителька Галя, конає від запалення легенів. Перестудилася, викрадаючи радіонадавчий апарат та списки призначених на страту людей із районового Гестапо. 14-літня Оля десь на селі. Але пані сотникова не з „квасної капусти". Це—„сталева штаба". Вона швидко, але з холодним спокоєм хапає якусь пляшину, кварту з водою і рушник. Вливає до рота зомлілому синові самогону. До носа притуляє відкоркований амоняк. Василь відкриває очі.*

—Де Зуб? Що з вами сталося? Де батько?

Василь через силу розповідає. Батько з куренем у н-ській лісничівці. Зуба, Квашу і семеро нас зловили большевики. У Хановій Лозі нас розстрілювали. Я втік. Що з рештою—не знаю. Мають гади наказ усіх нас винищувати, бо „старий" не хоче підпорядкуватися Москві.

—А скільки їх було там?

—Тридцятеро саней і двадцять вершників.

—Тобто коло двох сотень?

—Приблизно. Ми з Зубом їхали двома саньми до першої сотні. Наїхали на них. Обмінялися паролями. Спочатку все було в порядку. А потім ганебний підступ... Гади вони, а не люди!..

Пані сотникова миттю кинула Василеві малу валізочку.

—Маєш аптечку. Зробиш сам собі перев'язку. Галі давай що-півгодини воду з бутля. Уважай на все. Я скоро повернуся.

Натягла валянки. Одягнула кожушок. Підперезалася. Відвернула цеглину в комині. Витягла німецьки „ем-пі". Одну обойму вбила в автомат. Патронташ причепила до попруги. Замкнула хату. Вивела із стайні сонного коня. Вскочила на нього без сідла. Поскакала до лісничівки.

—Пане сотнику, дозвольте зголосити: пані сотникова тут верхи.

—Що? Моя жінка тут верхи? Що сталося? Давай сюди!

Хлопці трохи не на руках принесли пані сотникову до хати. Це ж їхня рідна мати. Ніхто ж, тільки вона сама, пере їм білизну. Дарма, що цілий курінь. Ніхто, тільки вона сама, викладає їм історію України при вишколі. Це ж вона дала для куреня найкращого розвідника—Галю та аж чотирьох кремезних козаків. Найвірніших і найпильніших товаришів зброї... *)

—Алярм! Усі на коней! Піхота на сани —скомандував сотник, вислухавши жінку, —Зв'язковий першої сотні!

—Є, пане сотнику!

—Якнайшвидше скачи до сотні! Негайно залягти над проходами Случа по дорозі від Ханової Лози на Комарівку. Тудою повинно втікати за Случ тридцятеро большевицьких саней та двадцять вершників. Громити погань усіма засобами!

—Наказ, пане сотнику!

—Командант кінної сотні!

—Є, пане сотнику!— брязнув острогами молодий командант.

Підлога аж загула від закаблуків. Закам'янів перед сотником. Поза службою сотник—добрий батько для всіх. У службі все перед ним тремтить. Навіть його рідні сини...

—Увага, хлопці. В Хановій Лозі—дві сотні большевиків. Вони зрадили нас.

Зломили нейтралітет. Москва оголосила нам війну. Большевики підступом схопили отамана Зубатого та хорунжого Квашу. Почали розстрілювати наших людей. Кінна сотня — кулею на Ханову Лозу!

Перевести кругом розвідку. Тримати зв'язок із другою сотнею та звітувати про все мені!

—Наказ, пане сотнику!

Знов загула підлога. Брязнули остроги. Салют. Командант зник.

—Командант другої сотні!

—Егеж тут, чи то пак, „есть"!

Білий дідуган з козацькими, немов оджоги, вусами, став „во хрунт" перед сотником з палюгою в руках. За поясом з одного боку в нього — наган, з другого—обріз. Гранати, набійниці. Ні пістолів, ні „хвінок", ні „гем—пі" дід не визнає: заделікатне. Це ніхто інший, як сам славний „Шах-мах", тесть сотника Х. Старорежимний фельдфебель активної служби. Двадцять п'ять років був „запасним". Підготовляв сам для себе хлопців. Тепер дід Шах-мах на вершині своїх мрій: він — командир сотні. Хай би якесь

* Обставини не дозволяють під теперішню пору називати справжнім прізвищем цю вельмизаслужену перед Нацією рідку своєю відданістю до Батьківщини родину. Прийде час і вона знайде своє місце в анналах нашої історії.

Редакція.

начальство задумало відібрати від діда сотню, або його від сотні. Хе, хай спробує. Ні. Це одна нерозривна цілість. Дід Шах-мах і його сотня. Сам отаман Бульба в часах підпілля не один місяць переховувався в багатьох клунях та чуланах діда Шах-маха. Він із дідом — великі приятелі.

—Друга сотня — кулею слідом за кіппою сотнею! Обережно підтягнутися під Ханову Лозу від Макарівки! Чекати на дальші накази! Тримати зв'язок на всі боки!

—Егеж... Чи пак, наказ, пане сотнику!

Дід Шах-мах за 25 років трохи „розгвинтувався". Але цей старий рубака знов помалу входить „в строй". Перед ним тепер не зять, якого він звик лаяти, скільки хотів щоБожого дня. Це—його „командир", „начальство". А „воїнськую дисципліну", що її дав „цар-Батюшка", дід Шах-мах не забуде навіть умираючи.

—Командант третьої сотні!

—Є, пане сотнику!

—Підтягнутись під Ханову Лозу від Лопатич! Тримати зв'язок із кіннотою, другою сотнею та зі мною! Дальші накази після звіту розвідки! вперед!

—Наказ, пане сотнику!

В одну мить цілий курінь посунув на Ханову Лозу. Проте було вже запізно. Лісничівка порожня. Вершники об'їхали всі закутки. Нічого не знайшли. Пустили роз'їзди по слідах большевиків. Від старого „Кольби", що сидів недалеко лісничівки в землянці, наші кіннотчики довідалися, що большевицька банда від'їхала в напрямку Случа приблизно година тому. Задовго барився Василь.

Над'їхав сотник. Вислухав звіт. Сам усе оглянув. Обійшов навколо колодязя. „Кольба" чув і бачив, як когось під вікнами в хащах стріляли, роздягали та кидали, наче дрова, в драбиняк. Куди трупів поділо, дід не бачив.

Сотник глянув на годинник. Закликав до себе всіх командантів. Витяг карту. Закурив люльку. Щось подумав.

—Запізно, вони вже за Случем. Проте спробуємо. Цілий курінь тим самим порядком кулею на Комарівку! Кінні роз'їзди зв'язатись із першою сотнею! Довести мені результат засідки!

—Наказ, пане сотнику!..

Кавалькада вершників та безконечний вуж саней вихорем несеться в ліс.

Від сильного морозу, неначе з рушниць бахкають багатосотлітні лісові велетні. Побрязкують ланцюги та ляскотять орчики об дишлі. Чмихіт запінених, укритих інеєм коней. Клуби пари, наче хмара, рухомо танцюють над колоною дивовижний герць...

—Стій! Хто такий?

—„Дерев'яне".

—Пароль?

—„Стародуб"

—Відгук?

—„Скоростріл без води".

—Провести до команданта сотні!..

Командант кінної сотні скаче сам до курінного.

—Втекли собаки! Раджу впасти на „Червону Луку" (Так назвали большевицькі партизани опановане ними село Бережнівку.) й розгромити ціле гадюче кубло.

—Не так це просто, голубе! Там ціла бригада, і то непогана. А в нас один курінь. Треба операцію добре підготовити. Не скакати ж нам з бухти в барахт!

Але ж, пане сотнику, вони повезли наших.

—Трудно! Зрештою, вони трупів нікуди не повезли. Треба завтра добре перешукати всі хащі Ханової Лози. Вони напевно там.

—„Правельно! Не попитавши броду, не лізь у воду", заявив Шах-мах.

Курінь зробив „обернись". Ціла колона тягнеться вільним кроком назад. Сам сотник, усі команданти та козаки, а навіть їх геніальні товариші коні, опустили голови на знак тяжкої жалоби...

УПА втратила свого начальника штабу, отамана Зубатого, особливого зв'язкового старшину хорунжого Квашу та своїх найкращих зв'язкових підстаршин: Драбину, Кожем'яку, Паливоду, Осоку та Яра.

Яр—найстарший син сотника.

• •

Стара! Ха, стара! Ти чуєш? Хтось наче шкрябає в сінні двері.

—Побач. Може вовк?

Селянин відхилює вбік шалівку вікна. Витягає з секретки обріз. Тихо загапяє патрона. Виходить в сіни.

Хто там?

Шкряб... шкряб...

—Хто там?

Тиша.

Хто там, питаю?

Шкрябання об двері втихло. Щось хропе, хльокотить.

Селянин чекає ще хвилину. Нічого більше не чути, крім хропіння. Він обережно відхиляє двері. На освітленому місяцем засніженому порозі лежить ницьма гола людина.

Білий дідуган з козацькими, немов олжоги, вусами, став „во хрунт" перед сотником з палюгою в руках...

Селянин ховає за пояс обріза, Втягає нерухому окривавлену та обліплену сіном голу людину в хату.

—О, моя матінко! Отца й Сина та Святого Духа! А це ж що за мара?..

—Не мара, наш хлопець. Це напевно з тих, що були „там". Давай чисті рядюги. Кожухи!.. Бурку!.. Вари рум'янок з живокостом. Поможи мені покласти піл.

—Ох Боже ж мій, Боже що ті ганцхристи наробили? Синоньку мій, нащо тебе родила твоя мати?

—Ша, стара! Не лементуй! Вари рум'янок!.. Він ще живий... Треба його якнайскоріше відправити до нашої пані... Там йому дадуть раду з дохтором...

Вкутали живого трупа в чисту рядюгу. Накрили кожухами та буркою. Гарно виголеного обличчя зовсім не

можна пізнати. Все в запареній крові. З одної щоки висять шматки подертого тіла. Вирвані з яснами зуби. В горлі—хльокотить кров... Довге волосся перемішане з сіном. Злите запеченою кров'ю в дивовижний ковтун. По всьому тілу самі рани. Кров... Сіно... Бруд...

Господиня поставила до розпаленої печі великий баняк води з рум'янком та живокостом—

—Як же ж ти будеш його поїти, коли в нього невідомо де й рот? Ох, мій синоньку, мій голубчику... Чи ж твоя матінка знає, де ти?..

—Стара! Годі кажу! Його мати не опудало, як ти. Доброго козака родила... Готовий рум'янок? Я запряжу кобилу. А ти тут не барись.

Господарі обережно повитягали з рота цілі кусні запеклої крови. Прочистили ложкою горло. Влили туди добру шклянку теплого рум'янкового чаю.

—Бачиш стара, ковтає? Слава ж Тобі, Боже! Буде жити.

—Ох, Боженьку ж ти мій єдиний! Як він буде жити?

—Не квакай, стара! Давай сухі рядна!

Ціле тіло облили рум'янковим і живокостовим виваром. Закутали в сухе полотно та кожухи. Винесли на санки. Прикрили соломою. Господиня перехристила сани.

—Хай тебе, моя дитиноньку, Господь збереже і потішить. І чого ті прокляті ганцикристи до нас сюди лізуть? Яке їм діло до нас? За що вони мордують наших дітей?.. Ти вважай, старий. Не переверни в сніг!

—Годі, годі вже. Йди в хату! Простудишся... Вйо кара...

Сани заскриготіли, наче стара ступа. Рушила в напрямку лісничівки.

Пані сотникова вже повернулась назад. Оглянула Василеві рани. Перев'язала. Треба негайно везти до лікарні. Доведеться оперувати ногу. Галя маячить в гарячці. Вона саме переходить кризу тяжкої хвороби. Хата — як лазарет.

Собаки загули на цілий ліс. Пані сотникова знов витягла з криївки свого „ем-пі". Прислухається. Крізь замерзлі вікна нічого не можна побачити. Собаки замовкли. Хтось свій.

—Хто там?

—Купро. Привіз хлопця. Відчиніть.

Пані сотникова вискакує на двір. Нишком вносять привезеного в хату. Кладуть на довгий стіл.

—Зовсім голий до нашої хати. Зашкрябав у двері тай упав на землю. Ми напоїли його рум'янком. Ковтає. Всюди рани й кров. Обкутали чистим полотном. Облили все тіло рум'янком.

—Дуже добре зробили. Хто ж це може бути!

—Господь його знає.

Пані сотникова заходилася коло раненого. Він дістав аж шість ран. Одна куля прошила лице через рот і винесла півщоки з зубами. Друга—руку вище ліктя. Третя—литку. Четверта стегно. П'ята клуб. А шоста пройшла 47-сантиметровою „траєкторією" по-під шкірою від лопатки до мидниці.

Знов загули собаки й зараз замовкли. Курінь повернувся з невдалої погоні. Входить сотник із командантами та лікарем. Кинулися до раненого на столі.

—Зубатий!..

—Слава ж Тобі, Боже!!

—Кінна сотня! Кулею від Купер'янової хати по слідах, кудою волікся отаман Зубатий! Там решта.

—Наказ, п... сотнику!

Від Купер'янової хати червона стежка по снігу до недалекої Ханової Лози. Всюди кров. Сіно. Виповзана животом стежка. Протайки на снігу від голого тіла. Шкрябанина пальцями. Ховзанина босими ногами...

Стежка довела до лісничівки. Тягнеться попід плотом.

До колодязя. В колодязь.

— Тут вони!..

Колодязь неглибокий. Дерев'яні цямрини в крові. Окривавлене сіно. Хлопці присвічують електро-ліхтарками. Витягають сіно. Витягають ще шістьох товаришів, в— мертві.

Ранених відправлено в лазарет. Приїхав рано січовий священик п. отець Данило.

— Курінь, почесть дай!

Шість товаришів спускається в одну братську могилу. Сальва з усієї зброї куреня.

— Вічная пам'ять!..

— Вічная слава великим героям катованої України!..

• • •

Після похорону нарада командантів. Тема: як знищити „Червону Лозу"? Багато запальних проектів, пропозицій, контр-пропозицій, домагань.

Сотник і Шах-мах мовчать. Це все не те, що вимагає діло. Вся трагедія в тому, що нема доброї розвідки про ситуацію. Невідомо точно, яка ворожа сила? Яке озброєння? Де, які застави? Які там тепер звичаї? Яка дисципліна?

Єдина людина на ввесь курінь, що могла б ці всі дані за пару днів здобути — це панна Галя. Але ж вона конає в гарячці.

Цілий курінь — безрадний.

Ніхто не звертає уваги, що мале чорнооке „жиденя" Оля (вона серед жиденят навчилася їх мови) ковтає кожне слово розмови батька з товаришами. Нотує собі в пам'яті кожну фразу. Кожне питання. Вона нічого не каже батькові. Він її зажене „на піч". П... мамину подушку. Не її діло, що роблять старші. А... вони всі помиляються. Вона всім їм зараз докаже, що перестала вже бути „смаркулею", а є козачка.

Оля зібрала деякі свої речі в мізерний клуночок. Сказала мамі, що їде до тітки в Корець. В лісі перебралася в лахміття. Пішла просто до... „Червоної Лози".

Вона — „жидівочка" Соня Л. з Бережниці. Врятувалася втечею від поголовної німецької „ліквідації" жидів. Вона шукає захисту та хліба.

„Сонію" „Червона Лоза" прийняла з довір'ям. „Безпризорна" дитина. Тим більше, що вона рішуче нічим не „інтересується". Вона тільки просить їсти. Готова робити всяку роботу. Найкраще — на кухні. Там вона... „наїсться хліба до схочу. Там тепло. А вона страшенно „перемерзла"...

На кухні пробула „Соня" цілий тиждень. Чудова дитина. Все робить. Нічого не чує. Нічого не бачить. А там є що почути та побачити! Большевики в „Червоній Лозі" заложили цілу „республіку"...

В „Соні" є ще старша, 18-літня сестра. Вона переховується в одному селі. Чи не можна її також взяти сюди? Ясно, що можна. Чим скорше, тим ліпше. Гарних „девушек" "доблесним героям Сталіна" треба. „Соня" з перепусткою, пакетом літератури та ще деякими дорученнями вертається з „Червоної Лози". Добивається до батька. Він немає часу з нею говорити. Хай вона краще їде до мами. На кухню. Ні. Вона мусить з батьком говорити. Якнайскорше! — Ого, а це що за „диктатура"? Кажу ж вам, що пан сотник тепер не має часу. Там тепер нарада командирів. Приказано вас відвезти до мами.

— Пане поручнику, не жартуйте. Не до мами, а до батька мені треба. Давайте мені якнайскоріше дорогу! Я маю дуже важливий звіт з „Червоної Лози".

— Що? То так би Ви відразу й казали. Вибачте за жарт! Хвилину. Я зараз зголошу.

Службовий старшина зголосив сотникові ще раз. Вибіг козак. Повів „жиденя" до батька. Дехто з „братви" посміхається. Дехто трактує справу поважно. Що може сказати наше „жиденя" про „Червону Лозу"? Що там ціла бригада? Це вони й так знають. І вони її давно розбили б, якщо б сотник та Шах-мах їх туди пустили...

— В чому річ, Олюню? Чого ти мені надокучаєш? Чому не помагаєш мамі?

— Я повернулася з „Червоної Лози"

— Що?.. Ти ж пішла до тітки?

— Вибач, тату. Я вам збрехала. Тут маєш їх літературу та пресу. Я там була цілий тиждень на кухні. Тут маєш якийсь плян. Це я вкрала в одного командира, якому носила їсти. На карті якісь знаки. Я бачила де є те все, про що ви говорили в нас після похорону. Їх там є 6.000 людей. Добра половина — не цивілі, без зброї. Що-ночі гудуть там літаки. Скидають зброю. Післязавтра в них велика парада. Будуть нагороди орденами. Навезли силу-силенну спирту та наганяли худоби. Ріжуть, варять, заморожують порції. Школять бойові відділи. Підривні команди. Розвідочні групи. Політруків. Чекають на відділи якогось Ковпака. Там багато українців. Вони переводять примусову мобілізацію., В них люди не хочуть воювати, але мусять. Вони винищують усі родини. Вони...

— Яким правом ти туди полізла без мого відома?

— Вибач, тату. Ти нікуди мене не пускаєш. А я не хочу бути гіршою від Галі. Я мушу її заступити.

— Галі 20 літ, а ти смар...

— Годі, Степа..., чи пак, пане сотнику! Оля „правельно" зробила. Тепер війна. І ми всі — козаки. Навіть ті, що в колисках. Чого напалаєш на дитину?

Дід хапає внучку в свої сильні обійми. Цілує, за ним батько та всі командири. „Жиденя" виривають з рук до рук...

Всі знаки на карті відповідають тому, що бачила Оля: тут штаб, тут радіостанція. Тут, на озері, посадна площа. Тут — кулеметні гнізда охоронних застав. Тут — заміновані поля. Тут розташовані курені піхоти. Тут кінпота, тут артилерія (гармат ще небагато, чекають на доставу). Тут вогнеприпаси. Тут харчові магазини. Сюдою можна пробратися туди, а сюдою туди і т. п. і т. п.

—Ну, тепер можна нагрянути! І то саме на „пірщество".

„Червона Лоза"—торжествує. Там велика парада, мітинги, присяга... Спецделегація від самого Сталіна роздає ордени та звання... їжди героїв. А під вечір піятика. Оркестри, гармошки, плясанина...

Курінь обережно підтягнувся під „Червону Лозу". Розділився на групи по півсотні і ще менші. Кожна група підтягається на визначене становище. Оля провідником для штабової групи. Все готове.

Курінь чекає на наказ. Темрява...

Три умовлені ракети. П'ятьдесят кулеметів та 25 „бочкогавбиць" (обріз і бочка) відкривають пекельний вогонь з усіх боків.

Розгуляна юрба пішла врозтіч, хто куди. А найбільше на південний схід. В непрохідні багна, що не замерзають навіть підчас найбільших морозів. Це—Білодубські багна. Там їх ще раз вітають замасковані „дьогтярики".

Понад 250 большевиків лягло на місці. За тисячами втікачів гатять кулемети та автомати. Дорога „відступу" в білодубівські багна встелюється трупами конопада „бочкогавбиць" роздирає лісову тишу багатокільометровою луною і стелеться в безконечність. Крики, зойки ранених. Благання ратунку та допомоги. Лайка. Матюки. Борсанина в хащах та багнах...

Курінь триумфально вертається зза Случа з великою здобиччю. „Жиденя" Оля—геройня дня. Дід Шах-мах не пускає свого „колискового" козака із своїх жилястих потужних рук.

—„Правельно" було... Поки ваші ліси родять таких „жиденят", так довго, не панувати тут жодним ганцихристам. Аякже!..

* *

Рани отамана Зубатого, на його особисте та цілої України щастя виявилися несмертельними.

Він втратив притомність після пострілу в голову. В колодязі очуняв. Колодязь був заповнений трупами його товаришів. Він почав помалу вилазити. Коли наші кіннотчики об'їздили колодязь, він думав, що це большевики. Зховався в сіні, зачекав. Потім виліз по пямринах. Потягся на світло Купрової хати.

За чотири місяці він знов перебрав свою службу.

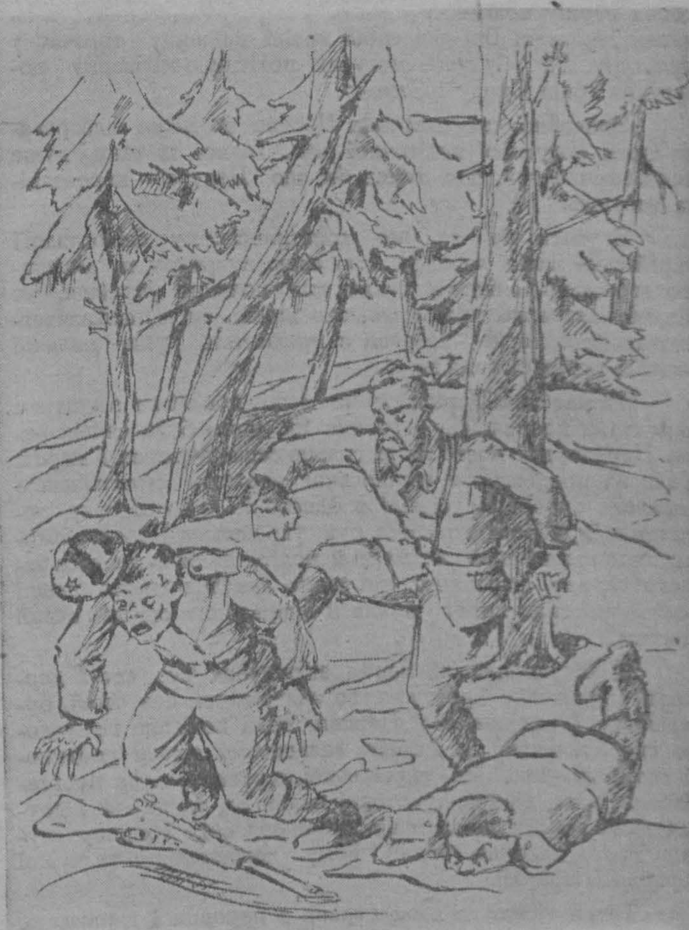

Отаман Зубатий блискавично обомлів лістями б'є двох найближчих москалів просто в лице. Переднього валить чоботом в „хвостик". Скаче через нього в хащі.

Коли 25. 11. 1943 року отамана Бульби Гестапо арештувало та відставило в кацет Саксенгавзен під Берліном, отаман Щербатюк-Зубатий перебрав командування нашої Підземної Армії, як його заступник.

Невмирущий невтомний і щасливий молодий наш отаман. Він і сьогодні громить московсько-комуністичних окупантів України.

Слава Лісовому Липарству!...

Чотовий Іван Окіпнюк.

З НАРОДНЬОЇ ТВОРЧОСТИ

Герой „асвабаждєнія" Дрогобича, із смаком уплітаючи шматок бойківського вівсяника, вирішив перевиховати темну селянку:

— Ну, как жівйош, бабка?

— А во так собі... Жива ще, слава Богу...

— Бога — гаваріш!.. Тьомний ти алімент. У нас каждий пацан знает, что Бога нет...

— Так, так — „нет", кажеш... А чорта також „нет"?

— І чорта нет....

— А хто ж тоді, до бісової мами, приніс вас на наші нещасні голови?

Народ—Держава—Церква

Про величезне значення Церкви в житті нації і держави не доводиться багато говорити. Тим більше не доводиться переконувати в цьому когось із українців.

Коли большовики свого часу це заперечували, вони мали до цього свої підстави: вони намагалися створити нову „соцкультуру". Але, як бачимо, сьогодні й Большевія змінила на це свій погляд.

Вже початки нашої історії переконливо вказують нам на те, як Володимир Великий за допомогою Церкви доконав першу політичну єдність і першу політичну міць нашої держави. Він дав своїй країні найвищу тогочасну культуру. Він збудував могутню політично-мілітарну потугу на грані Сходу і Заходу.

Звичайно, сьогодні вже Церква не може відогравати такої могутньої політичної ролі. Та все ж таки дуже помилявся б той, хто думав би, що Церква — перестаріла вартість.

З уваги на те, що християнському світоглядові українська нація завдячує всю свою культуру та колишню державно-політичну велич, для кожного українця, чи він пересякнений християнською вірою, чи ні, цей світогляд та його носій — Церква є предметом дуже пильної уваги і глибокої пошани.

Українська Церква дуже тісно пов'язана з життям народу та концепцією держави. Як довго була сильна наша Церква, так довго була сильна наша держава і народ. Коли ж, по розгромі української держави монгольською навалою, „добрим сусідам" з одного і другого боку пощастило прибрати до своїх рук українську Церкву, автоматично підупала до мінімума й політична сила та вага нашого народу. Зауважмо, що саме для підірвання нашої політичної сили ворог почав з підірвання основ нашої Церкви.

Коли український народ залишився без своєї держави, українське християнство залишилося без своєї, організованої, національної Церкви. Вона поділила гірку долю своєї держави. В Україні залишилися тільки поодинокі патріоти—носії ідеї української державности та неорганізовані маси вірних Христової науки. Як одних так і других наші вороги швидко підобгали під себе і підпорядкували народ законам чужої йому державности та чужої церковної ієрархії.

Такий тісний зв'язок церкви з народом і державою.

Коли ми говоримо „Українська Церква", то маємо на увазі всі християнські церковні організації в Україні. Тобто: православну, греко-католицьку, римо-католицьку і евангелицьку. Кожна ця Церква має свою історію в Україні і кожна ця Церква має свої більші чи менші заслуги для народу. Тому кожну з цих Церков, як і кожне інше віроісповідання всіх національних меншин в Україні, що спільно з нами переживали історичну долю—вважаємо за рівноправні.

Забираючи в цій справі голос, ми підходимо до церковного питання в Україні з становища української народньо-демократичної держави та існування всієї нації, як спільноти, а не якого-будь одного віроісповідання, хоч би воно й мало претенсії на назву панівної Церкви. Визнавання того чи іншого віроісповідання—це особиста справа кожної окремої людини.

Українське християнство виступає постійно з своїм народом проти всяких ворожих зазіхань на його суверенність, плече-в-плече з українською національно-політичною думкою, а не стає на службу ворогам. Агентурні московські „синоди" та спритні спроби всіляких польських „уній" були виразно обраховані на обмосковлення чи польонізацію українського народу. Українське християнство у відповідь на ці ворожо-підступні заміри дало Петра Могилу, Іова Заліза, Василя Липківського, Маркіяна Шашкевича, Андрія Шептицького. В противагу московському „синодальному православію", варшавському „католицизмові" та всяким іншим спробам ворожих агентур українське християнство оформлюється революційним порядком, всупереч усім „канонам", і „законностям", у свої власні, суто-національні формою і змістом, патріотичні церковні організації.

Такі явища — це найкраща легітамація для української Церкви. З уваги на це, українська Церква мусить мати всебічну опіку з боку народу, а з своєї сторони виявляти максимум всебічної опіки над народом, як один із найважливіших чинників національно-державного життя і прогресу, а не бути „опіюмом для народу".

Українська модерна держава ніколи не буде стояти на перешкоді Патріярхові Української Православної Церкви в його духовному зв'язку з усіма іншими Цеквами цього самого віроісповіданнями, виключаючи ті Церкви, які з своїми державами намагатимуться шкодити Україні. Так само українська держава ніколи не буде перешкоджати Українській Греко-Католицькій чи Римо-Католицькій Церквам контактуватися з Апостольською Столицею та іншими Церквами цього віроісповідання. Але це може бути лише тоді, якщо духовенство цих Церков буде справжніми слугами Христової науки, а не платними агентами та шпигунами ворожих Українській Державі країв чи церковно-політичних лож (напр. пропольського езуїтизму).

Як вояки, ми будемо всіма нашими силами боронити свою рідну Церкву. Не наша річ встрявати у внутрішньо-церковні справи. Ми з однаковою пошаною ставимося до кожного віроісповідання, до кожної Церкви, до кожного верховного органу, що ці Церкви репрезентує.

Але ця наша оборона узалежнюється від двох моментів:

1) ми боронимо тільки українську національну Церкву, а не чужі агентури;

2) ми боронимо тільки справжню святу Церкву, а не „вертеп з Божого дому." Ці вимоги ми постійно й рішуче будемо ставити до своєї Церкви. Мало того ми подбаємо про те, щоб ці вимоги були респектовані компетентними церковними чинниками.

Ми свідомі того, що церковна проблема у нас не буде впорядкована так довго, як довго матиме на неї рішальний вплив не український народ, а ті чи інші чужі чинники. Тобто, доки не буде нашої суверенної держави. До того ж часу ми будемо ставити максимальні вимоги бодай морального характеру до всіх, хто сьогодні репрезентує нашу Церкву.

Від духовенства ми будемо вимагати двох основних речей:

1) щоб воно не йшло врозріз із нашими національно-державними ідеалами;

2) щоб воно було духовенством з покликання і з відповідною науковою ерудицією, або із особливими прикметами практичного морального аскетизму. В одному і другому випадках виключаємо „духовних" з розрахунку. Тобто, таких, що трактують Церкву, як „ремесло", або „лавочку". Таким „духовним" нема місця в українській Церкві. Якщо сама наша Церква не матиме можливостей позбутися цих святотатних аномалій та компромітуючих „пастирів", ми допоможемо їй. Це відноситься головним чином до розанархізованої православної Церкви.

Ми будемо обороняти засаду тісної співпраці всіх українських віроісповідань на основах здорової національно-християнської моралі та братньої толеранції, а не фанатично-сектантського поборювання одного віроісповідування другим, як „єресі" або „лукавства". Такі „ідеї" —це справді реакційний дурман для народу.

Ми будемо стояти за потребу глибоких, грунтовних і всебічних реформ української національної Церкви. Модерна українська Церква не зможе виконати своєї високої місії серед свого народу, якщо вона буде тільки закостенілим консерватором вартостей вперед тисячі років, а не поступовим будівничим нових вартостей, виросших на вимогах часу. Коли сьогодні авторитет Церкви хитається і падає на наших очах, то вина цього криєтьс

у віковічній бездушній консервативності самої Церкви, а не в „аморальності" народу. Церковний світогляд мусить базуватися на міцних життєвих основах широко розгалуженої модерної науки, а не триматися фанатично однією абстракцією „віри" в закони часів Авраама, Мойсея чи навіть св. Володимира. Церква не сміє стояти осторонь від життя народу і йти врозріз із законами модерної науки. Навпаки, Церква мусить послідовно і нерозлучно крокувати з життям свого народу та кожночасними вимогами науки.

Нам нема чого боятися ні православія, як „Азії", ні католизму, як „римської - небезпеки", або „польської загрози", ні еваігелизму, „як лютеранської єресі". Це все поза нами. Українська Православна Церква не має нічого спільного з азійсько-московським „всеправославієм". Це наша традиційна суто національна Церковна організація. Теперішня Українська Католицька Церква не має нічого спільного з „католизмом" Сенкевіча. Залежність цієї Церкви від Апостольського Престолу — не є жодною „римською небезпекою", а лише природним духовним контактом із центральним органом цього віроісповідання. Коли повстане наша суверенна держава, вона оформить ці відносини відповідним конкордатом. Так само Українська Євангелицька Церква — це ніяка „лютеранська єресь", а модерна суто — народня українська церковна організація. Тобто така, як це є в цілому цивілізованому світі.

Трагедія Українських Патріотів

З американської окупаційної зони Німеччини нам пишуть, що там військова влада заарештувала з абсолютно невідомих причин заслуженого народного діяча й великого патріота Карпатської України Ік Екселенцію Пана Міністра Ревая.

Українська громадськість американської зони дуже занепокоєна долею свого міністра. Поширюються чутки, що він заарештований на домагання Москви й незабаром має бути на її домагання відставлений на суд в чеській Празі, як „зрадник" чехословацької республіки та „колябoрант" Гітлера.

Коли б ці чутки відповідали правді, то це булаб найбільша ганьба для американського демократичного правосуддя. Що спільного має наш народ з Гітлером, а особливо соціял-демократ Ревай? Наша славна Карпатська вітка боролася за свою державну суверенність, так само, як кожна інша нація. Карпатська Україна цілих 20 літ героїчно боролася за свою автономію, котру їй на словах гарантувала „демократія" Бенеша, а на ділі нічого не давала. Коли ж зліпок Бенеша розлетівся, карпато-український народ 14. 3.1939, зовсім законною дорогою проголосив Карпатську Україну — Самостійною Державою.

На яких жеж основах міжнародного права та за яку провину сьогодні американська демократія, переслідує державних мужів Карпатської України?

x

x x

З британської зони нам пишуть, що там ще 13. 8. 1945 р., англійці заарештували відомого нашого патріота й діяча гетьмансько-монархістичного українського руху, п. сотника Віктора Болобана.

Цю хрустально чесну нашу людину, якісь провокатори заденунціювали, що він, будучи перекладчиком в німецьких таборах воєнно-полонених з червоної армії „підтримував режим Гітлера". В чому та „підтримка„ заключалась денунціянт не сказав, але цього вистарчило, запроторити людину за дроти й без жодного слідства та суду — карати другий рік (?!)

Ціла українська еміграція в Франції, знає сот. Болобана як найвірнішого сина України, котрий від 17-го року життя, жертвенно працює для нашої національної справи.

Всі заходи так нещасної дружини п. сотника Болобана, як і ще деяких громадян, про звільнення дарма заарештованого, лишаються без — жодних результатів. Демократичне правосуддя Велико-Британії-німе і глухе.

x

x x

Чи не пора б цілій українській еміграції гідно, солідарно та більше рішучо стати в обороні не тільки цих наших так заслужених для України людей, але й доброго імені української нації взагалі? Так, крайня пора. Треба писати петиції. Збірати підписи. Домагатися як найскоршого звільнення.

Повстанчо-партизанська армія

Полк. Ж-К.

На повстанчо-партизанську боротьбу призвичаїлися дивитися лише, як на чинник анархії та диверсії.

Така одностороння інтерпретація тільки затуманює погляд на справжнє значення цієї форми ведення війни. Щоб це питання належно висвітлити, треба передусім зробити поділ: хто, коли, де, як і для якої мети послуговується партизанським способом ведення війни?

Відрізняємо засадничі форми партизанки:

1) диверсійна партизанка одної держави проти іншої;

2) диверсійно-революційна повстанча партизанка одної нації, чи політичної концепції, проти другої нації, її держави та політичних концепцій;

3) звичайна диверсія та бандитизм без жодної політичної ідеї.

З цього випливає безпосередній висновок, що партизанка є не тільки руїницьким, будівничим чинником. Історія показує, що партизанка в перших двох випадках виправдала себе однаково. Тобто, поважно прислужилася і до руйнування існуючих і до будування нових вартостей.

Мало того, той патизанський „бандитизм" не раз проявив себе головним чинником побудови цілих держав.

Ґіґантська советська партизанка у боротьбі проти

німецької армії в часі другої світової війни була, очевидно, тільки руїницьким засобом регулярної червоної армії Але невелична „червона гвардія“ Троцького в перших днях большевицької революції була зразком теперішньої червоної армії, тобто головною збройною силою СССР. Ця нова сила в руках гнучкої політичної концепції компартії самей виконала два завдання: руйнування всього чужого та, рівночасно, будування і закріплювання своїх нових позицій.

Другий класичний приклад побудов партизанами цілих держав є теперішня Югославія. Ми не входимо в позакулісове життя цієї країни. Констатуємо лише наявний факт, що цілу державу відбудували партизани.

Українська національна партизанка — це окрема сторінка в історії воєн цілого світу. Ми не перебільшимо, коли скажемо, що винахідником цього способу ведення війни є не хто інший, як український народ.

Ми не збираємося тут доказувати, що тільки партизани, а ніхто інший, будують держави. Це було б нелогічно. Держави будуються політичною концепцією ти всіма ресурсами нації, як засобами політичної ідеї. Серед тих ресурсів національна армія має перше місце. А в поневоленої нації, що не має своєї регулярної армії, цю ролю мусить виконувати революційна армія, тобто — повстанська партизанська.

Коли була знищена ворожою перевагою Українська Держава княжої доби та її регулярна армія, життя примусило український народ шукати нових способів боротьби за свою свободу. Тим способом була нерегулярна, партизанська боротьба.

Перший, хто цій боротьбі надав чітко окреслені та організовані форми, давши виразну політичну ідею, буде не „анархіст“ та „диверсійний бандит“, а великий державний муж і палкий патріот України, князь Дмитро Вишневецький, що прибрав собі революційно-партизанське ім'я „Байди“

Цей великий лицар і полководець, не маючи змоги створити з уваги на ворожу перевагу регулярний фронт, зорганізував не „анархічно-диверсійну банду“, а славний на цілий світ лицарський орден. Запорізька Січ — це перші партизани не тільки України, але й цілого світу, це концепція та організована форма визвольної боротьби поневолених народів за свою політичну суверенність. Чинний спротив чужому насильству. Це був доказ перед цілим світом, що Україна не капітулює, а бореться новими методами за свої старі ідеали.

Ця скромна подія започатковує цілу нову добу історії України. Вона дає козаччину, гетьманщину, гайдамаччину та коліївщину. Вона дає Україні Шевченка. А в 1917 р. ця сама бунтівлива повстанська партизанська ідеологія дає Велику Українську Національну Революцію та незабутній 4-й Універсал.
Коли ж несприятлива кн'юнктура світової політики та ворожа перевага знищили наш Храм-Храмів, ким була наша славна, народня, абсолютно Суверенна Держава, тоді знов той самий Дух Великого Байди дав нам те, чим не може похвалитися ніяка нація світу. Це воля і сила до вічного спротиву ворогам. Дарма, що УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА викреслена з карти земної кулі. Дарма, що українську націю ганебно зрадили „союзники“ та цілий світ. Дарма, що не стало славної української регулярної армії. Українські „банди“ повстанців далі ведуть запеклу боротьбу з окупантами їх рідної землі.

Дух Великого Байди не покидає України. Він дає українській зброї вічну славу перемоги під Вознесенськом. Він дає героїчні епопеї 1-го та 2-го Зимових Походів. Він кінчає ці епопеї не ганебною капітуляцією, а вершиною геройства, лицарства та трагічної слави під Базаром.

Не довго тріюмфував московсько-комуністичний кат і під Базаром. Дух того ж самого Байди дає Україні дальші безчисленні когорти славних безіменних лицарів підземелля. Хоч це коштує Україні багато міліонів кривавих жертв, боротьба — не вшухає.

На такий чин спроможні тільки нації титанів, а не рабські племена. В цьому — сила нашої нації. Її вічна слава.

Коли на обрії світової політики тільки-що зарисувалися контури нового світового конфлікту, дух Байди дає Україні легендарні Карпати та Полісся. Коли ж розгорілася на сході Европи найжорстокіша воєнна пожежа всіх часів та континентів, ціла Україна — від Карпат по Донбас — не рабським благанням, а вогнем, мечем та своїми власними силами пише нові сторінки своєї славної історії.

І сьогодні, коли в цілому світі знов замовкли гармати, коли найбільш імперіялістичні нації, після своєї поразки на регулярному фронті, лежать гнилою колодою під ногами своїх переможців, — Український народ, без перерви бореться.

Це факт, з яким, як не сьогодні, то завтра, буде рахуватися — цілий світ. А заслуга в здобутті цього знаменного факту, чи це кому подобається чи ні, належить не кому іншому, як скромним та безіменним героям нашої повстансько-партизанської Армії.

За що боролася й бореться українська повстансько-партизанська армія, стаючи „на прю“ проти таких двох потуг, як Німеччина та Росія одночасно?

Щоб не бути голословним, віддаємо голос історичним документам. Вони, як військові документи, дуже лаконічні, але які ж багатомовні. В „Законі українського партизана“ з „Креда Революції“ читаємо:

1 Український партизан не є „бандитом“, як його називають вороги. Це лицар і чесний вояк, що жертвує своє життя за свій поневолений народ. Наша підземна армія — це єдина форма збройної боротьби України за свою свободу.

2. Український партизан не провадить боротьби із-за бажання анархії або жадоби наживи, а для святих національних ідей та високих політичних цілей.

3. Український партизан уважає за вершину-вершин своїх політичних цілей — свою власну суверенну державу.

4. Український партизан буде всіма силами та засобами боротися з кожним окупантом України так довго, доки не виборе своєї абсолютно від нікого незалежної держави — Самостійної України.

7. Український партизан не знає, що таке страх, зрада тайни, п'янство, розпуста та всякий інший вчинок, який би соромив його самого, його армію, його рід, його Націю та ім'я його Славних Предків — Лицарів.

10. Український партизан, як вояк в ірегулярних умовах, підлягає на свободі абсолютній як моральній так і фізичній дисципліні, ще більшій, ніж регулярний вояк за мурами касарень.

11. Український партизан є революціонером, вояком та політичним діячем своєї Батьківщини в одній особі.

В „Ідеологічно-моральних основах вояка УНРА“, читаємо:

1. Ставлення національної та своєї персональної чести й воянько-лицарських чеснот понад власне життя — це закон законів українського революціонера та вояка.

2. Гаряча любов до рідної землі та свого народу і досмертна вірність та жертвений послух наказам Батьківщини — це почесний обов'язок українського вояка.

3. Не фальшива „аполітичність“, а об'єктивна глибока політична грамотність, відома послідовність думки й чину та безоглядна справедливість — це політична мораль українського вояка.

4. Не рабський послух старшині ізза терористичного примусу, а культурне свідоме й високо патрі-

отичне почуття лицарської чести та службового обов'язку супроти Батьківщини й Товариства — це моральна дисципліна українського вояка.

5. Досмертне зберігання всякої довіреної тайни, товариська любов та дружня свобода й одночасна абсолютна службова субординація, — це фізична дисципліна українського вояка.

В „Політичній платформі УНРА", читаємо:

1. УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ РЕВОЛЮЦІЙНА АРМІЯ — це надбання всього українського народу. В її військово-революційні ряди мають право вступати добровільно всі українці.

3. УНРА не встряває в жодні міжпартійні спори. Замість партійних та класових міжусобиць, УНРА бореться за абсолютну консалідацію серед українців та мобілізує всі творчі сили України до збройної акції проти зовнішніх ворогів.

6. УНРА бореться в першу чергу за визволення України з чужого ярма та відбудову своєї суверенної держави. Про державний лад і форму володіння державою буде рішати своєчасно тільки ввесь народ за посередництвом своїх представників у парляменті Самостійної України або загальним голосуванням.

11. УНРА бореться за абсолютне рівноправство всіх громадян української держави. Не може бути ані упривілейовання одних, ані обезправлювання („лишенства") других. Всі громадяни мусять мати однакові права й однакові обов'язки.

14. УНРА бореться за якнайскоріше унормування в українській державі:

1) державної власности,

2) комунальної власности,

3) кооперативної власности,

4) приватної власности.

Кожна власність мусить бути рівноправна перед законом.

17. УНРА бореться за негайне переставлення фабрик та заводів в українській державі на дійсну, а не фіктивну власність трудового народу. Це має бути доконано шляхом організації Державою спеціяльного роду акційних товариств. Кожен робітник—акціонер.

19. УНРА визнає для української держави за найвідповідніше державне, кооперативне й приватне хліборобство:

1) державне—це адміністрація самою державою всього національного земельного фонду й підготовка нових господарств;

2) приватне—це одноосібне, сильне, хуторне господарство в системі хліборобської станиці, зложене з 20 30 гектарів землі, побудоване за всіма правилами сучасної агротехніки з механічною обробкою;

3) кооперативне—це всякого роду кооперативно-артільні господарства, які можуть існувати там, де місцеві обставини та воля народу бачать їх потребу.

Спекуляція землею та великовласницьке поміщицтво —виключається. Землю, як на кооперативні, так і на одноосібні господарства, надає держава законним актом на вічну приватну власність безплатно.

22. УНРА бореться за право довільного вибору роду праці, на підставі добровільної умови. Трудовий люд має право до зміни праці через розв'язання умови, а не бути прикованим до заводу диктатурним „указом" держави або примусом працедавця.

23. УНРА бореться за право на безкоштовну освіту й повну культурну, соціяльну та санітарно-медичну опіку для всіх громадян української держави.

25. Всі революційні кадри та вояки УНРА мають право належати до своїх політичних партій та громадських і професійних організацій і визнавати той чи інший політичний світогляд. В рядах УНРА їх обовʼязує тільки визнання ідеї відродження української суверенної держави, постанови внутрішніх організаційних правил та воядько-лицарська дисципліна.

Із наведених документів бачимо, що теперішня українська національна партизанка — це безкомпромісовий борець за високі політичні ідеї. Вона повністю підпорядкована глибоко продуманій концепції визвольної боротьби України.

На своєму прапорі вона несе кличі державного будівництва, а не анархії. Диверсія та анархія — це тільки її хвилеві руїнницькі засоби проти ворожих сил. В основному ж українська партизанка — це революційно-перехідна фаза побудови регулярної національної армії.

Тут саме й міститься джерело пієтизму та отієї безмежної любови всього українського народу до нашої „Босоногої Гвардії" з-під прапору Великого Байди.

У малих повстанськo-партизанських загонах український народ бачить реальний зародок великих Українських Збройних Сил. Бо тільки ці сили, а не хто інший, відвоюють, відбудують, впорядкують та закріплять на вічні часи за українським трудовим народом, його Суверенну Соборну Державу."

ШТАБ бойової групи

Полковник
О. Діброва

Провід або команда кожного бойового з'єднання, чи групи, підпорядковується одному командирові, який за допомогою керівного органу — штабу (булава) передає свою волю і постанови війську.

Штаб (булава) є організацією скомплікованою і поділяється на такі відділи: оперативний, розвідки, зв'язку, муштровий, запілля, топографічний (тільки при корпусних штабах) та адміністративно-господарську частину.

Оперативний відділ — це головний відділ штабу (булави) Начальник цього відділу є рівночасно і заступником начальника штабу (булави). Він повинен завжди бути в курсі бойової обстанови, тобто точно знати кожночасне становище, яке займає ворог, а також розміщення своїх частин. Начальник оперативного відділу повинен бути завжди приявний при тому, як командант групи приймає ту чи іншу постанову, його обов'язком є особисто складати бойові накази, а також головніші бойові донесення.

Оперативний відділ збірає та опрацьовує усі дані ситуації, розробляє плян бою, видає бойові накази, плянує і кординує взаємодію усіх родів зброї,

обраховує і зважає співвідношення сил:

укладає накази, бойові донесення, оперативні звіти та відчитні карти;

організовує п. панц. оборону., п. повітрян. о., п. хеміяну, о. забезпечення крил, оборону запілля та командного пункту і регулює рух;

організує службу старшин зв'язку та переводить контролю виконання наказів;

організовує інформацію самого штабу, зверхників та підлеглих штабів і сусідніх частин;

організовує залізничі та автомобільні транспорти;

організовує рекогноскування з тактичною МЕТОЮ;

вивчає досвід бойових дій та організовує бойовий вишкіл;

забезпечує частини топографічними картами, якщо в штабі нема топографічного відділу;

пильнує тайну бойових наказів.

Праця в оперативному відділі переводиться на принципах взаємо заміни старшин, за чим слідкує начальник відділу.

Обов'язки праці в цьому відділі розподіляються між головними старшинами так:

перший помічник—провадить управління підлеглими частинами; він є заступник начальника відділу;

другий помічник—організує взаємодію між верхнім штабом, сусідами та відділами свого штабу;

третій помічник—завідує організацією бойового постачання та вивчення бойових дій війська.

Розвідувальний відділ:

роздобуває та вивчає відомості про чисельний стан ворога, роди його зброї, місцевості, які займає ворог, та про населення ворожої території;

організує всі роди розвідки, службу догляду та дає завдання розвідувальним органам за пляном, затвердженим начальником штабу;

складає звіти розвідки;

організує зв'язок із висланою розвідчою службою;

інформує штаб, зверхників, підлеглі штаби та сусідів про ворога;

організує розвідчу працю підлеглих штабів та частин;

вивчає тактику, стан техніки та бойовий стан ворога.

Про ввесь здобутий матеріял начальник відділу доповідає начальникові штабу, а іноді й безпосередньо командантові, та повідомляє про це начальника оперативного відділу.

Відділ зв'язку:

організує та забезпечує безперервний зв'язок із зверхником і підлеглими штабами, а також тримає зв'язок взаємодії із сусідами й штабами спеціяльних родів зброї;

організує зв'язок з органами запілля даної групи;

розподіляє звукові хвилі, поклики та порядок праці радіо - зв'язку;

розробляє разом з оперативним відділом радіосигнальні таблиці та способи передавання сигналів;

організовує відсилання та приймання всіх документів і відомостей;

організовує зв'язок служби для оповіщення війська;

провадить розвідку для використання місцевих сил та засобів зв'язку;

організує розвідку (підслухування за пляном розвідки штабу);

виготовлює звіти служби зв'язку;

організовує службу полевої та летунської пошти;

провадить догляд за постачанням війська засобами зв'зку;

організовує службу часу.

Начальник відділу рівночасно є начальником зв'зку групи та помічником начальника штабу в справах зв'язку. Йому безпосередньо підлягають частини зв'язку данної групи.

Муштровий відділ;

завідує справами штатів групи, укомплектовує та підготовляє старшинський і командний склад;

провадить облік усього особливого персоналу та коней, а також усіх бойових і транспортових засобів;

обраховує втрати та трофеї.

Відділ запілля:

розроблює пляни використання запілля для матеріяльно-технічного постачання групи;

розробляє накази для запілля та окремі розпорядження в справах підвозу, ремонту й евакуації;

скоординовує працю [illegible] усіх родів зброї та служб (постачання [illegible] і т. п.) для матеріяльної забезпеки й обслуги війська;

збирає й опрацьовує відомості, також складає звіти про матеріяльне забезпечення війська, стан запілля і запільних органів, а також інформує про запілля штаб і окремі частини;

вивчає терен бойових дій для організації запілля, використання ресурсів та підтримання зв'язків із місцевим населенням і органами місцевої влади;

складає і подає рапорти до зверхнього штабу в справах провозу й евакуації;

організує навчальні маневри, використовуючи для них запаси бойового оснащення та відповідні транспортові засоби;

вкупі з оперативним відділом організує охорону та оборону запілля;

організує працю обмінних пунктів.

У проводі відділу запілля стоїть начальник відділу, що рівночасно є заступником команданта запілля. Помічник начальника штабу для запілля безпосередньо кермує організацією запіляя та спрямовує працю начальників служб постачання для виконання завдань, що покладені на запілля.

Топографічний відділ:

вивчає та збирає всі відомості про характер місцевости;

постачає військо мапами та геодезичними картограмами;

організує геодезичні, топографічні, потогравіметричні праці та дає завдання топографічним частинам;

збирає трофейні картографічні матеріяли;

організує видання бойових графічних документів та тимчасових схем за браком топографічних мап.

Адміністративно-господарська частина:

переводить облік особистого складу штабу;

організує розташування штабу, прохарчування та відпочинок його персоналу;

має під своєю зверхністю і доглядом службу комендантської частини та провадить усі справи господарського характеру в управлінні групи.

За збереження тайни в кермуванні військом (ТКВ) відповідають командант частини та начальник штабу.

За вказівками начальника штабу, начальник оперативного відділу через шифрову штабову службу визначає ключі (паролі) для командантського ходу розмов, таблиці та орієнтири для кодування мапи. Забороняєтся передавати оперативні документи та провадити оперативні розмови за допомогою технічних апаратів порозуміння (радіо, телеграф, телефон, втому й прямий провід) без кодування або без ужиття розмовних таблиць.

Крім зазначеного вище, штаб провадить також документацію праці: кожен старшина повинен конче вести робочу мапу. Проводячи цю робочу мапу, повинно дотримуватися таких правил:

1)мапи складати величини польової сумки-пляншета так, щоб потрібний район попав на площину пляншета, мапи зберігати від дощу целюльоїдною накладкою; кругові написи та нумерацію сітки накладати так, щоб користувався ними, не перегинаючи мапи;

2) усі характеристичні ознаки обстанови накладати такими умовними знаками: своє військо — червоним олівцем, вороже — синім; становище, що відноситься до різного часу, накладати олівцем іншої барви або комбінацією умовних знаків (двома рисками, риска-пунктир, риска-штрих) з показом часу, до якого відноситься той чи інший олівець або умовний знак; обставини, що швидко змінюються, або мають другорядне значення, на мапі не зазначуються; їх слід записувати окремо;

3) обстанову накладати на два ступені нижче.

В загально-військових штабах зазначують на мапах: річки — сині смуги; болота — синє штрихування з лініями. рівнобіжними до спіднього зрізу мапи: ліси та переліски — зеленим, височини — яснобрунатим (коричневим) штрихуванням; вершки або дно — заштриховують цілком із вказівкою штрихом напрямку схилу; дороги — темнобрунатні; хемічне зарядження — жовтим; окопи й інженерські загороди — чорним.

На мапах дрібного мірила (маштабу) залізниці, населені місцевості зазначаються, збільшуючи напис чорним [illegible]

Подробиці помічати так: зізнання воєнно-полонених — літерою „П"; документами — „Д"; старшинською розвідкою — „СР", спостереженням — „С"; авіорозвідкою — „А"; фоторозвідкою — „Ф"; пішою розвідкою — „ПР"; кінною — К; гарматною — ГР; гарматно - інструментною — ГІР; панцерною На; інженерною І; хемічною — Х; агентурною — Аг; телефонічним підслухуванням — ТП; радіопеленґацією — РП; показами населення — М.

Приклад: $\frac{\text{Н}}{14,\ 7.\ 10.\ 20}$; $\frac{\text{Х}}{27.\ 9.\ 23.\ 10.}$

(Відомості, одержані хемічною розвідкою 27 вересня в 11 год. 10 хвилин вечора).

Документи за важністю і необхідністю швидкої доставки поділяються на серії, кожна з них умовою позначається. Напр., серія „Ґ" — документи (бойові накази), що повинні бути відправлені негайно, поза чергою. Серія „К" — документи, що можуть бути відкриті та перечитані тільки особистим адресатом.. Вони відправляються позачергово, як і документи серії „Ґ". Серія „Б" — це оперативно-бойові документи, накази та донесення щодо організації та забезпечення бою.

Загальновоєнні штаби поділяються в боєвій обстанові на два ешалони.

До першого ешалону — КП (командантний пункт) входять: командант груп, його заступник, начальник штабу, начальник пропагандивного відділу, оперативний, розвідчий відділи, відділ зв'язку, начальники різних родів зброї, заступник начальника запілля, частина командантської чоти штабу, саперний підрозділ, що обслуговує КП, вузол зв'язку, резерва зв'язку, представник господарського відділу, що обслуговує КП.

До другого ешалолону входять: відділ запілля, муштровий відділ, адміністративно-господарська частина штабу, пропагандивний відділ, відділ служб, воєнна прокуратура, воєнний суд та транспорт штабу.

Пункт команданта складається з таких елементів:

1) командантського спостережного (дозорчого) пункту (КСП) та, в наглих випадках, із допоміжних спостережних пунктів (ДСП);

2) оперативної групи;

3) вузла зв'язку та

4) обслуги.

Оперативна група КП складається з: оперативного і розвідчого відділів, начальника відділу запілля, начальників різних родів зброї та оперативного вартового.

Вузол зв'язку включає: центральну телефонічно-телеграфну станцію, радіовузли, пост повітряного зв'язку, пункт відпочинку та харчування, конов'язів та підрозділ охорони і постачання КП.

Пост повітряного зв'язку (ППЗ) розташовується коло стартового майданчика для літаків зв'язку та повинен бути зв'язаний із центральною станцією телефоном.

Пункт збирання повідомлень розташовується на шляху підходу до КП і позначається „ПЗ". Вказівник розташування: удень — прапор, вночі — лямпа.

Група обслугування розташовується окремо та у прикритій від решти частин КП, щоб не демаскувати КП, а утворювати необхідні умови для відпочинку старшин штабу

Вартові в штабах такі:

1) оперативний вартовий помічник (ОВ);

2) вартовий зв'язку (ВЗ);

3) вартовий пункту збору повідомлень (ВПП) та 4) вартовий штабу (ВШ) у другому ешелоні штабу.

Так схематично представляється розподіл праці і сама структура штабу бойової групи.

Нова провокація СТАЛІНА

Сот. Л. М-ко

Московське радіо в останніх часах цілими тижнями вихваляє нову „велику історичну подію". Маємо на увазі „розширення конституції СССР. Відтепер кожна совєтська республіка має „право" тримати „свою окрему" національну армію та „своє окреме" міністерство закордонних справ.

Це справді нещоденна подія. В нормально - політичних відносинах така подія означає повну суверенність кожної окремої національної держави. І таким способом міряючи „демократію" Сталіна на свій цівілізований аршин, коментує цю подію широкий світ. Йому, цьому широкому світові, легко всі ці події коментувати згідно з офіційними повідомленнями Москви. Це все діється далеко від нього. Широкий світ являється тільки стороннім глядачем, а не об'єктом експериментів совєтської „законности".

Як же ця справа виглядає на ділі? Про це можемо і мусимо сказати тільки ми, бо про долю передусім нашої нації та країни рішають „закони" Сталіна.

Вже з першого цього „епохального" кроку уряду СССР бачиться, що тут не все в порядку. Чому СССР аще сьогодні „дає" таку широку „автономію" всім своїм республікам, коли ті всі „права" їм „загарантовані" совєтською конституцією уже від перших днів її існування?

Звідси сам собою напрошується висновок, що або „закони" СССР були облудною брехнею досі, або Сталін бреше сьогодні.

Для всіх тих націй, що вже закоштували „благ" тридцятилітнього „сонця" совєтських псевдозаконів, справа зовсім ясна. Так звані закони СССР були, є і вічно будуть облудною брехнею. Вони всім і завжди все гарно обіцюють та „гарантують", а на ділі нічогісенько ніколи не дають. Це випливає з основної моралі большевизму, говорити одне, а робити зовсім друге. Інакше б большевики не були большевиками і давно б уже перестали існувати на світі.

Де ж лежить справжня причина такої „доброти" і голубиного серця уряду СССР? Що його спонукує тільки сьогодні „давати" всім націям політично-державну „самостійність"? Може демократизація СССР?

Ні. СССР від першого дня свого існування є „найдемократичнішою" країною світу. До такого кроку примушують його дві головні причини, а саме: внутрішня і зовнішня політика теперішнього СССР.

Внутрі СССР поневолені московською імперією нації ведуть безперервний запеклий спротив та активно борються проти окупанта своїх країн. Під тиском цього спротиву, а також із тих мотивів, щоб його можна було легше розкласти й паралізувати, так звичайний СССР мусить блудно „давати" безконечні „амнестії" повстанцям, а під кінець маніфестувати і повну „державну свободу" всім поневоленим націям. Це внутрішні причини.

Щодо зовнішніх, то СССР потребує:

1) дурманити світову опінію, немов би СССР не є фашистівсько-диктатурним концтабором, а справжньою „унією вільних держав";

2) мати більше „вільних голосів" під час усіх міжнародніх переговорів та конференцій. Там зобов'язує справжнє демократичне голосування.

Математика зовсім проста: коли виставити 16 „республік" замість одного союзу плюс добрий десяток своїх сателітних держав, таких, як Польща, Чехословакія, Югославія, Албанія і т. п., та мати на увазі підкупство ще деяких дипльоматів широкого світу, тоді тов. Громико не потребуватиме воювати з ОН своїм постійним „ветом", а матиме змогу зовсім вільно і „законно" переголосувати всі проекти Москви. З національними арміями та сама історія. ОН примушують сьогодні всі держави демобілізувати свої армії. Коли сказати, що один СССР держить під зброєю, скажімо, 6 мілінову армію, то це в порівнянні до інших держав буде забагато. Але коли кожна совєтська „союзна" республіка матиме „свою", пересічно від 200.000 — 1.000.000 армію, плюс такі ж самі армії всіх нових сателітів СССР тоді в підсумку „здемобілізовані" збройні сили СССР дадуть за мирного часу якихось від десять до п'ятнадцять мілінонів вояків. При наявності доброго мобілізаційного пляну, це дає змогу кожної хвилини поставити під зброю найменше тридцяти мілінову армію. Так виглядає „демобілізація" великого миролюба Сталіна.

ПЕРСІЯ:— „Рятуйте від члена Ради Безпеки"!!!

Що ж до ретельности ровєтського „законодавства", то найкращим свідком цього є сама його історія. Коли большевицькі червоні банди вдиралися до суверенних територій Української Народньої Республіки, Грузінської Республіки та інших суверенних держав із недавньої царської тюрми народів у пам'ятних 1918-20-х роках, тоді так само Москва „гарантувала" для кожної нації абсолютну суверенність. На час війни Москва толерувала всі т. з. „народні уряди" кожної країни. Кожне ця держава мала свою національну армію та закордонну політику. Мало того, „закони" СССР гарантували абсолютну державно-політичну свободу кожної нації „вплоть да атделенія".

На цей облудний маневр перфідно-підступна Москва зловила велике число національних патріотів зпосеред усіх народів колишньої царської Росії. Українців також. Ці ошукані люди почали разом із москалями винищувати своїх однокровних братів, як „ворогів" трудового народу. За „братньою" допомогою росіян ці ошукані патріоти з великим ентузіязмом почали будувати свої суверенні держави з власною закордонною політикою, національними арміями і т. п.

В Україні ця робота, під проводом таких людей, як Коцюбинський, Петровський, Скрипник та Любченко, дала пребагаті жнива. В першу чергу вони разом із росіянами знищили українську „буржуазну контреволюцію", тобто демократичну Українську Народню Республіку та нашу національну армію. Поважно відбудовано країну. Рекордовими темпами розбудовано нову індустрію. Поставлено на дуже високий рівень національну культуру і т. п. Без перебільшення можна сказати, що це був справжній ренесанс України.

Проте вже найближчі повоєнні літа показали, якою була короткозорою така наївна політика всіх цих наших людей, надіялися відбудувати українську національну державу за „братньою" допомогою „демократичної Росії". Вони так сліпо вірили в соціялістичні закони цієї московської імперії, що зовсім не брали під увагу традиційно-підступної політики всякої Москви. На трагічні наслідки такої політики не довелося довго чекати. Підступна Москва, використавши цей новий ентузіязм для закріплення своїх позицій, як внутрі, так і назовні, негайно показала своє справжнє обличчя. Брутально знищено суверенність кожної республіки, зліквідовано сектори їх закордонної політики, стягнувши їх до Москви, знищено всі національні армії, по-варварськи закатовано десятки мілінонів людей. А передусім тих, що очолювали наївну політику. Усі так звані самостійні держави вже в тридцятих роках Москва одним махом знову перетворила в свої кольонії.

І ось сьогодні та сама Росія, та сама Москва, та сама Компартія, а навіть ті ж самі ганебно-злочинні персонажі в особах Сталіна, Молотова' Ворошилова та Вишинського знову „дають" тим самим українцям, білорусам, грузинам, вірменам, закавказцям, козакам, балтійцям та всім іншим націям і краям ту саму „державну самостійність"!

Чи це вже не є глум над людською і людським розумом? Так перфідно робити можуть тільки або абсолютні кретини або абсолютні бандити. На жаль, згаданих „вождів трудящих" до кретинів зарахувати не можна. Це справжня банда душогубів, катів і грабіжників серед білого дня.

Хто це сьогодні „дає" українцям „самостійність" Вишинський? Отой катмайстер, що залив нашою кров'ю всі тайги та позагачував трупами наших батьків і братів непрохідні багна всіх сибірських пралісів?

Кого ж ще сьогодні хоче обдурити деспотичний кат Сталін своєю „демократією"? Оті всі, до половини перетереблені большевицькими бандами нації з резервуату прокази, що йому на ім'я СССР? Може він думає сьогодні знов обдурити своїми новими „політнепами" трудові маси всіх країн та перетягти прямо на свою шибеницю їх багатотисячні когорти славного революційно-повстанського воянтва?

Ні, „ясне сонечко"! Ця чергова провокація шита занадто грубими та старими, прогнилими вже в казематах НКВД компартійними нитками. Сьогодні російська імперія вже не має ніяких нових „ідей„ для европейського сходу. Ні погони, ні лампаси, ні культ Суворова, Б. Хмельницького чи Петра 1-го, ні відкриття духовних семінарій і духовної академії в Москві — не знайдуть сьогодні серед українців та інших східньо-европейських націй нових Скрипників та Любченків. Цими ідеями ви ще можете дурити ширший світ. Ваші облудні гасла і паравани тільки зможуть сьогодні знайти послідовників там, де вас зовсім не знають.

Натомість усі нації европейського сходу та середньої Азії дають і будуть вам давати таку відповідь, на яку ви заслужили. Що так, а не інакше, свідчить невгасальність революційно-повстанської акції найкращих синів усіх тих націй. На ганебний „законний терор" совєтської „демократії", всі поневолені нації відповідають збройним чином. Це є те, на що єдино заслуговує брутальний окупант. Хто яким мечем воює, той від такого меча і згине.

Національні армії та закордонна політика всіх націй східньої Европи та середньої Азії будуть законними і життєправними тільки тоді, коли їх зорганізує не та чи інша Москва, а законні уряди їх суверенних, ні від кого незалежних, свобідних держав.

Лист до Сталіна

До
Найяснішого Сонечка, Генераліссімуса, єдиного оплота трудящих земної кулі; Друга, Вчителя і Вождя над вождями, Героя над героями, Його Превосходительства Йосипа Вісаріоновича СТАЛІНА.
Москва - Кремль.

Від: Івана Іудина Запроданцева, вірного слуги й патинколиза, Особ - Секрет - Сов - Полпреда при т. з. „О.Н.",
Ню - Йорк.

Звіт №1.

Ваша Найбільша Величносте, Дорогий мій Батьку і Вдохновителю, Йосипе Вісаріоновичу!

Повідомляю, що я доїхав до Ню - Йорку зовсім щасливо. Правда, наш літак ледве дотяг нас із Москви до Швеції. Та ми пересіли на американську машину й решту дороги перелетіли вповні культурно.

„Цап" (Громико) привітав мене дуже ввічливо, але я відразу побачив, що ваші припущення, немов би та білоруська тварина вже продалася буржуазії, так само, як українська гадюка Кравченко та інші інородчеські собаки, зовсім оправдані.

В так зв. „О.Н." „Цап" виразно саботує нашу справу. Своїми дурними „вотами" та іншими недипльоматичними, зовсім простацькими посуненнями він здемаскував нашу справжню політику. Буржуазна плутократія та всяка інша голота цілого світу поважно насторожилася.

Та я думаю, що чергове Ваше „інтерв'ю" із якимось буржуазно - плутократичним писакою цей скандал якось замаже. Аби тільки одна якась наша газета в їхній мові це „інтерв'ю" нам прочитала — і все буде в найліпшому порядку. Вони — немов овечки. Куди одна, туди й усі. Раз Генераліссімус Сталін заявив, що війни „не підготовляє", значить так воно й є. Це на те, що з нашою публікою, яка відразу коментує всяку заяву навідворот. На щастя, плутократи ще нашої тактики не розгадали і не розшифрували.

„Обергорлоріз" (Вишинський) також тут багато наколотив саламахи. Цей проклятий шпіон польської шляхти думає, що виступати перед так зв. „О. Н." — це те саме, що підготова наших показових процесів із заздалегідь готовим вироком сов - суду. Тут — не дисциплінований сов - суд, а збіранина всякої шушваліз цілого світу.

Він зовсім без потреби задерся тут з одною бабою за тих проклятущих інородчеських собак, що повтікали з Вашого, моє Найясніше Сонечко, смика, про так званих Де - Пі. Річ, бачите , в тому, що зрадник „Обергорлоріз" перед тим не завдав собі навіть труду довідатися, що у світової плутократії існують якісь дурні, реакційно-пересудні так зв. „закони", на підставі яких кожну таку собаку, що зірветься з шибениці та втече за кордон, не мають права посилати назад під ту саму шибеницю. Отже, „Обергорлоріз" оскандалив нашу владу перед так зв. „О. Н.", як варварів, що навіть не знають міжнародного права. Великий скандал!

Та баба так-таки йому просто й заявила, що уряд СССР або не знає міжнародних законів, або, ще гірше, він їх знає та злочинно дискредитує. Вона навіть сказала, що коли наша партія за часів царської реакції користала в цілому світі з того так зв. закону, то чому, мовляв тепер, коли наша партія зробилася ще гіршою реакцією, інші партії не мають права користати з того ж самого т. зв. закону?

Як із цього скандалу виплутатися, я вже не знаю! Вся моя надія на Вас, моє Найясніше Сонечко. Сподіваюся і твердо вірю в те, що Ви мені дасте свою геніяльну і завжди єдиноправильну та не помильну розв'язку цієї справи.

„Диктатор" (Гусев) точно дотримує Ваших директив. Це дуже надійна людина. Відомо, що свій — то не чужий. Коли його досі ще плутократія не підкупила, то можна вважати, що він і далі буде працювати чесно, як досі. Я дуже вдоволений з його роботи. Хіба що з ним щось би таке сталося! Ручатися стопроцентово не можу за нікого. Завеликі спокуси на кожному кроці в цьому проклятому буржуазному світі. Коли б уже його якнайскоріше нам вдалося обробити та остаточно викінчити!

Робота „профспілок" (5-х колон) всюди проходять знаменито. Тут же-ж у них і поле до праці! Всюди що хоч, те й роби. Війни вся плутократія боїться гірше від вогню. Вимріяний плацдарм для нашої „пацифічної" акції.

Робота „Чорного Духа" (Черчіль) дуже загрозлива для нас. Його т. зв. „Пан-Европа" — це велика конкуренція для законної „Сов-Фед", та я маю надію, що за допомогою „Керенських" (соціялістично переходові уряди Англії та Франції) цю затію чорної реакції можна буде успішно паралізувати. Дуже поважну ролю тут відограє „чорний інтернаціонал" (Католицька Церква). Нам конче треба мати ще бодай із десяток наших кардиналів та цілу низки католицьких організацій.

Акція „демократично-народніх фронтів" (замаскований комунізм) дає добрі наслідки всюди на місцях, а також тут, у кругах так зв. „О. Н.". Маю надію, що це найпростіша дорога до Світ- Сов- Федерації.

З англійськими комуністами, звітує „Цап", справа безнадійна. Це такі ж самі паразитарні реакціонери, як і „Чорний Дух", дарма, що беруть від нас гроші на свої „Дейлі Воркері" та інші шмати. Вони за ніяку ціну не хочуть погодитися повісити свого короя та всієї королівської фамілії. Для виконання революції у Велико-Британії, треба шукати інших засобів. Правільною є ваша концепція починати цю акцію не з самої Англії, а з її колоній та інших доміній Англії і її ворогів. Головною ударною силою можуть бути німці та розчаровані в „зрадництві англії" французи, італійці, еспанці, югославяни, греки, араби, египтяни, жиди та інші.

Акція індійського "Керенського" (Пандіта Неру) дає добрі над.і. На Індію, як це Ви геніяльно заявили, нам, справді тепер треба звернути особливу увагу.

Це було б, здається усе, моє Найясніше Сонечко! В черговому звіті подам докладніше.

Ну, а що сталося в грецько-турецькій справі з вини цього Трумена, то напевне загніваєтеся, моє Найясніше і Найгеніяльніше Сонечко, обвинувачуючи мене в тому, що я не допильнував справи. Клянуся вам чуприною Леніна, що я не винуватий. Біг-ме! Оповідають, що це тільки страхи на ляхи, а що в дійсності немов би нічого загрозливого нема, коли більше рознюхають.

Вашого Найяснішого Сонечка, Вожде над вождями,
Вчителю над учителями, Патріярху над патріярхами, Батьку всього світу, Герою над героями, Геню над геніями, Обогатителю нас бідних і Ощасливителю всіх нещасних
підніжок, раб, хлоп, огидливий, плювок із Вашої сплювачки і повна мізернота
Іван Іудин-Запроданців,
вірний пес Вашого Превосходительства і па[illegible]
[illegible]колиз,
Особ-Секрет- Сов Полпред при т. зв. „О. Н."
у Ню - Йорку.

Поручн. М. Оринин

Совети в Кореї

Коментар

Недавно аґенція ДАНА передала із Сеулу, що 32 корейські організації правого напрямку ухвалили вислати делегації до США і СССР з вимогою визнати незалежність Кореї. Цю ухвалу легко зрозуміти, коли, бодай поверхово, ознайомитися з окупаційною політикою Советського Союзу, про яку час-до-часу появляються повідомлення в советській пресі.

Понад рік тому, в грудні 1945 року, московська нарада міністрів закордонних справ з участю представників Сполучених Штатів Америки, Англії та Советського Союзу намітила шляхи відбудови незалежности Кореї та створення умов її дальшого розвитку на основах демократизму. Одним із важніших точок постанови московської наради було завдання створити тимчасовий корейський уряд. Та не зважаючи на такий довгий час, що проминув з дня тих нарад, це завдання залишилося не лише не розв'язаним, а навіть не підготованим до якогось здійснення. При цьому там виявилися виразні розходження в способі мислення та практики між східніми та західніми політиками і дипльоматами. Першопричиною, що живила ті розходження, було, насамперед, різне розуміння поняття „демократія".

Як розуміють демократію большевики, можна наочно побачити із даних статті „К положению в Корее", що була видрукована в „Правді" ще 16 листопада 1946 року. З неї, між іншим, довідуємося:

„Паразитарна кляса поміщиків—опора японського мілітаризму і реакції—**ліквідована** разом із середньовічною арендною системою, коло 1 міліона га земель, що належали японським і корейським поміщикам, було конфісковано і передано на вічне користування корейським селянам (додамо від себе: „які незабаром виявлять добру волю організувати колгоспи й радгоспи". Конфісковано й передано в розпорядження **народних комітетів** промисловість, транспорт, зв'язок і банки".

Якщо до цього додамо, що „народні комітети" „добровільно" передали Советському Союзові устаткування більшости конфіскованих промислових підприємств і транспорту, (так само, очевидно, як в окупованій СССР частині Німеччини), то дальша картина взаємовідносин у північній Кореї (зона відповідальности СССР) не буде ні для кого загадкою. Не дивно, наприклад, „широкий бльок демократичних партій і громадських організацій", який підпирає тимчасовий народній комітет північної Кореї, знаний нам із далеко йдучих реформ у галузі народнього господарства, — не дивно, підкреслюємо, що цей своєрідний „бльок комуністів і безпартійних" на останніх виборах до провінційних народніх комітетів дістав — ні більше, ні менше — як 97 %(!) усіх поданих голосів! Не дивно, далі, що один селянин-виборець, якщо вірити „Правді", з повіту Сунан-Лу вже заявив так, як уміють лише заявляти івано-вознесенські ткачі або саратівські колгоспники: „Народній комітет турбується про нас, як рідний батько. Я одержав землю від народнього комітету і буду голосувати за таких людей, які турбуються долею народу"

З виразним задоволенням від праці представників „бльоку комуністів і безпартійних" у північній Кореї кореспондент „Правди" риторично запитує: В яких країнах Заходу можна спостерігати подібну політичну активність?" Відповідаємо йому: Розуміється, ні в якій, крім тих, що попали в незавидне становище північної Кореї!

Проте апетити московських імперіялістів аж ніяк не є заспокоєні тим, що тимчасовий народній комітет не підпирають іще партії і громадські організації південної Кореї (зона відповідальности США.) Проливаючи крокодилову сльозу за населення південної Кореї („Чому ж ці реформи до цього часу не провадяться в зоні военної відповідальности США?"), кореспондент у „Правди", а за ним і його господарі, приходить до відомого висновку, що „політика американських окупаційних властей зовсім не сприяє відбудові Кореї, як самостійної держави, а розвиткові країни на демократичних засадах". Значить, треба б було, щоб та південна Корея „добровільно" впросилася під протекторат советів хочби на таких самих підставах, як Україна чи Прибалтика, або, як свого часу, Судетська область до Третього Райху. Іншого шляху до розв'язання того основного завдання, про яке було говорено на московській конференції і яке подиктувало тепер рішення аж 32 корейських організацій, совети не бачать і бачати не хотять. Цим, і тільки цим, пояснюються загальні страйки і збройні сутички, що вже мали місце в областях південної Кореї (наприклад, північний Кенсей). Причину цих рухів досить добре визначив представник американського уряду генерал Ходжа, характеризуючи їх, як наслідки „агітації деяких осіб, що живуть поза межами південної Кореї".

Ще над одним народом, на цей раз уже аж із Далекого Сходу, занесено криваву лапу московського імперіялізму, під якою він уже подає співзвучний із нашим голос боротьби за права людини, гарантовані Атлантійською Хартією.

Нас це тільки тішить, бо ми твердо віримо в ту правду, яку колись висловив на адресу Сталіна Троцький, що ідеольогічно розійшовся з ним. Ця, висловлена Троцьким правда звучить так: „Чим більше Сталін проковтне до нутра СССР народів, тим скорше вдавиться". Можливості, передбачені Троцьким стають нашим щирим побажанням. Отож—дай, Боже щастя вам, товаришу Сталіне, швидше наповнювати ваш ненажерливий шлунок! Ми тільки чекаємо, коли вже теорема Троцького нарешті розв'яжеться.

Козак Кузьма Крочур.

Завчасні памятники.

(З партизанської творчости).

— Слухай, куме, ти мудрець,
Розгадай но змога:
Адже Сталін ще не мрець,
Смокче люльку й досі,
А чому ж йому вже скрізь
Що тайги з Кубані —

Монументів стоїть ліс?
Чому так зараня?
— Не зараня, уже час, —
Каже кум сусіді; —
Вчасно скульпторський екстаз
Тратить гори міді.
Ліс фігур кричить своє, —
Мова їх одверта:
„Кате! Пам'ятники є,
Час тобі померти!"

ЦЕ ЛИЦАР І ЧЕСНИЙ ВОЯК, ЩО ЖЕРТВУЄ СВОЄ ЖИТТЯ ЗА СВІЙ ПОНЕВОЛЕНИЙ НАРОД !

ЧОТИРИ ГРАНАТИ ДЛЯ КАТА
А П'ЯТА — СОБІ!
ВЛЯ
ЗА ЩО БОРЕТЬСЯ
УКРАЇНСЬКА НАРОДНА
РЕВОЛЮЦІЙНА АРМІЯ?
УНРА не встряває в жодні міжпартійні спори. Замість партійних та класових міжусобиць УНРА бореться за абсолютну консолідацію серед українців та мобілізує всі творчі сили України до збройної акції проти зовнішніх ворогів.

МОТОРИЗОВАНИЙ МОЛОХ